

Årsredovisning 2002

Renen

Temat för illustrationerna i årsredovisningen är renen (*Rangifer tarandus*). Den har en vid utbredning i Norden; en tredjedel av de uppskattningsvis två miljoner renar som finns i världen lever i Finland, Sverige och Norge. På Island och Grönland lever några tusen renar av norskt ursprung. Till Island infördes renen på 1700-talet och till Grönland på 1900-talet.

Hanen, eller sarven, väger 90-160 kg och honan, eller vajan, väger 65-90 kg. Renen är vanligen gråbrun till färgen och båda könen bär horn. Kalvarna föds på våren, i maj-juni. På vintern äter renen renlav samt gräs och starr, och på sommaren består den huvudsakliga födan av örter samt blad från lövträd.

Renen härstammar från den vilda fjällrenen (*Rangifer tarandus tarandus*). Fjällrenen kan påträffas i södra delarna av Norge och på Kolahalvön. Renen liknar fjällrenen både till utseende och beteende.

INNEHÅLL

Detta är NIB	4
Mission och strategi	5
Verkställande direktörens översikt	6
Fem år i sammandrag	8
Nordens ekonomi	10
Upplåning och kapitalförvaltning	14
NIB:s kapital	17
Nordisk utlåning	18
Internationell utlåning	25
Nordens närområden	28
NIB och miljön	32
Finansiella riktlinjer och riskstyrning	36
Styrelsens förvaltningsberättelse	40
Resultaträkning	46
Balansräkning	47
Förändringar i eget kapital	48
Kassaflödesanalys	49
Noter till bokslutet	50
Revisionsberättelser	68
Kontrollkommittén	69
Styrelsen	70
Ledningsgruppen	71
Personal	71
NIB:s organisation	72
Långfristig upplåning 2002	74
Nordiska lån 2002	76
Internationella lån 2002	78
Förkortningar	79

DETTA ÄR NIB

Nordiska Investeringsbanken (NIB) finansierar privata och offentliga projekt som prioriteras i de nordiska länderna och av låntagarna. Banken finansierar projekt både i och utanför Norden.

NIB är en multilateral finansieringsinstitution, som ägs av de fem nordiska länderna och drivs enligt bankmässiga principer. Ägarna utser ledamöterna i bankens styrelse och kontrollkommitté.

Bankens verksamhet styrs av en överenskommelse mellan de fem nordiska länderna, samt därtill anslutna stadgar.

NIB erbjuder sina kunder långfristiga lån och garantier på konkurrenskraftiga, marknadsmässiga villkor. Banken anskaffar medlen för sin utlåning genom upplåning på den internationella kapitalmarknaden. NIB:s obligationer åtnjuter högsta möjliga kreditvärdighet, AAA/Aaa hos de ledande kreditvärderingsinstituten Standard & Poor's och Moody's.

NIB har huvudkontor i Helsingfors samt kontor i Köpenhamn, Oslo, Reykjavik, Stockholm och Singapore. Banken har per 31/12 2002 sammanlagt 144 anställda, som kommer från alla nordiska länder.

DETTA FINANSIERAR NIB

NIB finansierar investeringsprojekt och projektexport av ömsesidigt intresse för Norden och för låntagarna. Hög prioritet har investeringar som främjar det ekonomiska samarbetet inom Norden. Lån och garantier ges till investeringar som tryggar energiförsörjning, förbättrar infrastruktur eller stöder forskning och utveckling. Hög prioritet har också projekt som förbättrar miljön i Norden och i dess närområden.

NIB kan delta i finansieringen av inkommande direktinvesteringar med selsättningsfrämjande effekter i Norden.

NIB finansierar olika internationella projekt såväl på tillväxtmarknaderna som

inom OECD-området. Banken ger lån till projekt som stöder den ekonomiska utvecklingen i Nordens närområden samt till investeringar i olika delar av världen som är av ömsesidigt intresse för mottagarlandet och för Norden.

Utöver att ge lån beviljar NIB garantier för projekt som uppfyller bankens villkor.

De projekt som banken överväger att finansiera genomgår en analys där projektets bärkraft och miljökonsekvenser undersöks. Dessutom beaktas sociala konsekvenser i växande utsträckning.

LÅN I NORDEN

Investeringslån

NIB beviljar medel- och långfristiga investeringslån med en löptid på 5 till 15 år. Lånen beviljas i olika valutor till fast eller rörlig, marknadsmässig ränta och för upp till hälften av projektets totalkostnad.

NIB finansierar projekt inom:

- tillverkningsindustrin, bl.a. investeringar i anläggningar
- infrastruktur, satsningar inom energisektorn, samfärdsel, telekommunikation, vattenförsörjning och avfallshantering
- miljöområdet, både inom den privata och den offentliga sektorn
- forskning och utveckling
- gränsöverskridande investeringar, bl.a. företagsförvärv
- utländska investeringar i Norden.

Regionallån

Regionallån beviljas nationella regionalpolitiska kreditinstitut för vidareutveckling av näringslivet i regionalpolitiskt prioriterade områden.

LÅN UTANFÖR NORDEN

Kärnan i NIB:s utlåning utanför Norden är lån under bankens projektinvesteringslåneordning. Det är långfristiga lån – upp

till 20 år – för projekt på tillväxtmarknaderna i Asien, Mellanöstern, Central- och Östeuropa, Latinamerika samt Afrika. Lånen ges företrädesvis till låntagarlandets regering eller en offentlig finansinstitution. Projektinvesteringslån beviljas även utan statsgaranti, främst till infrastrukturinvesteringar inom privatsektorn. Lån beviljas för upp till hälften av projektets totalkostnad. Lånen kan användas för finansiering av alla typer av projektkostnader inklusive de lokala kostnaderna. Lånen ges till marknadsmässig ränta och i den valuta som kunden önskar. Hittills har projektinvesteringslån lämnats för projekt i ca 40 länder.

NIB beviljar även lån till nordiska företags investeringar – bl.a. samriskföretag och företagsförvärv – inom OECD-området och Baltikum.

Nordens närområden

NIB prioriterar finansiering av offentliga och privata infrastruktur- och industriinvesteringar i Nordens närområden. Vidare deltar NIB i finansiering av projekt i Baltikum genom investeringslån till företag som investerar i de baltiska länderna.

Högsta prioritet har offentliga och privata miljöprojekt i Polen, Kaliningradområdet, Estland, Lettland, Litauen samt nordvästra Ryssland (S:t Petersburg, Leningradområdet, Karelen och Barentsregionen). För detta ändamål finns en speciallåneordning, miljöinvesteringslån (MIL). Projekten skall bidra till att minska miljöbelastningen och därmed också de gränsöverskridande föroreningarna. Miljöinvesteringslån beviljas på bankmässiga villkor till stater, myndigheter, institutioner och företag.

Nyckeltal (i EUR milj.)	<i>2002</i>	<i>2001</i>	ÅR 2002 I KORTHET
Räntenetto	150	147	<ul style="list-style-type: none"> • ett gott resultat, fortsatt stabil resultatutveckling • överskott EUR 142 miljoner, räntenetto EUR 150 miljoner • utdelning på EUR 40,3 miljoner till ägarna för år 2002 • ökning i utbetalningar av lån inom Norden • nyutlåning på EUR 1 648 miljoner totalt • bibehållen hög kvalitet på låneportföljen • ökad andel lån till miljövänliga energiinvesteringar • fokus på miljöprojekt, särskilt inom Nordliga dimensionens miljöpartnerskap, NDEP, tillsammans med EU-kommissionen och övriga internationella finansinstitutioner
Kärnöverskott	135	130	
Överskott	142	131	
Utbetalda lån	1 648	1 661	
Utställda garantier	-	25	
Avtalade lån	1 807	1 795	
Utestående lån	10 110	10 067	
Garantiåtaganden	32	33	
Nyupplåning	3 320	2 099	
Utestående upplåning mot skuldbevis	13 150	12 298	
Nettolikviditet	2 947	2 641	
Balansomslutning	15 948	15 024	
Eget kapital/balansomslutning (%)	9,7	9,6	
Antal anställda	144	137	

MISSION OCH STRATEGI

MISSION

Nordiska Investeringsbanken, som upprättats som Nordens gemensamma internationella finansieringsinstitution för att stärka och ytterligare utveckla det nordiska samarbetet, har som främsta syfte att främja de nordiska ekonomiernas tillväxt genom långfristig långivning till privata och offentliga projekt.

Lån beviljas och garantier ställs på marknadsmässiga villkor inom och utanför Norden för projekt som är av ömsesidigt intresse för Norden och för låntagandet. Banken bedrivs affärsmässigt och eftersträvar att skapa mervärde för sina kunder genom kreditgivning som kompletterar andra finansieringskällor. Samtidigt skall NIB uppnå skälig och stabil förräntning av det kapital som ägarna satsat i banken.

Inom Norden deltar NIB i finansieringen av gränsöverskridande investeringar samt projekt inom näringslivet som berör flera nordiska länder. Banken deltar i finansiering av projekt som förbättrar Nordens infrastruktur, tryggar energiförsörjningen eller stöder konkreta projekt inom forskning och utveckling. Projekt med miljöförbättrande verkan prioriteras.

På tillväxtmarknaderna utanför Norden finansierar banken projekt av ömsesidigt intresse för låntagarländerna och Norden. Östersjö- och Barentsregionerna är prioriterade områden i bankens verksamhet. Banken beviljar lån till projekt som stöder den ekonomiska utvecklingen i Nordens närområden och särskilt miljöförbättrande projekt. Inom ramen för Nordiska finansgruppen i Helsingfors eftersträvar NIB att vidareutveckla gruppens gemensamma finansieringskompetens.

STRATEGI

NIB eftersträvar att uppnå sina ägares målsättningar och möta sina kunders behov i enlighet med sin mission genom att:

- verka som katalysator för nordiskt samarbete inom näringslivet genom finansiering av nyinvesteringar, infrastruktursatsningar och strukturförbättringar, i synnerhet gränsöverskridande investeringar.
- delta i finansiering av inkommande investeringar i Norden och nordiska företags satsningar utanför Norden.
- i egenskap av multilateral finansinstitution delta i finansiering av projekt på tillväxtmarknaderna utanför Norden

som främjar det nordiska näringslivets globalisering och därigenom samarbetet mellan företag i utvecklings- och transitionsländer och nordiska företag.

- bidra med finansiering till den ekonomiska omvandlingen och utvecklingen i Nordens närområden.
- spela en viktig roll i finansieringen av miljöförbättrande investeringar i Norden och i Östersjö- och Barentsregionerna.
- samarbeta med och komplettera andra nordiska eller internationella kreditgivare. Finansiering av små och medelstora företags investeringar är en viktig uppgift inom detta samarbete.
- utveckla personalens specialkunskaper och kompetens inom bankens verksamhetsområde.
- vinnlägga sig om att bibehålla högsta kreditvärdighet för att kunna komplettera det nordiska kreditväsendet med långa krediter på förmånliga villkor. För detta ändamål, som är grundläggande för bankens affärsidé, söker banken vara i främsta ledet inom finansiell riskstyrning och kostnadseffektivitet.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERSIKT

Nordiska Investeringsbankens huvudsyfte är att främja hållbar ekonomisk utveckling i Norden och dess närområden i enlighet med de nordiska ländernas prioriteringar. Bankens viktigaste instrument för denna uppgift är långfristig finansiering av gränsöverskridande investeringar, infrastrukturprojekt och projekt med positiva miljöeffekter. I sin finansiering fäster NIB stor vikt vid samarbete med nordiska och internationella banker.

Under år 2002 kunde banken förena främjandet av dessa övergripande målsättningar med god avkastning på det kapital som ägarna satsat i banken. Överskottet var EUR 142 miljoner jämfört med EUR 131 miljoner året innan. Detta resultat innebär en avkastning på det egna kapitalet på 9,5 %, eller 5 % högre än den 5-åriga euroräntan i swapkontrakt, som kan betraktas som en i det närmaste riskfri benchmark. Detta resultat är i linje med det goda och stabila resultatet banken utan avbrott uppvisat sedan 1990-talets mitt. Kvaliteten på bankens låneporföljer och dess finansiella tillgångar är som helhet betraktad fortsatt mycket god trots den globala konjunkturförsvagningen under 2001–2002.

Styrelsen har föreslagit en utdelning

till bankens ägare, de nordiska länderna, på EUR 40,3 miljoner för verksamhetsåret 2002.

Det är glädjande att nyutlåningen under 2002 kunde hållas i nivå med föregående års utlåning, trots den svaga investeringskonjunkturen. Utbetalda lån uppgick till totalt EUR 1 648 miljoner och avtalade lån till EUR 1 807 miljoner. Utbetalningar av nya lån inom Norden ökade med 7,5 % till EUR 1 268 miljoner. Denna utveckling visar att NIB:s kompletterande roll är viktig i en konjunkturedgång.

Energi- och miljöinvesteringar kännetecknade bankens finansiering inom Norden under 2002. Inom dessa områden kan NIB tillföra mervärde med den långfristiga finansiering som behövs för långsiktiga investeringar. Detsamma gäller större gränsöverskridande investeringar inom tillverkningsindustrin, som är den viktigaste sektorn för bankens utlåning inom Norden. NIB anlitar i växande grad lokala banker och finansinstitutioner som intermediärer för sin långgivning till små och medelstora företag.

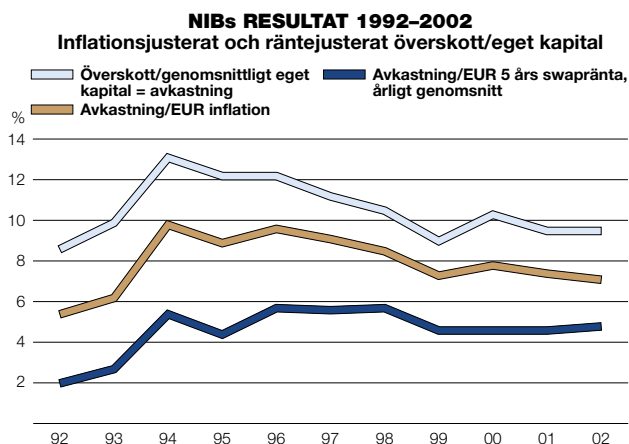
Den internationella verksamheten är i allt högre grad inriktad på Nordens närområden i Baltikum, Polen och nordvästra Ryssland. Årets internationella utbetalningar uppgick till EUR 379 miljoner, till största delen lån till infrastrukturinvesteringar inom energi, transport, telekommunikation samt vatten och avlopp. Utlåningen till de baltiska länderna ökade kraftigt under året.

Vid slutet av året var bankens utestående lån EUR 10 miljarder, varav EUR 8 miljarder inom Norden. Under åren framöver kommer andelen lån utanför Norden sannolikt att växa på grund av näringslivets internationalisering. Verksamheten inom Norden förblir dock fortsatt bankens huvuduppgift i arbetet att främja tillväxt i Norden genom integration av näringslivet över gränserna och långsiktig finansiering av infrastrukturinvesteringar.

Miljöinvesteringar har en framskjuten plats i bankens långgivning och miljöas-

pekterna utgör ett viktigt element vid bedömningen av projekt för finansiering. I slutet av året 2002 hade banken utestående miljölån till ett värde av EUR 1,5 miljarder. Lejonparten av de utestående miljölånen, EUR 1,2 miljarder, avser projekt inom Norden. NIB:s medverkan i miljöfinansiering i Nordens närområden har hög prioritet i enlighet med ägarnas önskemål. Därför var det ett viktigt och välkommet beslut som de nordiska finans- och ekonomiministrarna tog under året 2002 att höja låneramen för miljölån till närområdena (MIL) från EUR 100 miljoner till EUR 300 miljoner med speciella garantier. Den nya ramen trädde i kraft i början av år 2003 och är en viktig förutsättning för förverkligandet av särskilt angelägna miljöprojekt i nordvästra Ryssland.

År 2002 var händelserikt på miljöfronten för NIB. Bland annat färdigställdes verksamhetsstrukturen för NDEP (*Northern Dimension Environmental Partnership*), som banken tog initiativet till i början av 2001 tillsammans med Sverige som ordförandeland i Europeiska unionen och i samråd med Finland och EBRD. NDEP ledes av en styrgrupp i vilken ingår representanter för Europeiska kommissionen, Ryssland, Världsbanken, EIB, EBRD och NIB. Styrgruppen, som leddes av NIB under det första verksamhetsåret, satte upp ett investeringsprogram för prioriterade NDEP-projekt. Programmet omfattar 12 projekt med ett uppskattat investeringsbehov av ca EUR 1,3 miljarder. Styrgruppen utser också den finansinstitution som skall leda finansieringen av varje enskilt projekt. NIB ansvarar för sex NDEP-projekt. Styrgruppen satte därutöver upp ett investeringsprogram på EUR 0,5 miljarder för kärnavfallsprojekt på Kolahalvön. En förutsättning för att kärnavfallsprogrammet kan verkställas är ratificering av ett internationellt avtal, *Multilateral Nuclear Environmental Programme in the Russian Federation* (MNEPR), som länge har förhandlats med Ryssland. MNEPR är avsett att reglera ansvars- och skattefrågor förknippade med

bistånd för att reducera miljöriskerna från kärnavfall.

NDEP syftar till att koordinera, effektivisera och fördjupa samarbetet mellan EU-kommissionen, de internationella finansinstitutionerna och främst Ryssland för att lösa angelägna miljöproblem inom EU:s nordliga dimension. NDEP:s första verksamhetsår avslutades i början av juli 2002 med en givarkonferens i Bryssel med bilaterala biståndsgivare och Europeiska kommissionen för att bilda en stödfond för NDEP. Under konferensen gjordes utfästelser för EUR 110 miljoner. Efter konferensen har utfästelser för ytterligare EUR 12,5 miljoner gjorts.

NDEP:s fönster för traditionella miljöprojekt tar främst sikte på att främja större miljöskyddsinvesteringar som syftar till hållbara lösningar inom avfallsrening, avfallshantering och energiförsörjning. Samtliga dessa sektorer orsakar stora gränsöverskridande utsläpp.

Det längst framskridna av de NDEP-projekt som NIB leder är Sydvästra reningsverket i S:t Petersburg, men framsteg har också gjorts i bankens projekt i Murmansk, Novgorod, Leningrad Oblast och Kaliningrad. Sydvästra avfallsreningsverket i S:t Petersburg är för tillfället den viktigaste enskilda investeringen som kan göras för att värna om den marina miljön i Östersjön. NIB bidrar med ett lån

på EUR 45 miljoner. Projektkostnaden är i storleksordningen EUR 190 miljoner.

I NIB:s verksamhet utanför Norden prioriteras Östersjö- och Barentsregionerna, men även övriga länder i Central- och Östeuropa samt tillväxtekonomierna i Asien är viktiga för NIB:s långivning för att främja nordisk projektexport genom finansiering av investeringar av ömsesidigt intresse för Norden och låntagarländerna.

Åtta av transitionsländerna i Central- och Östeuropa förväntas bli medlemmar i EU våren 2004. Denna händelse kommer utan tvekan att påverka inriktningen av NIB:s framtida verksamhet. Under åren framöver har NIB för avsikt att fördjupa sitt samarbete med kandidatländerna, särskilt Estland, Lettland, Litauen och Polen. Bankens ägare betonar starkt vikten av utåtriktad verksamhet för att stödja det nordiska näringslivets internationalisering som en viktig källa till ekonomisk tillväxt. Banken utreder som bäst hur ramarna för dess internationella verksamhet fortsatt kan utvecklas på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

Banken finansierar sin låneverksamhet med upplåning på de internationella kapitalmarknaderna. Under året emitterade banken obligationslån på kapitalmarknaderna i Amerika, Asien och Europa till ett belopp på EUR 3,3 miljarder i 12 olika valutor. Återbetalningar av tidigare

upptagna lån uppgick till EUR 1,8 miljarder. Utestående upplåning vid årets slut var EUR 13,2 miljarder. Tack vare ägarkretsens styrka, låneportföljens goda kvalitet, bankens goda resultat och effektiva riskstyrning har NIB oavbrutet sedan 1980-talets början erhållit kreditvärdighetsbetyget AAA/Aaa. I kraft av detta kan banken förse prioriterade projekt med konkurrenskraftig finansiering som ett komplement till det nordiska bankväsendet. I detta sammanhang är ägarländernas stöd för bankens verksamhet och dess ställning som multilateral finansieringsinstitution av allra största vikt.

Verksamhetens positiva utveckling och stabila resultat över en lång rad av år är en god grund för framtiden. För att fortsatt vara ett effektivt instrument för nordiska prioriteringar måste banken ständigt kunna anpassa sin inriktning och uppbyggnad till förändrade omständigheter i Nordens ekonomiska omgivning. Detta är en utmaning för banken och dess personal. Det är tack vare NIB:s engagerade och kompetenta personal som banken uppnått sina goda resultat och sin starka finansiella ställning. Detta resultat förväntas bestå även om den instabilitet som råder på världens finansmarknader för närvarande försvårar en nöjaktig uppskattning av utvecklingen under den allra närmaste tiden.

Helsingfors, mars 2003

Jón Sigurðsson

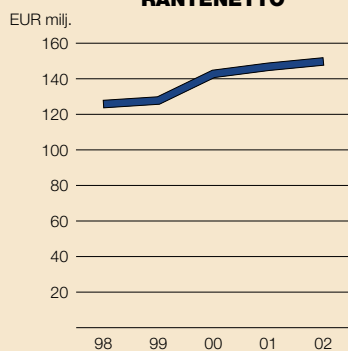
FEM ÅR I SAMMANDRAG (I MILJ. EUR)

	2002	2001	2000	1999	1998
RESULTATRÄKNING					
Räntenetto	150	147	143	128	126
Provisionsintäkter och -kostnader m.m.	7	7	6	4	4
Administrationskostnader, av- och nedskrivningar	-22	-23	-20	-17	-16
Kärnöverskott ¹⁾	135	130	128	115	113
Kurseffekter i tradingportföljen	10	3	4	-7	3
Reservering för befarade kreditförluster	-3	-	-2	-2	-1
Anpassning till säkringsredovisning	-	-3	-	-	-
Årets överskott	142	131	130	106	115
BALANSRÄKNING					
<i>Tillgångar</i>					
Likvida medel, placeringar och fordringsbevis	4 304	3 734	3 922	3 747	2 950
Utestående lån	10 110	10 067	9 288	8 854	7 568
Immateriella och materiella tillgångar	36	36	40	41	42
Upplupna räntor och övriga tillgångar	1 498	1 187	600	638	516
Balansomslutning	15 948	15 024	13 850	13 281	11 077
<i>Skulder och eget kapital</i>					
Upplåning från kreditinstitut	381	254	228	228	286
Utestående upplåning mot skuldbevis	13 150	12 298	11 326	11 280	9 014
Upplupna räntor och övriga skulder	877	1 031	970	552	638
Inbetalat grundkapital	404	404	394	384	304
Reservfond	554	529	469	449	468
Reservering för kreditförluster	429	362	332	281	252
Andra värdejusteringar	11	14	-	-	-
Årets överskott	142	131	130	106	115
Balansomslutning	15 948	15 024	13 850	13 281	11 077
VERKSAMHETEN					
<i>Utbetalade</i>					
Nordiska lån	1 268	1 179	842	1 000	1 046
Internationella lån	380	482	259	322	298
Utbetalade lån totalt	1 648	1 661	1 101	1 322	1 344
<i>Utställda</i>					
Nordiska garantier	-	25	-	-	8
Internationella garantier	-	-	3	-	1
Utställda garantier totalt	-	25	3	-	9
<i>Utestående vid årets slut</i>					
Nordiska lån	7 975	7 748	7 357	7 141	6 222
Internationella lån	2 135	2 319	1 931	1 713	1 346
Utestående lån totalt	10 110	10 067	9 288	8 854	7 568
<i>Garantiåtaganden vid årets slut</i>					
Nordiska garantier	32	33	8	9	9
Internationella garantier	-	-	25	22	20
Garantiåtaganden totalt	32	33	33	31	29
<i>Årlig upplåning mot skuldbevis (inklusive kapitaliseringar)</i>					
	3 320	2 099	1 865	2 478	2 484
Antal anställda (vid årets slut)	144	137	129	131	123

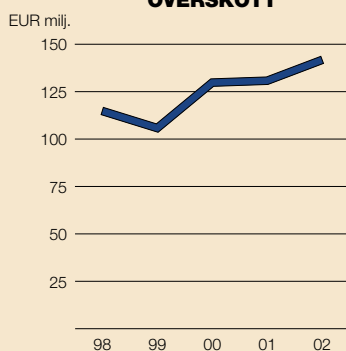
¹⁾ Kärnöverskottet består av årets överskott korrigerat med anpassning till säkringsredovisningen och kurseffekter i den marknadsvärderade portföljen samt reserveringar för befarade kreditförluster och återföringar av dessa.

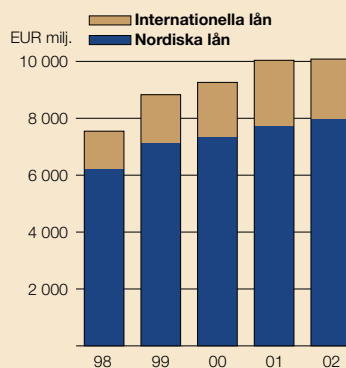
RÄNTENETTO

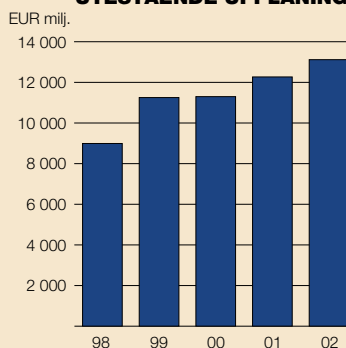
ÖVERSKOTT

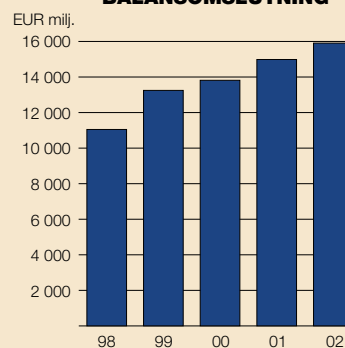
UTESTÅENDE LÅN

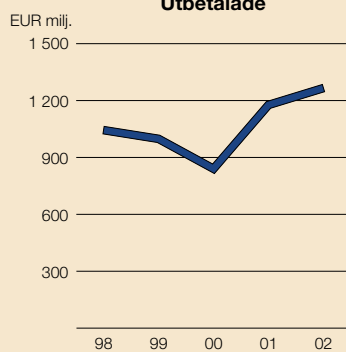
UTESTÅENDE UPPLÅNING

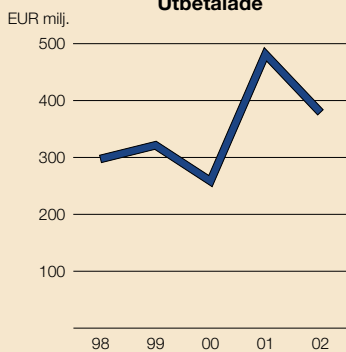
BALANSOMSLUTNING

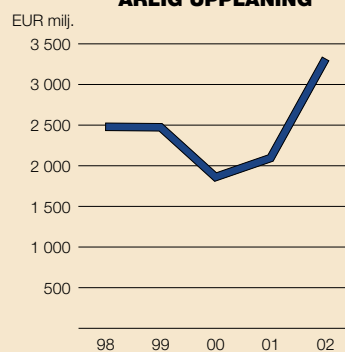
NORDISKA LÅN Utbetalade

INTERNATIONELLA LÅN Utbetalade

ÅRLIG UPPLÅNING

NORDENS EKONOMI

Det osäkra internationella ekonomiska läget bedöms fortsätta under första halvåret av 2003. En konjunkturuppgång kan knappast förväntas förrän mot slutet av året. Det världspolitiska läget och den osäkra utvecklingen på råvarumarknaderna måste styras in på ett positivt spår

innan en vändning i den globala ekonomiska utvecklingen kan ses. På kort sikt bedöms utsikterna internationellt vara svaga medan den ekonomiska utvecklingen på medellång sikt antas bli mera positiv.

UTGÅNGSLÄGET FÖR NORDEN

De för Norden ekonomiskt framgångsrika åren under 1990-talets senare hälft innebar att de nordiska länderna hade ett gott utgångsläge när den internationella konjunkturedgången började 2001. Den ekonomiska tillväxten i de nordiska länderna har hållit sig i nivå med genomsnittstillväxten i EU och OECD. BNP ökade under 2002 med ca 1,5 % i Norden. Den genomsnittliga ekonomiska tillväxten blev ca 0,9 % i EU och ca 1,5 % i OECD-området. Inför 2003 bedöms BNP-tillväxten i genomsnitt bli ca 2,0 % i Norden, ca 1,9 % i EU och ca 2,2 % i OECD-området.

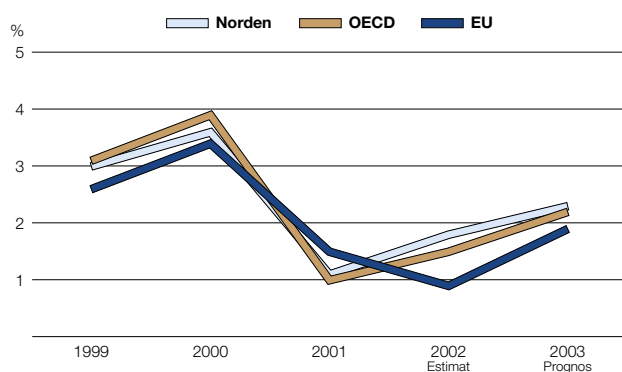
De nordiska ländernas i många avseenden likartade ekonomiska politik har under ett flertal år visat sig ge utdelning i form av en stabil inrikesekonomi med tillfredsställande överskott i de offentliga finanserna och en gynnsam utveckling i utrikesekonomin. Ökningen i den inhemska konsumtionen har varit drivkraften för de nordiska ekonomiernas tillväxt under den senaste tiden. Också under 2003 väntas den inhemska konsumtionen utgöra det viktigaste underlaget för ländernas ekonomiska tillväxt. Internationellt förväntas dock världshandeln få ett klart uppsving senast under den senare hälften av 2003, vilket även kommer att gynna de nordiska ländernas utrikeshandel.

Sysselsättningsläget i Norden är relativt gott. Det är endast Finland som fortfarande har en hög arbetslöshet. Inflationnivån i Norden är i genomsnitt på en tillfredsställande nivå.

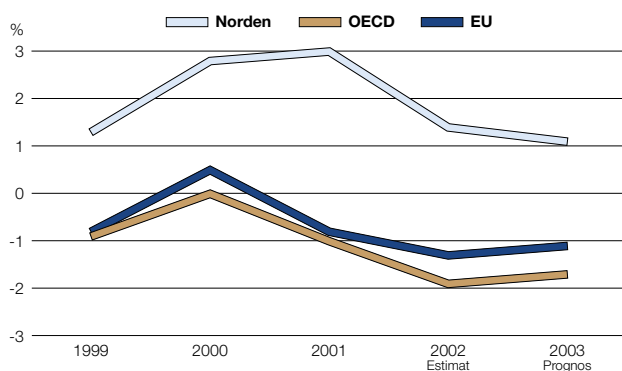
LÅGA RÄNTOR

De internationella räntorna har under 2002 haft de lägsta nivåerna på nästan ett halvsekel. De stimulansåtgärder som den amerikanska centralbanken och den europeiska centralbanken har vidtagit för att aktivera kapitalmarknaderna har endast i begränsad omfattning påverkat den ekonomiska utvecklingen. I och med att USA:s ekonomi har mattats av har också den amerikanska dollarn försvagats.

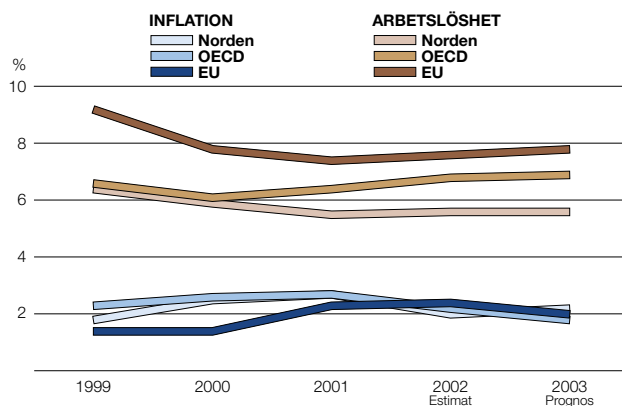
BRUTTONATIONALPRODUKT Årlig förändring i procent

OFFENTLIGA FINANSER Nettobalans i procent av BNP

INFLATION OCH ARBETSLÖSHET

NÄROMRÅDENAS BETYDELSE

Nordens närområden, dvs. Estland, Lettland, Litauen och Polen samt nordvästra Ryssland inklusive Kaliningrad, är alla ekonomiskt i en gynnsam tillväxtfas. Bland annat därför har inte heller länderna i närområdena påverkats av de svaga internationella konjunkturerna i lika hög grad som industriländerna. Rysslands ekonomi, som baserar sig på viktiga råvaruleveranser till industriländerna, har under de senaste åren stärkts tack vare fördelaktiga råvarupriser. Utvecklingen inom Rysslands tillverkningsindustri och infrastruktur är fortfarande svag. I Baltikum pågår intensiva förberedelser inför ländernas anslutning till EU. De tre baltiska staterna har en ekonomisk struktur och stabilitet som uppfyller kraven på EU-medlemskap. Den polska ekonomin lider av den svaga ekonomiska utvecklingen i Tyskland och uppvisar en något svagare utveckling än de övriga länderna i närområdena men också Polen förbereder

sig för en anslutning till EU. Utvidgningen av EU år 2004 kan innebära flera nya utmaningar och förväntningar också för Norden, främst i växande handelskonkurrens men också i ökade möjligheter för nordiskt näringsliv.

PRIVATKONSUMTIONEN DRIVKRAFT I DANMARK

Danmarks ekonomiska politik bygger på fyra hörnstenar; kronan följer eurons utveckling, den offentliga sektorns skuld och ränteutgifter skall reduceras under det pågående decenniet, en bestående ökning i sysselsättning skall upprätthållas och inflation samt räntor skall hållas på en låg nivå. Framgångarna i landets ekonomiska politik har inte heller uteblivit. De offentliga finanserna visar ett överskott på drygt 2 % av BNP, en nivå som Danmark förväntas kunna upprätthålla under de närmaste åren framöver. BNP-tillväxten väntas öka till 2 % under 2003. Drivkraften för landets ekonomiska tillväxt är främst den privata konsumtionen men

industrins investeringar väntas få ett gynnsamt uppsving under 2003 och åren framöver.

STABIL TILLVÄXT I FINLAND

Finland hade under år 2002 en förhållandevis gynnsam ekonomisk utveckling. Emellertid har arbetslösheten igen ökat något. Inflationen i landet väntas vara under 2 %, vilket också är Europeiska centralbankens målsättning. Den ekonomiska tillväxten väntas under 2003 bygga på en god ökning i den inhemska konsumtionen. Utrikeshandeln antas stå för endast ca en tredjedel av BNP. Tillväxten i BNP antas bli ca 2,3 % under 2003 och något högre åren därefter. Inrikesekonomin visar ett stabilt överskott på ca 3 % av BNP.

GODA UTSIKTER FÖR ISLAND

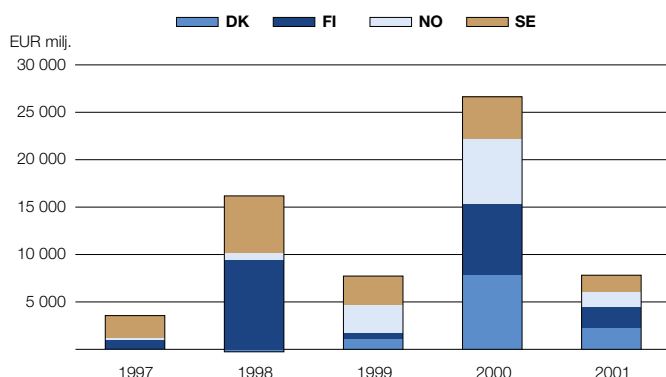
Island hade under 2002 ingen tillväxt i BNP. Den främsta orsaken till den svaga utvecklingen var en nedgång i den inhemska konsumtionen. Tack vare exporttillväxten på ca 5 % kunde nedgången i totalproduktionen dock bromsas upp. Utisikterna för Islands ekonomi inför 2003 och åren därefter är relativt ljusa. Den inhemska konsumtionen väntas få ett klart uppsving och exporttillväxten bedöms bibehålla sin nivå. BNP-tillväxten antas bli ca 1,7 % under 2003. Investeringsaktiviteten har varierat under de senaste åren. En högre tillväxttakt i Islands ekonomi är att vänta under de närmaste åren, även om investeringsbeslut för stora enskilda infrastrukturprojekt snabbt kan ändra situationen.

FÖRSVAGAD KONKURRENSKRAFT FÖR NORGE

Norges ekonomiska utsikter påverkas av höjda lönenivåer och en stark valuta. De växande privata inkomsterna väntas leda till en ökning i den inhemska konsumtionen medan den starka kronan å sin sida försvagar landets konkurrenskraft på exportmarknaderna. För Fastlands-Norge innebär detta en svag ökning i totalproduktionen på ca 0,7 % under 2003. Det är främst den inhemska privatkonsumtionen som blir drivkraften för den ekonomiska utvecklingen i Fastlands-Norge. Investeringsutsikterna är fortfarande svaga och bruttoinvesteringarna i landet väntas

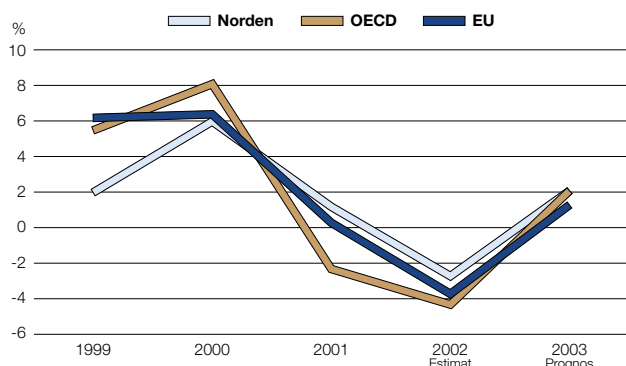
GRÄNSÖVERSKRIDANDE DIREKTINVESTERINGAR INOM NORDEN

Nettoflöden till respektive land från de övriga nordiska länderna

NÄRINGSLEVETS INVESTERINGAR

Årlig förändring i procent

avta med ca 0,3 % under 2003. Den svaga internationella konjunkturbilden väntas särskilt dämpa fastlandsindustrins investeringar. Sammantaget väntas BNP i Norge inte förändras under 2003, medan landet bedöms få en svag ekonomisk tillväxt 2004.

INHEMSK EFTERFRÅGAN DRIVKRAFT I SVERIGE

Sverige hade en svag ekonomisk tillväxt under 2002, främst drabbades landet av ett stort exportbortfall. BNP ökade med ca 1,8 %, trots att skattesänkningar och en tillfredsställande sysselsättningsnivå har bidragit till en god ökning i privatkonsumtionen. Inför 2003 bedöms BNP öka med ca 2,5 % främst understödd av en ökning i den inhemska efterfrågan. Privatkonsumtionen väntas öka i samma takt som under året förut och landet väntas dessutom få en uppgång i investeringarna. Främst bostadsinvesteringarna men även industrins investeringar antas kunna uppleva en vändning uppåt under 2003.

INVESTERINGSUTSIKTERNA I NORDEN

Bruttoinvesteringarna väntas öka med ca 2,5 % i genomsnitt i Norden under 2003, vilket är en bättre tillväxttakt än den svaga utvecklingen i regionen under 2001 och 2002. Emellertid förväntas det att merparten av investeringarna sker inom bostadsbyggandet. Näringslivets investeringsbeslut är traditionellt beroende av den internationella konjunkturbilden. Av särskild betydelse är utvecklingen på de viktigaste exportmarknaderna, Tyskland, England och USA. Under de senaste två åren har industrins kapacitet väl räckt till för den svaga efterfrågan. Emellertid är den nordiska industrins beredskap för

snabba investeringsbeslut god om en utbyggnad av produktionskapaciteten eller ersättande investeringar skulle öka. I och med att kapacitetsutnyttjandegraden för tillfället är låg förväntas det inte ske någon större tillväxt i näringslivets investeringar under 2003. Det gryende ekonomiska uppsvinget internationellt bedöms inom den allra närmaste framtiden skapa endast mindre investeringsbehov och i de flesta nordiska länder antas ökningen i näringslivets investeringar bli relativt svag.

I de flesta nordiska länderna har den offentliga sektorns investeringar som en följd av den strama finanspolitiken ökat endast marginellt. En viss ökning i investeringarna inom den offentliga sektorn är dock att vänta som en del av stimulansåtgärderna för ekonomin. Detta kan speciellt noteras i Norge. I Sverige väntas en svag ökning i den offentliga sektorns investeringar.

Gränsöverskridande direktinvesteringar inom Norden håller fortsättningsvis en relativt hög nivå. Direktinvesteringens volymen minskade något under 2001 jämfört med året innan då exceptionellt stora gränsöverskridande investeringar gjordes främst i Sverige, Finland och Danmark. Den långsiktiga trenden med en stabil ökning i investeringsvolymerna över gränserna inom regionen antas ändå fortsätta. I tillägg till en god utveckling för de gränsöverskridande investeringarna inom Norden har utvecklingen för de nordiska direktinvesteringarna i Baltikum fortsatt att vara positiv.

Direktinvesteringarna såväl inom Norden som till länderna i Nordens närområden har främst riktat sig till industriinvesteringar, även om den strukturella utvecklingen i de baltiska länderna

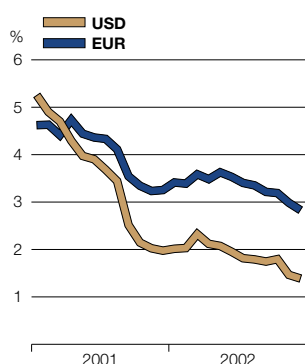
under enstaka år har lett till att gränsöverskridande investeringar inom finanssektorn dominerat. De nordiska ländernas finanssektorer har på ett aktivt sätt varit med om uppbyggnaden av en fungerande och stabil finanssektor i de baltiska länderna.

NORDEN VIKTIGT FÖR NÄROMRÅDENA

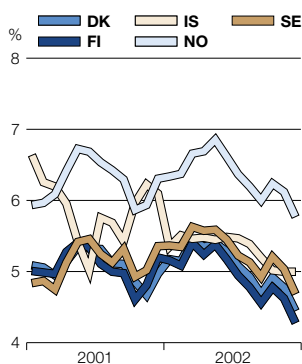
I december 2002 blev det från EU:s sida klart att Estland, Lettland, Litauen och Polen i början av 2004 kan bli nya medlemmar i Europeiska unionen. De enskilda ländernas medlemskap blir beroende av separata nationella beslut. Länderna kommer att få olika former av övergångsvillkor för att ytterligare kunna anpassa sina regelverk till EU:s direktiv efter anslutningen. För de nordiska länderna innebär detta att deras roll som randområde inom EU delvis minskar. De nordiska länderna har en längre tid spelat en viktig roll som katalysator för utvecklandet av länderna i närområdena från centralstyrda planekonomier till internationellt accepterade marknadsekonomier. Den strukturella och ekonomiska utvecklingen i närområdena har under det senaste decenniet lyckats väl. Detta kan bl.a. ses i utbyggnaden av infrastrukturen. Länderna har numera en fungerande marknadsanpassad industristruktur med större stabilitet i näringslivet och en strukturellt sund finanssektor.

Under början av 1990-talet hade de baltiska länderna en okontrollerad, ostrukturerad och överetablerad finansmarknad. Koncentrationen i den baltiska banksektorn har efter omstruktureringar nått en hög nivå, med nära nog 90 % av bankernas utlåning koncentrerad till ett par av ländernas tre största banker. Detta

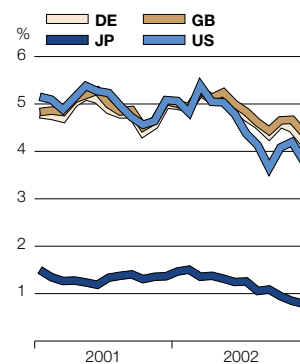
6 MÅNADERS DOLLAR- OCH
EURORÄNTA

NORDISKA RÄNTOR
10 års statsobligationer

INTERNATIONELLA RÄNTOR
10 års statsobligationer

är en betydligt högre koncentrationsgrad än i de nordiska länderna där de tre största bankerna i respektive land har knappt 80 % av den totala utlåningen inom sektorn.

Flera av de nordiska bankerna är väl representerade i de baltiska länderna. Detta är viktigt för utvecklingen av de ekonomiska relationerna mellan närområdena och Norden. Det nordiska näringslivets intresse av att etablera sig i någon av de tre baltiska staterna har visat en tendens att öka i takt med en ökad nordisk närvaro i banksektorn i länderna.

FÖRHOPPINGAR OM KONJUNKTURVÄNDNING

Den långsamma och ryckiga återhämtningen i den globala ekonomin påminner i många avseenden om tidigare perioder med konjunkturuppgång. Förväntningarna på ett snabbt ekonomiskt uppsving ställdes för högt under början av 2002. Den svagare återhämtningen främst i USA och Europa har lett till en större försiktighet i optimismen inför 2003 och 2004 hos internationella prognosinstitut. Utsikterna för en bättre ekonomisk tillväxttakt i USA och EU är relativt begränsade inför första halvåret av 2003. Däremot väntas de positiva effekterna av penningpolitiken bli tydligare under den senare hälften av 2003 och under 2004. Tillväxten i världshandeln förväntas få ett klart uppsving under 2003 och 2004

med en ökning på 5,1 % och 6,2 % under respektive år. Under de närmaste åren framöver förväntas den ekonomiska tillväxten bli starkast i Asien och Afrika, medan tillväxttakten i Latinamerika och industriländerna antas bli något svagare. Den genomsnittliga BNP-tillväxten i OECD-området bedöms bli ca 2,2 % under 2003 och ca 3 % under 2004. I EU-området är det den svaga ekonomiska utvecklingen i Frankrike och Tyskland som begränsar den genomsnittliga tillväxten under 2003 till ca 1,9 %. En något bättre ekonomisk uppgång är att vänta inför 2004 med en BNP-ökning på i genomsnitt ca 2,7 % i EU-området.

Även med en tydlig ökning i världshandeln och ett förväntat internationellt ekonomiskt uppsving under 2003 och 2004, antas de nordiska länderna få en genomsnittlig BNP-tillväxt på endast ca 2,0 % under 2003 med en svag ökning till ca 2,5 % under 2004. Inför 2004 bedöms BNP-tillväxten kunna bli störst på Island med en ökning på ca 3,5 %. Finland väntas få en BNP-tillväxt på ca 2,5 % under 2004 medan den ekonomiska tillväxten i Danmark och Sverige antas bli mellan 2,5 % och 3 %. I Norge förväntas en ekonomisk tillväxt på ca 1,7 % under 2004.

NORDEN EN VIKTIG KATALYSATOR FÖR EU

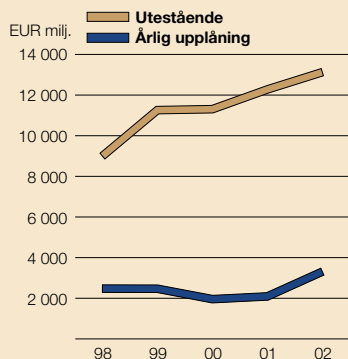
De nordiska länderna har ekonomiskt en stark position i EU och internationellt.

Den ekonomiska tillväxten har under längre perioder legat något över genomsnittet i EU- och OECD-området. Under senare hälften av 1990-talet har det nordiska näringslivet och den nordiska finanssektorn framgångsrikt bidragit till de baltiska staternas ekonomiska omvandling till marknadsekonomier. I takt med den positiva ekonomiska utvecklingen i Ryssland och i och med att landet väntas få en större strukturell stabilitet förväntas också det nordiska bidraget till Rysslands ekonomiska omvandling kunna öka. De nordiska investeringarna i närområdena kommer under en längre tid framöver att fortsätta att spela en betydelsefull roll för regionens utveckling. I detta utgångsläge kommer det nordiska samarbetet att vara betydelsefullt inom EU/EES som en katalysator i det pågående utvecklingsarbetet i Nordens närområden.

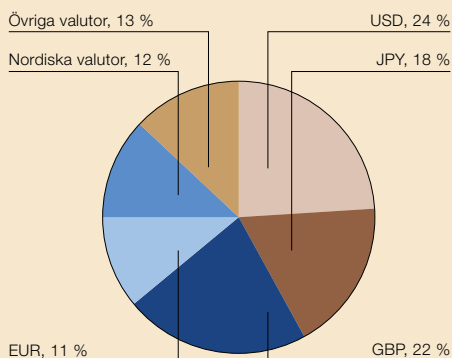
Statistik och prognoser baserar sig på tillgängligt material från de nordiska statistikbyråerna, de nordiska ländernas finansministerier och centralbanker samt från OECD-Paris och IMF.

UPPLÅNING OCH KAPITALFÖRVALTNING

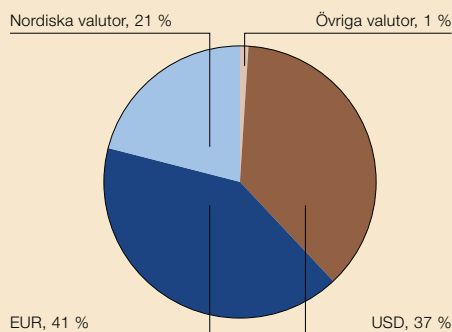
UPPLÅNING

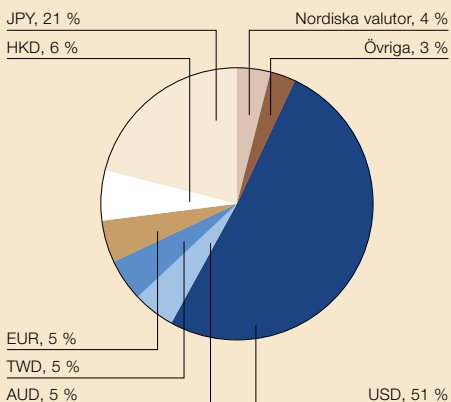
UTESTÅENDE UPPLÅNING 31/12 2002

UTESTÅENDE UPPLÅNING EFTER SWAPAVTAL 31/12 2002

NYUPPLÅNING Per valuta 2002

Banken finansierar sin utlåningsverksamhet genom att uppta lån och emittera obligationer på olika globala och lokala kapitalmarknader. Banken har haft bästa möjliga rating, AAA/Aaa, från de ledande kreditvärderingsinstituterna Standard & Poor's och Moody's Investor Service sedan den första kreditvärderingen gjordes år 1982. Upplåningen genomförs enligt en global strategi för att täcka investerarnas behov för investeringar med högsta möjliga kreditvärdighet samtidigt som investerarnas olika önskemål gällande valuta, maturitet och användning av strukturerad finansiering uppfylls på ett flexibelt och marknadsmässigt sätt. Denna finansieringsstrategi medför att upplåningens sammansättning varierar från år till år. För att eliminera de marknadsriskerna som uppstår i samband med upplåningen och för att anpassa finansieringen till utlåningsverksamhetens behov genomförs swap-arrangemang i samband med i stort sett alla bankens emissioner.

Banken förvaltar sitt kapital och sin likviditet enligt en investeringsstrategi vars huvudsyfte är att säkra tillräckliga likviditetsreserver och bidra till en stabil, långsiktig intjänning.

LÅNG- OCH MEDELFRISTIG UPPLÅNING

Finansieringsbehovet för år 2002 var något större än finansieringsbehovet under de senaste åren. Samtidigt med det ökade finansieringsbehovet kunde man konstatera en ökad efterfrågan från investerarna på obligationer med hög likviditetsgrad. För att tillgodose denna efterfrågan valde banken att genomföra sin största transaktion någonsin i form av en obligationsemission i globalt format på USD 1 000 miljoner med förfallodag i januari 2006.

År 2002 kännetecknades även av en stor efterfrågan från japanska investerare, som inte endast önskade transaktioner i japanska yen, utan dessutom visade intresse för andra valutor. Banken genomförde även transaktioner i de nordiska valutorna svenska, norska och

isländska kronor. Transaktionen i isländska kronor var bankens första på den inhemska isländska kapitalmarknaden.

NIB:s nyupplåning under år 2002 uppgick till totalt EUR 3 320 miljoner (2001: 2 099) och den totala utestående upplåningen mot skuldbevis i slutet av året uppgick till EUR 13 150 miljoner (12 298). Banken genomförde under året 83 transaktioner (46) fördelade på 12 (9) olika valutor.

Amerikanska dollar

Den amerikanska dollarn var bankens viktigaste upplåningsvaluta under året. NIB genomförde 14 transaktioner i amerikanska dollar på totalt USD 1 738 miljoner, vilket motsvarade 51 % av årets upplåning. Banken har under året genomfört sin första globala benchmarkemission på USD 1 000 miljoner, som samtidigt var bankens största emission någonsin. Transaktionen är registrerad hos Securities and Exchange Commission i USA. Ca 45 % av transaktionen gick till investerare i Nordamerika, 33 % till Asien och 22 % till investerare i Europa och Mellanöstern. Transaktionens storlek och globala format gjorde att den var intressant för investerare som inte tidigare hade investerat i bankens obligationer. Med denna transaktion kunde investerarna diversifiera sina existerande portföljer av likvida obligationer med hög kreditvärdighet.

Asiatiska valutor

Upplåningen på de asiatiska kapitalmarknaderna utgjorde sammanlagt 31 % av årets nyupplåning.

Den japanska kapitalmarknaden är fortsatt en viktig finansieringskälla för NIB. Under året gjordes 51 upplåningstransaktioner i japanska yen motsvarande EUR 697 miljoner.

Upplåningen i japanska yen stod för 21 % av årets nyupplåning. Merparten av transaktionerna bestod även under år 2002 av lån med långa maturiteter, men med möjlighet till förhandsinlösning efter några år. Japanska investerare köpte förutom transaktioner i japanska yen

Värdejusteringar enligt LAS 39 ingår inte i segmentinformation och valutafördelning i detta avsnitt.

också transaktioner i andra valutor (USD 491 miljoner, EUR 165 miljoner och AUD 264 miljoner). En stor del av transaktionerna riktades till privata japanska investerare, s.k. Uridashi-transaktioner. Japanska investerare deltog i 38 % av den totala upplåningen under året.

I taiwanesiska dollar gjordes en upplåningstransaktion på TWD 5 miljarder, motsvarande EUR 160 miljoner. Transaktionen var uppdelad i 7 rater med maturiteter på mellan 3 och 6 år. Hongkong-dollarns betydelse som upplåningsvaluta minskade; under året gjordes endast två upplåningstransaktioner till ett sammanlagt värde av EUR 185 miljoner.

Europeiska valutor

Upplåningen i europeiska valutor utgjorde sammanlagt 10 % av den totala upplåningen under året.

Banken emitterade fyra obligationslån i euro på totalt EUR 165 miljoner, som såldes till privata japanska investerare. Under året gjordes också en transaktion i svenska kronor, SEK 400 miljoner, motsvarande EUR 44 miljoner, en transaktion i norska kronor, NOK 400 miljoner, motsvarande EUR 55 miljoner och en transaktion i isländska kronor, ISK 3 miljarder, motsvarande EUR 35 miljoner. Vidare gjordes en transaktion i polska zloty, PLN 100 miljoner, motsvarande EUR 25 miljoner.

Övriga valutor

Under året emitterades fem obligationslån i australiska dollar, AUD 264 miljoner, motsvarande EUR 154 miljoner, som såldes till privata japanska investerare, ett lån i kanadensiska dollar, CAD 50 miljoner, motsvarande EUR 37 miljoner och ett lån i sydafrikanska rand, ZAR 150 miljoner, motsvarande EUR 16 miljoner.

Sammansättning på utestående upplåning

Andelen japanska yen i bankens totala utestående upplåning minskade under året från 19 % till 18 %, trots att 21 % av upplåningen under året var i japanska yen. Orsaken till detta är att den japanska yenen har försvagats markant. De nordiska valutornas andel sjönk från 14 % till 12 %. Andelen amerikanska dollar ökade från 14 % till 24 %, medan andelen brit-

tiska pund sjönk från 24 % till 22 % och euron sjönk från 12 % till 11 %. De övriga valutornas andel av den utestående upplåningen sjönk från 17 % till 13 % under året. Banken har utestående upplåning i 18 olika valutor.

Valutafördelning efter swap

Som en viktig del av bankens upplåningsstrategi används swapmarknaden, genom att anlita pålitliga motparter, i betydande omfattning till att anpassa upplåningen till den valuta, maturitet och ränteform som motsvarar bankens utlåning.

Efter swap är fördelningen av nyupplåningen år 2002 följande: amerikanska dollar 86 %, euro 11 % och svenska kronor 3 %. Den höga andel som har swaprats till amerikanska dollar beror på att swapmarknaden i denna valuta har fungerat bäst för bankens nya emissioner. Banken har under året swappat en del av dessa dollar till andra valutor, som motsvarar efterfrågan från bankens kunder.

Fördelningen av den totala upplåningen efter swap vid utgången av år 2002 var följande: euro 41 %, amerikanska dollar 37 %, nordiska valutor 21 % samt övriga valutor 1 %.

Maturitetsprofil på nyupplåningen

Av tabellen nedan framgår maturitetsprofilen för nyupplåningen åren 2002 och 2001. Nyupplåningen under 2002 hade i huvudsak maturiteter under 5 år. Den genomsnittliga lånetiden för upplåningstransaktionerna år 2002 var 4,6 år mot 10,3 år året innan.

Skillnaderna i maturiteterna kan hänföras till att man år 2001 gjorde emissioner med långa löptider i brittiska pund riktade mot brittiska institutionella investerare, medan år 2002 kännetecknades av den

treåriga globala benchmark-transaktionen samt emissioner med korta löptider riktade mot japanska investerare.

Strukturerade transaktioner

På investerarkhåll finns intresse för strukturerade upplåningstransaktioner där ränta och återbetalning kan knytas till utvecklingen av t.ex. räntor, valutakurser eller aktieindex. Bankens avsikt är att tillfredsställa investerarnas behov av flexibilitet, också när det gäller denna typ av skraddarsydda transaktioner. Banken täcker genom swaptransaktioner den marknadsrisk som uppstår som följd av strukturen i denna typ av upplåning. NIB har en effektiv organisation och välutvecklade riskstyrningsprocesser, som möjliggör för banken att hantera transaktionerna på ett betryggande sätt.

I likhet med föregående år täcktes en relativt stor del av bankens finansieringsbehov år 2002 av strukturerade transaktioner. Efterfrågan speciellt från japanska investerare för denna typ av transaktioner är stor. År 2002 utgjorde andelen strukturerade transaktioner 32 % av årets finansiering jämfört med 37 % året innan.

Återköp

Banken är villig att förhandla om återköp eller omstrukturering av utställda obligationer. Under året köpte banken tillbaka obligationer för EUR 130 miljoner jämfört med EUR 272 miljoner år 2001.

Låneprogram

Under året ändrade banken sitt amerikanska *medium term note*-låneprogram, som ursprungligen etablerades 1993, till ett globalt program. Samtidigt höjdes rambeloppet från USD 600 miljoner till

Nyupplåningens maturitetsprofil						
	Belopp i milj. euro		Procent		Antal transaktioner	
	2002	2001	2002	2001	2002	2001
1-3 år	723	477	22	23	50	22
3-5 år	1 719	574	52	27	17	9
5-7 år	274	181	8	9	4	4
7-10 år	450	94	13	4	7	3
10 år och längre	154	773	5	37	5	8
Sammanlagt	3 320	2 099	100	100	83	46

USD 3 000 miljoner. Under programmet, som är registrerat hos Securities and Exchange Commission i USA, kan banken ställa ut obligationer i olika valutor. Länkar till clearingsystem utanför USA (Euroclear och Clearstream) möjliggör globala emissioner och det var under detta program som banken gjorde sin första globala benchmarkemission på USD 1 000 miljoner.

År 1992 etablerade banken ett *medium term note*-låneprogram för sin upplåning på euromarknaden. Ramen för programmet höjdes i februari 2002 från EUR 10 000 miljoner till EUR 15 000 miljoner. Under år 2002 har 79 transaktioner till ett sammanlagt belopp om EUR 2 078 miljoner genomförts under programmet, jämfört med 44 transaktioner till ett totalbelopp om EUR 1 830 miljoner år 2001. Vid utgången av år 2002 hade banken obligationer motsvarande EUR 8 877 miljoner utestående under programmet.

Banken har också ett *medium term note*-låneprogram på den australiska marknaden. Programmets storlek är AUD 2 000 miljoner. Inga transaktioner har gjorts under programmet. Dessutom har banken ett *medium term note*-program på den svenska kapitalmarknaden. Programmets storlek är SEK 8 000 miljoner. Utestående belopp under programmet var SEK 2 140 miljoner vid utgången av året.

KORTFRISTIG UPPLÅNING

Bankens utlåning finansieras i huvudsak med långfristig upplåning. Banken har som en del av sin likviditetsberedskap

också tillgång till kortfristiga medel genom sina kortfristiga låneprogram och interbankmarknaden.

Banken har *commercial paper*-program både i USA och på euromarknaden inom en låneram på USD 600 miljoner på vardera marknaden. Det fanns dock inget behov av att emittera under dessa program under år 2002, och inga lån fanns utestående under programmen vid årets utgång.

Banken har däremot använt interbankmarknaden för kortfristig finansiering under år 2002 och vid årets utgång var EUR 381 miljoner utestående, jämfört med EUR 254 miljoner vid utgången av 2001.

KAPITALFÖRVALTNING OCH LIKVIDITET

Det är centralt för bankens finansieringsstrategi att den stöds av bankens likviditetsberedskap. En god likviditet ger möjlighet att undvika att låna upp under perioder då marknadsförhållandena inte är gynnsamma. Härtill kommer att en god likviditet är en omständighet som kreditvärderingsinstitutet lägger vikt vid då bankens kreditvärdighet bedöms. Dessutom bidrar likviditeten med ett positivt bidrag till bankens räntenetto. Banken eftersträvar i allmänhet en nettolikviditet som motsvarar likviditetsbehovet för tolv månader framöver. Nettolikviditeten beräknad enligt IAS utgjorde vid årets utgång EUR 2 947 miljoner jämfört med EUR 2 641 miljoner vid utgången av 2001.

Likviditetens valutfördelning har traditionellt dominerats av amerikanska

dollar för att motsvara efterfrågan för valutan från bankens utlåningskunder. Under 2002 har euro däremot varit den dominerande utlåningsvalutan, något som förväntas fortsätta. Detta avspeglas också i likviditetens valutfördelning vid årsskiftet: EUR 52 %, USD 42 %, NOK 4 %, SEK 1 %, övriga valutor 1 %. De nordiska valutorna utgör endast en mindre del av likviditeten p.g.a. mindre efterfrågan på dessa valutor från kunderna.

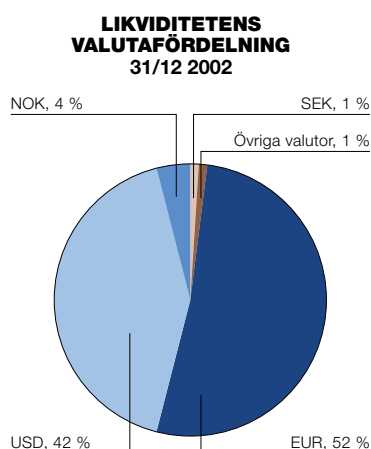
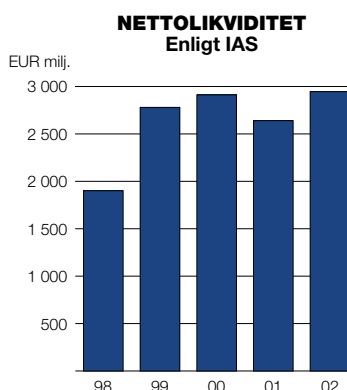
Likviditetens placeringar sker i olika instrument i form av bl.a. penningmarknadsplaceringar och obligationer med rörlig ränta eller s.k. *floating rate notes* (FRN). Investeringar i FRN avser obligationer utställda av banker och motparter med en betryggande kreditvärdighet inom den finansiella sektorn i OECD-området samt *asset backed securities* (ABS). Investeringar i ABS görs tillsvidare endast i emissioner med högsta kreditvärdighet (AAA/Aaa) avseende långfristiga värdepapper från minst två kreditvärderingsinstitut inom sektorerna kreditkort och bostadslån.

Banken har etablerat ett program för extern förvaltning av en mindre del av likviditeten. Avsikten med den externa förvaltningen är att uppnå en högre avkastning på likviditeten samt att stärka utvecklingen av bankens interna likviditetsförvaltning. Under 2002 avslutades kontraktet med den ena av de ursprungliga två förvaltarna. Vid utgången av år 2002 hade banken således en extern förvaltare med en portfölj på USD 52 miljoner (100).

INBETALAT KAPITAL OCH RESERVER

Banken strävar efter en stabil avkastning på sitt eget kapital. Banken investerar ett belopp motsvarande det egna kapitalet i en portfölj med räntebärande värdepapper, den s.k. egetkapitalportföljen som står för en betydande del av bankens resultat. Portföljens storlek vid årets utgång var EUR 1 464 miljoner.

Dessa placeringar är räkenskapsmässigt uppdelade på en portfölj med värdepapper som är avsedda att innehas till förfall (*held-to-maturity*) och en marknadsvärderad tradingportfölj, som kan köpas och säljas på basis av en värdering av marknadsutvecklingen. Den marknadsvärderade portföljen kan maximalt

utgöra 35 % av det egna kapitalet. Vid årets utgång utgjorde portföljen 35 % av det egna kapitalet.

För egetkapitalportföljen har fastställt ränteriskramar, som dels definierats som modifierad duration, dels som *value-at-risk*. Den modifierade durationen för den totala portföljen var 3,1 år vid utgången av 2002 jämfört med 3,4 år vid utgången av 2001.

DERIVATAVTAL

Banken använder ränte- och valutaswappar för att säkra sig mot marknadsrisk

och samtidigt anpassa upplåningen till den valuta, lånetid och ränteform som motsvarar bankens utlåning. Därutöver används swappar och andra derivata instrument, främst futurer och terminsaffärer, till att styra bankens allmänna ränte- och valutakursrisk.

Banken gjorde under verksamhetsåret totalt 131 nya swaptransaktioner mot 99 året innan. Under året ingicks ränteswapkontrakt till ett nominellt belopp av EUR 2 007 miljoner (755). De utestående ränteswapkontrakten uppgick i slutet av året till ett nominellt belopp om

EUR 6 146 miljoner (5 432). Valutaswapkontrakt ingicks till ett värde av EUR 3 363 miljoner (3 414). De utestående valutaswapkontrakten uppgick i slutet av året till ett nominellt belopp av fordringar om EUR 10 710 miljoner (10 390) och skulder om EUR 11 031 miljoner (10 927).

NIBs KAPITAL

Bankens grundkapital uppgår från och med år 1999 till EUR 4 000 miljoner. Det inbetalade grundkapitalet utgjorde per 31/12 2002 totalt EUR 404 miljoner. Återstoden av grundkapitalet består av garantikapital som kan inkallas ifall banken finner det nödvändigt för att uppfylla sina skuldförpliktelser.

Bankens ordinarie utlåningsram uppgår till 2,5 gånger grundkapitalet och ackumulerade allmänna reserver. Den ordinarie utlåningsramen uppgår efter överföringar av resultatet för år 2002 i enlighet med styrelsens förslag till EUR 12 455 miljoner.

Därutöver har banken separata utlåningsramar på EUR 3 300 miljoner för projektinvesteringslåneordningen (PIL), EUR 60 miljoner för utlåningen till Baltikum inom den baltiska investeringslå-

neordningen (BIL) och EUR 300 miljoner för en miljölåneordning (MIL) som är avsedd för finansiering av miljöinvesteringar i Nordens närområden.

Basen för PIL, BIL och MIL utgörs av speciella garantier från medlemsländerna. Dessa garanterar 90 % av varje lån under PIL upp till ett belopp på EUR 1 800 miljoner och 100 % av varje lån under BIL och MIL. Nya lån har inte kunnat beviljas under BIL sedan årsskiftet 1999/2000. En höjning av bankens miljölåneordning från EUR 100 miljoner till EUR 300 miljoner godkändes under 2002 och trädde i kraft 1/1 2003.

Bankens ägarländer har tecknat grundkapitalet och ställt garantier för de speciella låneordningarna i relation till respektive lands bruttonationalprodukt. Sverige svarar för 38 % av grundkapitalet

medan Danmarks andel är 22 %, Norges 20 % och Finlands 19 %. Islands andel är 1 %.

Med hänvisning till bankens kapitalbas, kvaliteten på dess tillgångar samt dess multilaterala status har de ledande kreditvärderingsinstituten Standard & Poor's och Moody's gett NIB högsta möjliga kreditvärdighet, AAA/Aaa, för långfristiga värdepapper och A-1+ respektive P-1 för kortfristiga värdepapper. NIB erhöll högsta möjliga kreditvärdighet år 1982. Denna kreditvärdighet har banken sedan dess behållit.

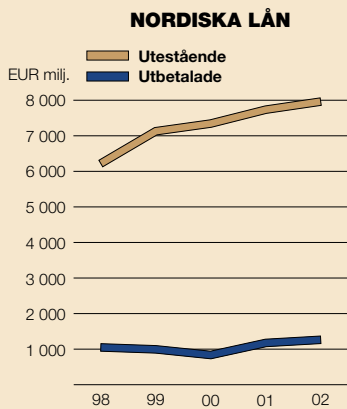

Fig. 1

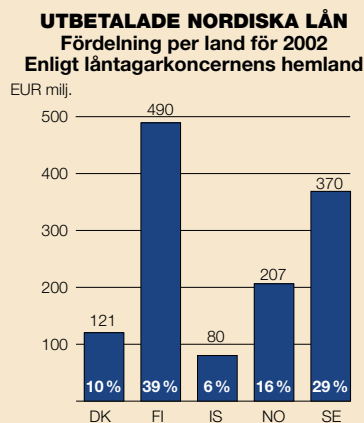

Fig. 2

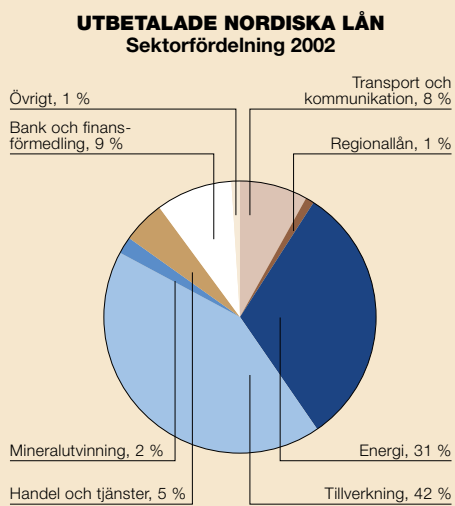

Fig. 3

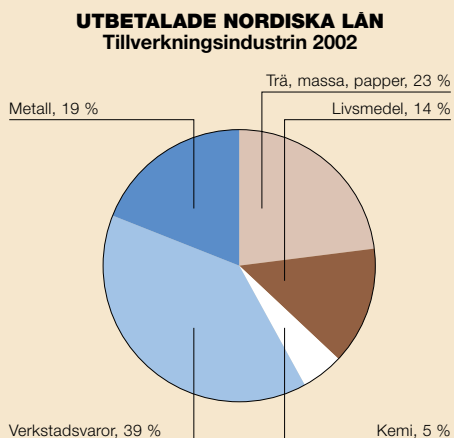

Fig. 4

NORDISK UTLÅNING

Efterfrågan på bankens nordiska lån under verksamhetsåret 2002 var god med beaktande av den rådande avmattningen i Nordens ekonomier och en ökande osäkerhet på marknaden. Marknadsläget gör det möjligt för banken att tillföra kunderna mervärde till för banken tillfredsställande marginaler. Som kompletterande finansier till affärsbankerna kan NIB erbjuda långfristig finansiering i en situation där utbudet på konkurrenskraftiga finansieringslösningar minskar. Trenden går också mot en ökad efterfrågan på lån hos NIB från företag som under tidigare år skaffat sig finansiering i egen regi på kapitalmarknaden.

Den utestående nordiska lånestocken ökade med 3 % under året. Verksamhetsårets utbetalningar till nordiska låntagare uppgick till EUR 1 268 miljoner (2001: 1 179). Inga nya garantier utställdes (25). Fördelningen av utbetalningarna enligt låntagarkoncernens hemland framgår av fig. 2.

TILLVERKNINGSINDUSTRIN FORTSATT STÖRST

Tillverkningsindustrin dominerar klart årets utbetalningar då låneportföljen fördelas enligt låntagarens näringgren (se fig. 3). Denna sektor har en andel på EUR 529 miljoner eller 42 % av nyutlåningen under 2002, en ökning med 1 procentenhet jämfört med år 2001. Inom tillverkningsindustrin har den största relativa ökningen, 18 procentenheter, skett inom sektorn trä, massa och papper med miljörelaterade lån till Myllykoski och Myllykoski Paper i Finland samt Billerud i Sverige. SCA-koncernen beviljades lån för förvärv av M-Reals wellpappsverksamhet. Också livsmedelsindustrin ökade sin andel. Bland utbetalningarna finns lån till Huhtamäki för investeringar i Polen, till Atria för förvärv av färdigmatverksamhet i Sverige och till V&S Group för företagsförvärv i Danmark, samt till Aarhus Oliefabrik för energi- och miljöförbättrande investeringar. Utlåningen till verkstadsindustrin var i nivå med föregående år. De största utbetalningarna gick till Scania för miljöinvesteringar i målerier, till Wärtsilä och Instrumentarium för

förvärv av företag samt till Elekta för forskning och utveckling.

En specifikation av tillverkningssektorn framgår av fig. 4.

Energisektorn stod för den största ökningen för andra året i rad. Sektorns andel steg från 23 % till 31 % av utbetalningarna, lån beviljades för ca EUR 400 miljoner till energiprojekt i alla nordiska länder. NIB deltog i finansieringen av investeringar i kraftproduktion, distributionsnät och fjärrvärme. I Norge, där lån till energisektorn utgjorde tre fjärdedelar av årets totala utlåning, utbetalades fem energilån; de största lånen gick till Bergenshalvoens Kommunale Kraftselskap, Lyse Energi och Agder Energi. I Danmark utbetalades två energilån; ett till Vestas Wind Systems för utvecklande av vindmøller och ett till SEAS Distribution för kabelläggning av luftledningar. På Island beviljade NIB lån bl.a. till RARIK för att förnya högspänningskablar och utbyte av högspänningsledningar till högspänningskablar, samt till Norðurorka för finansiering av borrning efter varmvatten och dragning av vattenledningar. I Finland gick sju lån till projekt inom energisektorn, av vilka de största var Alholmens Krafts investeringar i världens största bi-bränsleddade kraftverk och Wisapowers investering i ett kraftverk som använder kokvätska från en massafabrik som bränsle. Det beloppsmässigt största lånet utbetalades till Vattenfalls köp av ett eldistributionsbolag i Polen.

Utlåningsvolymen för sektorn mineralutvinning halverades från EUR 68 miljoner året innan till EUR 31 miljoner.

En förteckning över periodens utbetalda och avtalade lån finns på s. 76-77.

LÅN TILL INFRASTRUKTUR ÖKAR

De utbetalda lånen har också indelats i kategorierna gränsöverskridande investeringar, miljöinvesteringar, forskning och utveckling, samt infrastrukturinvesteringar. Investeringarna i infrastruktur, främst energiförsörjning, ökade från 30 % år 2001 till 33 % av nyutlåningen år 2002. Med utbetalningar på totalt EUR 420 miljoner (358) var utlåningen för

Värdejusteringar enligt LAS 39 ingår inte i segmentinformation och valuta fördelning i detta avsnitt.

strukturprojekt något större än utbetalningarna till gränsöverskridande investeringar som uppgick till EUR 354 miljoner (434) eller 28 % (37) av årets utbetalningar. Av årets utbetalningar gällde EUR 175 miljoner investeringar inom Norden och EUR 178 miljoner investeringar utanför Norden. Miljöandelar mellan 25 % och 100 % av lånets totalbelopp ingick i 15 av årets 76 utbetalade lån. De direkta miljöinvesteringarna har beloppsmässigt ökat med en tredjedel, från EUR 164 miljoner år 2001 till EUR 220 miljoner år 2002, vilket motsvarar en ökning från 14 % till 17 % av nyutlåningen. Utbetalningarna till forskning och utveckling på EUR 106 miljoner var i nivå med föregående år.

Ca 40 % av årets utbetalningar gick till kunder med vilka banken inte hade utestående engagemang vid ingången av året. Beloppsmässigt motsvarar detta 47 % av utbetalningarna. Om man beaktar även den finansiering till sektorn för små och medelstora företag som NIB bidrar till genom samarbete med övriga banker och finansieringsinstitut vidgas kundkretsen ytterligare.

Utöver de utbetalda lånen har banken under året avtalat om lån till ett belopp av EUR 61 miljoner.

Euron är den mest använda utbetalningsvalutan med en andel på 62 % (60) av årets utbetalningar. Andelen utbetalningar i såväl svenska som danska kronor har efter en uppgång år 2001 återigen minskat och står för 14 % (16) respektive 5 % (9) av utlåningen medan andelen utbetalningar i norska kronor ökat från 2 % till 5 %. Den amerikanska dollarans andel av utbetalningarna sjönk från 12 % till 11 %.

Av de under verksamhetsåret utbetalade lånen har 94 % (93) räntebärande till rörlig ränta.

Den genomsnittliga maturiteten på årets låneutbetalningar var 9,2 år.

UTESTÅENDE LÅN

Under år 2002 ökade den utestående lånestocken med 3 % från EUR 7 748 miljoner till EUR 7 975 miljoner (se fig. 1). Ökningen utan valutakursförändringar är 6 %. Beloppet av utestående garantier uppgick vid årsskiftet till EUR 32 miljoner (33). Fördelningen av låneportföljen per land är i stort lika som föregående år. Fördelningen enligt totalt utestående belopp presenteras i fig. 5.

De isländska lånen uppgår i genomsnitt till ett belopp om EUR 6 miljoner. Motsvarande siffror för Finland är EUR 14 miljoner, för Danmark EUR 16 miljoner och för Sverige EUR 23 miljoner. Det högsta genomsnittliga lånebeloppet, EUR 25 miljoner, har Norge.

Tillverkningssektorn har en dominerande andel och står med totalt utestående lån på EUR 3 850 miljoner för 49 % av den utestående lånestocken. Motsvarande siffror för år 2001 var EUR 3 772 miljoner och 49 %. Verkstadsindustrin med utestående lån på EUR 1 194 miljoner (1 099) är den största kategorin inom tillverkningssektorn följd av sektorn trä, massa och papper med utestående lån på EUR 913 miljoner (924). Andelen verkstadsvaror är 31 % och pappersvarutillverkningen 24 % av tillverkningssektorns utestående lånestock. En specifikation av tillverkningsindustrin presenteras i fig. 7.

Kemisektorns utestående lån minskade med EUR 45 miljoner till EUR 460 miljoner, vilket motsvarar en andel på 12 % inom tillverkningssektorn. Livsmedelssektorn, metallvarutillverkning, mineralutvinning och sektorn övrigt uppvisar i stort oförändrade siffror.

Övriga betydande sektorer är el-, gas-, värme- och vattenförsörjning, med ett utestående belopp motsvarande EUR 1 502 miljoner (1 266), vilket är en ökning från 16 % till 19 % av lånestocken, samt transport och kommunikation med en oförändrad andel av de utestående lånen på ca EUR 961 miljoner, eller 12 %. Handels- och tjänstesektorn står för 6 % (10) av lånestocken.

Vid utgången av 2002 hade banken ramkrediter med 35 (30) nordiska banker och finansinstitutioner för finansiering av nordiska projekt inom sektorn för små och medelstora företag till ett sammanlagt belopp av EUR 569 miljoner (509), vilket utgör 7 % (7) av den utestående lånestocken. I tillägg har NIB utestående regional-lån med 4 (4) motparter motsvarande EUR 100 miljoner (133) eller 1 % (2) av de utestående lånen. Sektorfördelningen av utestående lån visas i fig. 6.

Andelen större enhandsengagemang i förhållande till den totala utlåningen har minskat marginellt. Bankens 10 största låntagare på koncernnivå står för ca 21 % av lånevolymen (23) och de 50 största för 66 % (63).

NIB:s största engagemang på EUR 252 miljoner motsvarar ca 16 % av ban-

UTESTÅENDE NORDISKA LÅN Fördelning per land per 31/12 2002 Enligt låntagarkoncernens hemland

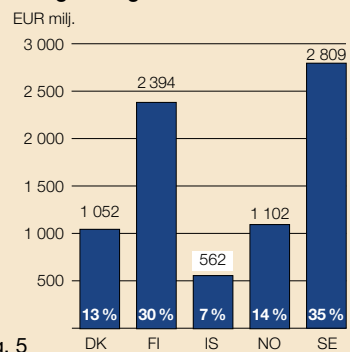

Fig. 5

UTESTÅENDE NORDISKA LÅN Sektorfördelning per 31/12 2002

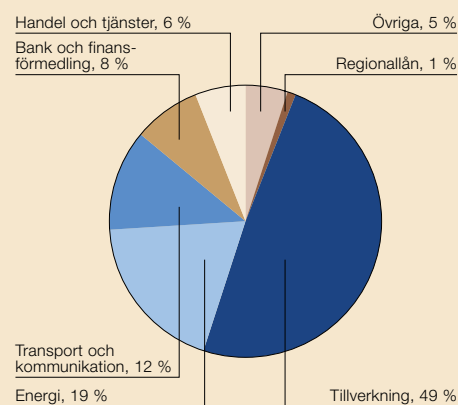

Fig. 6

UTESTÅENDE NORDISKA LÅN Tillverkningsindustrin per 31/12 2002

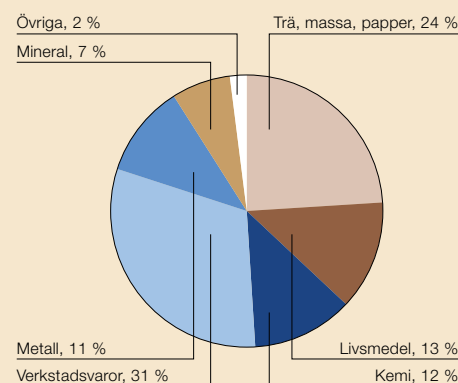

Fig. 7

UTESTÅENDE NORDISKA LÅN Koncernengagemang i storleksordning per 31/12 2002

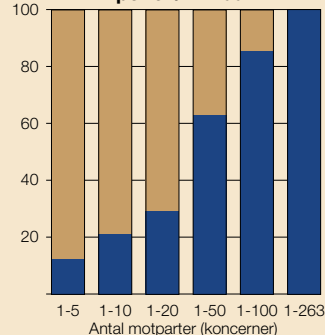

Fig. 8

kens eget kapital per 31/12 2002. Motsvarande siffror för det tionde största koncernengagemanget är EUR 135 miljoner eller 9 % av det egna kapitalet. Tillsammans står de tio största engagemangen för en utlåning på EUR 1 691 miljoner (1 751) motsvarande ca 110 % av bankens egna kapital. En gruppering enligt engagemangsstorlek visas i fig. 8.

Andelen utestående lån till eller garanterade av stat eller kommun utgör 7 % (8) av den totala lånestocken.

Enligt NIB:s riskklassificering indelas de nordiska länen i riskklasser från 1 till 10 enligt förlustrisk. Klassificeringen baserar sig på en kombination av motpartsrisik och erhållen säkerhet. En noggrannare beskrivning av riskklassificeringen och portföljens riskprofil presenteras på s. 36–37.

Kvaliteten på den utestående lånestocken är fortsatt mycket god. Vid årets slut fanns endast en oreglerad fordran med ett utestående belopp på totalt EUR 3,7 miljoner. I tidigare bokslut har en kreditförlustreservering på EUR 3,5 miljoner gjorts för detta engagemang. Under året har en reservering gjorts för en befarad kreditförlust på EUR 2 miljoner för ytterligare ett engagemang.

Utöver de utestående länen och ställda garantierna har banken dels en stock av avtalade, ej utbetalda lån på EUR 174 miljoner (264), dels en stock av beviljade lån på EUR 270 miljoner (596).

Projekt och låntagare

Under 2002 har 63 (61) nya lån utbetalats och ytterligare 4 (4) avtalats. Projekten och låntagarna presenteras nedan i korthet grupperade enligt huvudtyp av nordiskt intresse, dvs. i gränsöverskridande investeringar, investeringar i infrastruktur, miljöinvesteringar, forskning och utveckling, regionallån samt investeringar till små och medelstora företag direkt eller via intermediärer.

UTBETALDA LÅN

GRÄNSÖVERSKRIDANDE INVESTERINGAR OCH LEVERANSER

Finansiering av företagsköp, etableringar och leveranser över gränserna utgör fortsatt en viktig del av utlåningen.

Alteams Oy

Alteams är en av Skandinavien största leverantörer av gjutna aluminium- och magnesiumprodukter. Bolaget vidareförädlar utvunnen metall till produkter och komponenter för bl.a. trådlös kommunikation. Alteams förvärvar det svenska företaget Stilexo Industri AB med verksamhet i samma bransch som Alteams.

Atria Oyj

Atria är ett av Finlands ledande köttförädlingsföretag. Produktsortimentet omfattar köttprodukter, halvfabrikat och färdigmat. Bolaget förvärvar färdigmatverksamheten i den svenska Spira-koncernen. Synergieffekter väntas inom administration, inköp, produktion och marknadsföring.

AvestaPolarit Oyj Abp

AvestaPolarit är en av världens största producenter av rostfritt stål och har produktionsanläggningar i Finland, Sverige, Storbritannien och USA. NIB:s lån avser en omfattande investering i bolagets källvalsverk i Torneå, Finland. Investeringen kommer att höja anläggningens produktivitet och öka källvalsningskapaciteten.

Finnlines Abp

Finnlines Abp är moderbolag i en finsk sjöfartskoncern specialiserad på linjetrafik i Östersjön och Nordsjön. Finnlines har förvärvat det svenska linjerederiet Rederi AB Nordö-Link som driver linjetrafik mellan Malmö och Travemünde. Förvärvet stärker Finnlines position som ett ledande fraktrederi på Östersjön.

Fortum Oil and Gas Oy

Fortum Oil and Gas är en del av den finska energikoncernen Fortum Oyj med verksamhet bl.a. inom prospektering och utvinning av olja samt oljeraffinering. NIB:s lån avser bolagets förvärv av två isförstärkta oljetankfartyg för trafik mellan oljefält i Nordsjön och raffinaderier i Finland.

Hexagon AB (publ)

Hexagon är en internationell verkstads-koncern med verksamhet inom automation, verkstadsindustri och mätteknik. Koncernen stärker sina tre affärsområden med förvärv av sex nordiska och baltiska företag. Det största förvärvet gäller danska Berendsen PMC, med verksamhet inom hydraulik.

Huhtamäki Oyj

Finska Huhtamäki producerar konsumentförpackningar i papp och plast och är en av Europas ledande koncerner inom sitt område. Bolaget investerar i produktionsanläggningar i Katowice i Polen; dels moderniseras en redan befintlig fabrik, dels byggs en ny fabrik på samma fabriksområde.

IKEA Capital B.V.

IKEA Capital B.V. är ett finansinriktat holländskt bolag som svarar för central upplåning och långgivning till de nationella IKEA-bolagen. NIB:s lån avser investeringar i ett nytt varuhus i Vanda i Finland och utbyggnad av varuhuset i södra Stockholm. Investeringarna medför ökade kontinuerliga leveranser av möbler och komponenter i Norden.

Imatra Steel Oy Ab

Imatra Steel producerar specialstål som vidareförädlas till stålprodukter till bl.a. lastbils- och annan verkstadsindustri.

Bolaget moderniserar grovvalsverket i Imatra i sydöstra Finland. Verket är effektivare än det gamla och möjliggör en breddning av produktsortimentet. Kapitalvaruleveranser sker bl.a. från Sverige.

Under året utbetalades också ett annat lån till Imatra Steel avsett för förvärv av ett skotskt företag med verksamhet inom smide av komponenter för lastbilsindustrin. Det förvärvade bolaget är komponentleverantör till den europeiska fordonsindustrin.

Instrumentarium Oyj

Instrumentarium är ett ledande, internationellt teknologiföretag inom hälsovårdssektorn med två huvudområden: anestesi och intensivvård samt instrument för hälsovård. Instrumentarium förvärvar det amerikanska bolaget Space-labs Medical Inc. som är en leverantör av bildskärmar för patientövervakning inom intensivvården och instrument för hälsovårdssektorn.

Lantbrukarnas Ekonomi AB (publ)

Verksamheten inom Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), förening upa, handhas av Lantbrukarnas Ekonomi AB. Riksförbundet är en näringspolitisk organisation vars syfte är att tillvarata de svenska böndernas intressen. Förbundet är delägare i olika livsmedelsbolag i Sverige, Finland och i Nordens närområden. NIB:s lån till bolaget avser riksförbundets investeringar i Finland, Baltikum och Polen.

The Maersk Company Limited

The Maersk Company Limited är ett engelsktregistrerat rederibolag och en del av den danska A.P. Møller-gruppen. The Maersk Company Limited är ett av de största rederierna i England med en flotta på 44 fartyg och med beställningar på flera fartyg. NIB:s lån avser bolagets köp av ett fartyg från Norge för leverans av förnödenheter och gods till och från oljeborrningsplattformar.

Marel hf

Isländska Marel är en av världens största producenter av produktionsutrustning och teknologi för livsmedelsframställning inom fiskeri- och slakteribrans-

chen. NIB:s lån avser Marels investeringar i nya fastigheter för kontor, produktion, lager samt forskning och utveckling. Kapitalvaruleveranser sker från övriga nordiska länder.

Metso Abp

Metso-koncernen är en världsomfattande leverantör av processer, utrustning och system för massa- och pappersindustrin, automations- och flödeslösningar, samt berg- och mineralbearbetningssystem. Koncernens dotterbolag i Karlstad i Sverige genomför ett investeringsprogram som bl.a. ska förbättra produktiviteten.

Nokian Renkaat Oyj

Finska Nokian Renkaat är Nordens största däckproducent och tillverkar sommar- och vinterdäck för bilar, cyklar och tunga specialfordon. Bolaget förvärvar den svenska återförsäljaren Däckaffären 2000 AB med 13 återförsäljningsenheter runt om i Sverige.

NVP Systemair AS

NVP Systemair är ett norskt bolag som ingår i den svenska Systemair-koncernen. Bolaget har verksamhet inom produktion och försäljning av ventilations-, kyl- och luftbehandlingsprodukter. NIB:s lån avser bolagets förvärv av en fastighet i Norge samt investeringar i en industrifastighet i Estland och i en industri- och lagerfastighet i Polen.

Preem Petroleum AB

Preem Petroleum är Sveriges största oljebolag. Preem raffinerar olja i två raffinaderier och producerar bl.a. bensen, gas, nafta, diesel samt lätta och tunga eldningsolja. Bolaget genomför miljöinvesteringar i sina raffinaderier för att möta nya EU-krav på bensen och diesel. Dessutom investeras i en anläggning för produktion av propen i bolagets största raffinaderi i Lysekil.

Ramirent Oyj

Finska Ramirent är ett företag som hyr ut maskiner och anläggningar till bl.a. bygg- och installationsföretag samt privata kunder. Via dotterbolag har Ramirent verksamhet också i Baltikum, Polen,

Ryssland och Ungern. Ramirent utvidgar genom att förvärva det norska företaget Bautas AS som har verksamhet förutom i Norge också i Sverige och Polen.

Oy Rettig Ab

Rettig är en finsk, familjeägd koncern med verksamhet inom värmeindustri, rederiverksamhet och fastighetsutveckling. Koncernen förvärvar österrikiska Vogel & Noot Wärmetechnik AG, tillverkare av panel- och specialradiatorer. Förvärvet stärker koncernens marknadsposition i Europa och stöder produktionen i Rettigs anläggningar i Sverige och Finland.

Sapa AB (publ)

Sapa producerar högfärdlade produkter baserade på aluminium för bygg-, transport- och verkstadsindustrin. Bolaget genomför investeringar i ett valsverk i Finspång, Sverige. Investeringarna har såväl positiva miljöeffekter som kapacitetshöjande verkan och ökar kontinuerliga leveranser från andra nordiska länder.

SCA Coordination Center N.V.

SCA Coordination Center är ett dotterbolag till Svenska Cellulosa Aktiebolaget (SCA), som är Sveriges största skogsindustribolag. SCA stärker ytterligare sin närvaro inom den europeiska förpackningsindustrin och förvärvar det finska M-Reals wellpappsverksamhet med 13 tillverkningsenheter i Finland, Danmark, Estland, Litauen, Ryssland och Grekland.

Suominen Polska Sp. z.o.o.

Suominen Polska Sp. z.o.o. är ett polskt dotterbolag till den finska koncernen Suominen Yhtymä Oyj som tillverkar fiberduk, flexibla förpackningar och bandprodukter. Slutprodukterna går till bl.a. hälsovårdssektorn samt livsmedels- och transportindustrin. NIB:s lån avser koncernens investeringar för att höja produktionskapaciteten i fabriken i Polen.

Vattenfall Treasury AB

Vattenfall Treasury är Vattenfall-koncernens internbank som även ansvarar för koncernens upplåning och likviditet.

Vattenfalls vision är att vara ett ledande europeiskt energiföretag. Idag producerar Vattenfall el och levererar energi till flera miljoner kunder i Norden och norra Europa. De största elkunderna är industrier och energiföretag. NIB:s lån går till koncernens förvärv av ett el-distributionsbolag i Polen.

Vestas Wind Systems A/S

Danska Vestas Wind Systems A/S är världens största producent av vindmøllor. Bolagets huvudaktiviteter är utveckling, produktion och försäljning av vindmøllor samt serviceverksamhet. NIB:s lån avser finansiering av kontinuerliga leveranser från nordiska underleverantörer, samt forskning och utveckling av vindmøllor.

Handelshögskolan i Bifröst

Handelshögskolan i Bifröst ligger på västra Island ca 100 km från Reykjavík. Bifröst är det enda universitet på Island som fokuserar på handelsutbildning. Vid sidan om den gamla skolbyggnaden från mitten av 1900-talet byggs en ny byggnad på ca 1 200 m² som ska rymma ett auditorium och mindre klassrum samt skolans kansli. Kapitalvaruleveranser sker från övriga nordiska länder.

V&S Group

V&S Group är ett globalt alkoholdryckesföretag med verksamhet i Europa och USA. NIB:s lån avser bolagets förvärv av De Danske Spritfabrikker A/S.

Wärtsilä Oyj Abp

Finska Wärtsilä är en verkstadsindustri-koncern och är en av världens ledande producenter av stora diesel- och gasdrivna motorer för marint bruk och bruk inom kraftproduktion. Wärtsilä förvärvar den brittiska John Crane Lips-gruppen som producerar propulsionsystem för fartyg. Gruppen har omfattande nordisk verksamhet: en fabrik i Norge samt service- och montageverksamhet i Danmark och Sverige.

INVESTERINGAR I INFRASTRUKTUR

Banken har under hela sin existens lagt stor vikt vid finansiering av infrastrukturprojekt. Av årets utbetalningar har en tredjedel gått till denna kategori av projekt.

Agder Energi AS

Agder Energi är moderbolag i en koncern som producerar, distribuerar och säljer energi i södra Norge. Bolaget engagerar sig också i forskning kring elkraft och alternativa energiformer. NIB:s lån går till bolagets investering i distributionsnät, kraftproduktion och fjärrvärme.

Oy Alholmens Kraft Ab

Alholmens Kraft producerar elektricitet för sina ägare och fjärrvärme för invånarna i Jakobstad på finska västkusten samt processånga och värme för UPM-Kymmene's Jakobstadsfabriker. NIB:s lån avser finansiering av ett nytt biobränsleeldat kraftverk, det största i sitt slag i världen.

Bergenshalvøens Kommunale Kraftverk AS

Bergenshalvøens Kommunale Kraftverk är moderbolag i en koncern med verksamhet inom produktion, distribution och försäljning av kraft. Bolaget verkar på Vestlandet i Norge. NIB-lånet avser bolagets investeringar i elproduktion, nätverk och fjärrvärme.

Flugstöð Leifs Eiríkssonar hf

Flugstöð Leifs Eiríkssonar är ett aktiebolag som ägs av den isländska staten och driver flygplatsen i Keflavík. NIB-lånet avser bolagets investeringar i en ny terminalbyggnad på 16 000 m² som behövs i samband med att Island ansluts till Schengen-området.

Järvi-Suomen Voima Oy

Järvi-Suomen Voima grundades för att bygga och driva två biobränsleeldade kraftverk i östra Finland. NIB:s lån avser byggandet av kraftverken som skall producera basenergi invid Schauman Wood Oy:s fanerfabriker i Nyslott och

Kristina. Energikällan blir trä, flis och bark som främst kommer från fanerfabriken.

Kemijoki Oy

Kemijoki är ett vattenkraftbolag som äger och driver vattenkraftverk vid Kemi älv i finska Lappland. Bolaget driver 16 vattenkraftverk vid Kemi älv samt två kraftverk vid Kymi älv och två kraftverk vid Lieksa älv. NIB:s lån avser Kemijokis investering i ett nytt kraftverk vid Kittis älv.

Københavns Lufthavne A/S

Københavns Lufthavns främsta verksamhet är att driva två flygplatser i Danmark, Kastrup utanför Köpenhamn och Tune vid Roskilde. Till följd av att Danmark ansluts till Schengen-området måste en del av flygplatsen i Kastrup byggas om för passkontroll och faciliteter för polisen.

Lyse Energi AS

Lyse Energi är ett norskt bolag med verksamhet inom produktion, distribution och försäljning av energi. NIB:s lån avser bolagets investeringar i eldistributionsnätet för att uppgradera och stärka kapaciteten samt utbyggnad av ett nätverk för gasdistribution.

Norðurorka

Norðurorka förser Akureyri kommun och omnejd med vatten, värme och elektricitet. Akureyri ligger på norra Island och är landets fjärde största kommun. NIB:s lån avser finansiering av borrhning efter varmvatten samt dragning av ledningar.

Orkuveita Reykjavíkur

Orkuveita Reykjavíkur förser Reykjavík kommun och närliggande kommuner med elektricitet, värme och vatten. Bolaget utnyttjar bl.a. geotermiska energikällor i Nesjavellir. NIB:s lån går till investeringar i el- och värmeförsörjningen.

Østfold Energi AS

Energikoncernen Østfold Energi med verksamhet i sydöstra Norge producerar, säljer och distribuerar vattenkraft. Koncernen investerar i produktionsan-

läggningar och förbränningsanläggningar för avfall.

PVO-Innopower Oy

PVO-Innopower är ett nygrundat företag med syfte att planera, bygga och driva vindkraftsanläggningar i västra Finland. NIB:s lån går till finansieringen av byggandet av åtta vindkraftsanläggningar på den finska västkusten.

RARIK (Rafmagnsveitur ríkisins)

RARIK är en självständig institution som lyder under det isländska industriministeriet. RARIK driver kraftverk och underhåller transmissionsledningar samt säljer och distribuerar el. NIB:s lån avser RARIK:s investeringar i eldistributionen, bl.a. förnyelse av högspänningskablar och utbyte av högspänningsledningar till högspänningskablar, dvs. jordkablar.

Reykjavik kommun

Reykjavik kommun investerar i kommunens hamn, Sundahöfn, som är landets viktigaste knutpunkt för fraktfartyg. Till hamnen anländer ca 66 % av alla varutransporter till Island.

SEAS Distribution A.m.b.a.

SEAS Distribution är moderbolag i SEAS-koncernen och distribuerar el till slutkunder på södra Sjælland. Bolaget kabellägger en del av de nuvarande luftledningarna, sammanlagt ca 2 000 km. Syftet är att säkra elförsörjningen samt minska nätförluster och avbrott i distributionen vid hårda väderförhållanden. Dessutom höjs kvaliteten på den visuella miljön.

Viken Fjernvarme AS

Viken Fjernvarme är ett fjärrvärmebolag med syfte att bygga ut fjärrvärme i Oslo, vilket anses vara viktigt för att förbättra stadens luftkvalitet. NIB:s lån går till bolagets investeringar i vidareutbyggnad av fjärrvärmenät samt värmecentraler och kundcentraler i Oslo.

Wisapower Oy

Wisapower är ett kraftbolag som ägs av en av Finlands största energiproducenter, Pohjolan Voima. Wisapower investerar i ett nytt kraftverk för produktion av

basenergi för UPM-Kymmene pappersmassafabrik i Jakobstad. Kraftverket använder massafabrikens svartlut som bränsle. Investeringen har betydande positiva miljöeffekter med bl.a. minskade utsläpp till luft av svavel och stoft.

MILJÖINVESTERINGAR

Investeringar i projekt med positiva miljökonsekvenser är ett av tyngdpunktsområdena för NIB:s utlåning. Miljökomponenter ingår även i flera av de projekt som presenteras under de övriga rubrikerna.

Aarhus Oliefabrik A/S

Danska Aarhus Oliefabrik producerar vegetabilisk matolja och specialfett för livsmedelsindustrin samt oljekemikalier för kosmetik- och läkemedelsindustrin. NIB:s lån går till bolagets energibesparande och miljöförbättrande investeringar i anläggningarna för produktion av vegetabilisk olja.

Billerud AB (publ)

Billerud tillverkar och marknadsför kraftpapper, wellråvara samt avsalumassa i tre anläggningar i Sverige. NIB:s lån avser bolagets miljöinvesteringar i två bruk: en ny sodapanna och en ny indunstningsanläggning tas i drift. Dessa kommer att effektivisera energianvändningen samt minska utsläppen av svavelhaltiga gaser i luft och syreförbrukande substans och närsalter i vatten.

Myllykoski Oyj

Finska Myllykoski är en internationell skogsindustrikoncern som i huvudsak producerar obestruket och bestruket journalpapper samt tidningspapper. NIB-lånet avser Myllykoskis investeringar i en avsvärtningsanläggning i samband med byggandet av en ny pappersfabrik i Tyskland. Investeringarna har betydande positiv miljöpåverkan.

Myllykoski Paper Oy

Myllykoski Paper Oy är ett pappersbruk som producerar obestruket och bestruket journalpapper. Bolaget ägs av de finska skogsindustrikoncernerna Myllykoski Oyj och M-real Oyj. Myllykoski

Paper har genomfört investeringar med betydande positiva miljöeffekter då man byggt en ny, miljövänlig barkningsanläggning och utvidgar den existerande biologiska vattenreningsanläggningen invid pappersbruket.

Scania CV AB (publ)

Scania CV är Scania AB:s dotterbolag och fungerar bl.a. som koncernens interntjänst. Scania är en av de största tillverkarna i världen av tunga lastbilar och bussar. Bolaget producerar även industri- och marinmotorer. Scania genomför investeringar i nya målerier på tre orter i Sverige. Investeringarna har betydande positiva miljöeffekter, bl.a. minskade utsläpp till luft och vatten.

SSAB Svenskt Stål AB (publ)

SSAB är ett specialstålsföretag inom handelsstålsområdet som främst producerar platta produkter av grov- och tunnplåt. Bolaget genomför investeringar med positiv miljöpåverkan i koksverket i Luleå. Investeringen leder till minskade utsläpp av skadliga ämnen samt effektivare resursanvändning.

UPM-Kymmene Oyj

UPM-Kymmene är en av världens ledande koncerner inom träförädlingsindustrin med produktion av tryck- och specialpapper samt produktion inom mekanisk träförädling. Koncernen genomför investeringar i sina anläggningar i Finland. Investeringarna har betydande positiva miljöeffekter, t.ex. minskade utsläpp till vatten och luft.

FORSKNING OCH UTVECKLING

Utlåning till FoU-relaterade projekt har fortsatt, dock i begränsad utsträckning.

Elektä AB (publ)

Svenska Elektäkoncernen är ett internationellt medicintekniskt företag. Företaget producerar system och kliniska lösningar för behandling av cancer samt tumörer och kärlsjukdomar i hjärnan och sjukdomar i det centrala nervsystemet såsom Parkinson och epilepsi. NIB-lånet går till bolagets forskning och

utveckling av strålkirurgi- och radioterapiprodukter.

Haldex AB (publ)

Haldex är en innovatör inom fordons- teknik och marknadsför egna system och komponenter till lastbilar, bilar och industriella fordon över hela världen. Bolaget har satsat kraftigt på produktutveckling genom åren och NIB:s lån är det tredje till bolaget. Lånet är avsett för finansiering av FoU-investeringar inom produktområdena fyrhjulsdrift för lätta fordon och skivbromsar för tunga fordon.

KONE Oyj

Kone-koncernen är en av världens ledande producenter av hissar och rulltrappor. Koncernens huvudsakliga affärsområden är produktion samt en global serviceverksamhet. NIB:s lån avser bolagets FoU-verksamhet för att vidareutveckla tekniken med hissar utan separat maskinrum. Syftet är att tekniken ska införas i hela produkt-sortimentet av hissar.

REGIONALLÅN OCH LÅN TILL FINANSIELLA INTERMEDIÄRER

I enlighet med bankens strategi samarbetar NIB med och kompletterar andra

nordiska och internationella kreditgivare. Kreditgivningen till små och medelstora företag utgör här en viktig del. Under året har denna utlåning skett huvudsakligen via finansiella intermedie-ärer, dvs. banker och regioninstitut.

Aktia Sparbank Abp

Aktia Sparbank är en finländsk bank med verksamhet främst i kustområdet och i de största tillväxtcentra i Finland. NIB:s lån avser finansiering av vidareutlåning till små och medelstora företag med nordisk verksamhet och till kommuners infrastruktur- och miljöprojekt.

Byggðastofnun

(Regionalinstitutet)

Byggðastofnun är ett självständigt institut med syfte att bidra till den regionala utvecklingen på Island. Verksamheten omfattar främst utlåning till företag och kommuner i utsatta områden. NIB:s lån är ett regionallån och avser finansiering av institutets vidareutlåning.

Lánasjóður Sveitarfélaga (Kommunernas lånefond)

Kommunernas lånefond är en institution som ägs av alla kommuner på Island. Fondens syfte är att bevilja lån till isländ-

ska kommuner för långfristig finansiering av investeringar. NIB-lånet går till fondens vidareutlåning till projekt med nordiskt intresse.

Ringkjøbing Landbobank A/S

Ringkjøbing Landbobank är en regionalbank på västra Jylland. NIB:s lån avser finansiering av vidareutlåning till små och medelstora företags projekt med nordiskt intresse, främst investeringar i vindmøller och miljöförbättrande investeringar i lantbruket.

Sparbanken Finn

Sparbanken Finn bildades 1833 och driver regional bankverksamhet i Skåne, Sverige. Lånet från NIB avser finansiering av vidareutlåning till små och medelstora företags projekt av nordiskt intresse.

Sparebanken Møre

Sparebanken Møre har Møre och Romsdal län i västra Norge som sitt marknadsområde. Lånet har 240 000 invånare varav 150 000 i de kommuner där banken är representerad. NIB:s lån går till finansiering av vidareutlåning till små och medelstora företags projekt med nordiskt intresse.

INTERNATIONELL UTLÅNING

Bankens internationella utlåning är inriktad på finansiering av projekt med ömsesidigt intresse för Norden och de drygt 30 tillväxt- och transitionsländer banken har samarbete med.

Den fortsatta nedgången i världskonjunkturen återspeglades i bankens internationella utlåning som en generellt något lägre efterfrågan på bankens lån under 2002. Aktivitetsnivån var dock hög och antalsmässigt nådde de avtalade lånen fjolårets nivå och fler lån beviljades i jämförelse med året innan.

Beloppsmässigt var volymutvecklingen för nyutlåning emellertid svagare än tidigare. Tillsammans med en högre amorteringsnivå och framförallt den amerikanska dollarns försvagning på 16 % mot euron under året ledde till att låneportföljen de facto sjönk. Drygt 80 % av de internationella lånen är denominerade i US-dollar varför svängningar i valutakursen mot euron, som är bankens bokföringsvaluta, har en direkt påverkan på volymsiffrorna.

Under året beviljades 39 (2001: 29) internationella lån på sammanlagt EUR 825 miljoner (847) och avtal ingicks om 23 (23) nya lån på totalt EUR 518 miljoner (617). Låneutbetalningarna uppgick till EUR 380 miljoner (482). En garanti beviljades under året på totalt EUR 37 miljoner (0).

LÅNEPORTFÖLJ

Bankens internationella låneportfölj uppgick vid utgången av år 2002 till totalt EUR 3 055 miljoner (3 207), varav EUR 2 135 miljoner (2 319) var utestående och EUR 920 miljoner (894) var avtalat men ännu inte utbetalt. Inga garantier fanns utestående vid årsskiftet (0).

Den internationella låneportföljen består av lån som avräknas under bankens låneordningar vilka kort beskrivs nedan.

Projektinvesteringsslåneordningen (PIL) avser utlåning till tillväxtmarknader och transitionsländer och utgör tyngdpunkten i bankens internationella utlåning. Utestående och avtalade, ännu inte utbetalda lån under PIL utgjorde i slutet av verksamhetsåret totalt EUR 2 910 miljoner (3 122).

Miljöinvesteringsslåneordningen (MIL) inrättades år 1996 som ett komplement till PIL för att främja miljöinvesteringar i Nordens närområden. MIL uppgick ursprungligen till sammanlagt EUR 100 miljoner. Ett förslag om höjning av MIL, till totalt EUR 300 miljoner, godkändes av Nordiska ministerrådet under 2002 och förhöjningen trädde i kraft fr.o.m. 1/1 2003. Den utökade MIL-ramen skall som tidigare koncentreras till finansiering av projekt i Baltikum, Polen och nordvästra Ryssland. Finansiering av projekt i Ukraina och Vitryssland kan emellertid också bli aktuella. Utestående och avtalade, ännu inte utbetalda lån under MIL uppgick i slutet av 2002 till EUR 49 miljoner (56).

Baltiska investeringslåneordningen (BIL) inrättades år 1992 och upphörde i slutet av 1999. Utestående och avtalade, ännu inte utbetalda lån under BIL var vid utgången av året EUR 21 miljoner (29). Utlåning till Baltikum sker idag, beroende på projekt, under bankens övriga låneordningar.

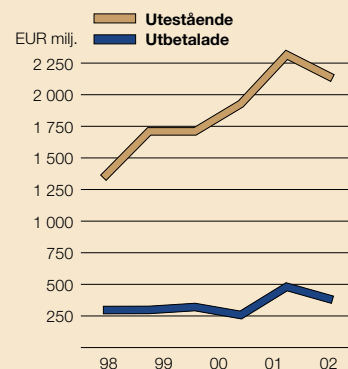
Banken har dessutom möjlighet att, från fall till fall, under bankens ordinarie utlåningsram delta i finansiering av projekt inom det övriga OECD-området. Även för långivningen till Baltikum har denna möjlighet i viss utsträckning utnyttjats. Utestående och avtalade, ej utbetalda internationella lån under den ordinarie utlåningsramen uppgick i slutet av 2002 till EUR 75 miljoner (0).

UTLÅNING

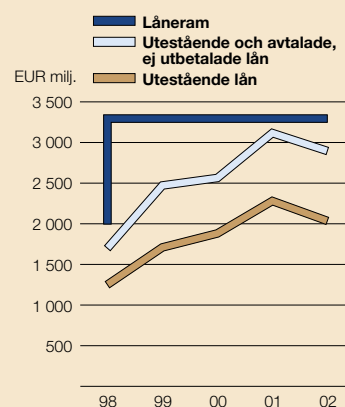
De internationella lånen ges antingen som direkta lån till enskilda projekt eller genom låneprogram till finansiella intermediärer. Banken har operativa låneprogram med drygt 30 intermediärer, som mestadels utgörs av statsägda utvecklingsbanker eller lokala kommersiella banker. Utlåningen genom intermediärer är ämnad att i huvudsak finansiera projekt inom sektorn små och medelstora företag.

Låneprogrammen står för en stor andel av bankens internationella lån. I slutet av 2002 uppgick de utestående och avtalade, ännu inte utbetalda låneprogrammen till EUR 1 572 miljoner (1 648). Detta mot-

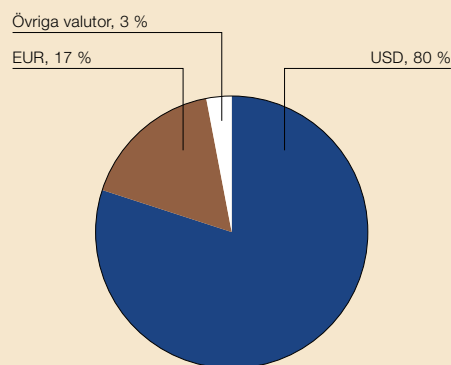
INTERNATIONELLA LÅN OCH GARANTIER

PROJEKTINVESTERINGSLÅN

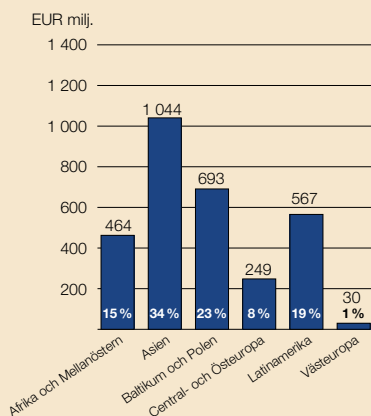

INTERNATIONELLA UTESTÅENDE LÅN Per valuta 31/12 2002

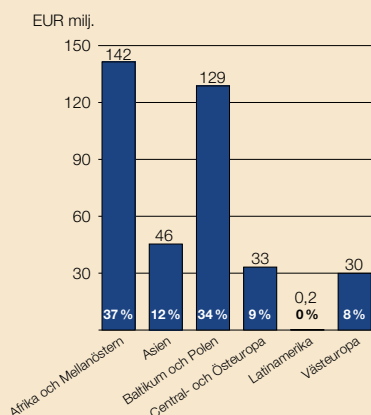

Värdejusteringar enligt LAS 39 ingår inte i segmentinformation och valutafördelning i detta avsnitt.

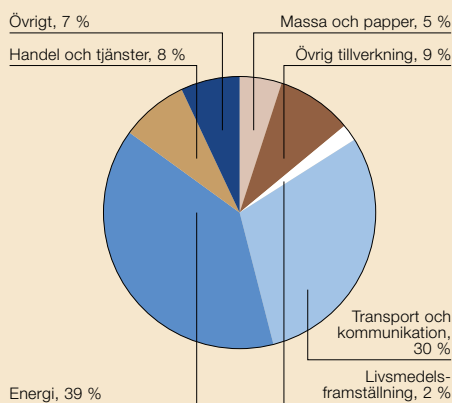
INTERNATIONELLA LÅNEPORTFÖLJEN Geografisk fördelning per 31/12 2002

UTBETALADE INTERNATIONELLA LÅN Geografisk fördelning för 2002

UTESTÅENDE INTERNATIONELLA LÅN Sektorfördelning per 31/12 2002

svarar 53 % (51) av låneportföljen. Banken godkände 71 (51) nya projekt under låneprogrammen under 2002 och allokeringar under programmen uppgick till totalt EUR 187 miljoner (230).

Andelen lån till privatsektorn har ökat de senaste åren, men den största delen, eller 68 % (73), av de internationella lånen var lån direkt till stater eller mot statsgaranti vid utgången av 2002.

Trots en fortsatt osäkerhet i världsekonomin har kvaliteten på den internationella utlåningsportföljen bibehållits under året. De senaste årens minskning av andelen engagemang i de lägre riskklasserna fortsätter, medan andelen i de högre, dvs. bättre riskklasserna har ökat marginellt. Två lån var oreglerade vid årets slut med ett belopp om USD 3,4 miljoner. En noggrannare beskrivning av riskklassificeringen och portföljens riskprofil presenteras på s. 36.

LÅNTAGARLÄNDER

NIB har ett direkt samarbete med 36 tillväxt- och transitionsländer. Samarbetet med dessa länder är långsiktigt och bygger på avtal som vanligtvis ingås med respektive lands finansministerium. Bankens internationella utlåning har en geografisk regionindelning; Afrika och Mellanöstern, Asien, Baltikum och Polen, övriga Central- och Östeuropa samt Latinamerika.

Samarbetet inom ramen för låneprogram för finansiering av projekt i medlemsländerna med regionala utvecklingsbanker innebär att projekt i länder som inte tillhör de egentliga samarbetsländerna kan komma i åtnjutande av bankens finansiering. Bankens låneprogram i Latinamerika till den centralamerikanska utvecklingsbanken CABEL och de andinska ländernas utvecklingsbank CAF utgör exempel på detta. Också en del av bankens andra finansiella intermediärer, bl.a. i Sydafrika, finansierar projekt utanför sitt huvudsakliga verksamhetsland.

AFRIKA OCH MELLANÖSTERN

Bankens låneportfölj i Afrika och Mellanöstern uppgick till EUR 464 miljoner (457) vid utgången av året. Under året ingicks ett samarbetsavtal med Marocko.

Med det tunisiska statsägda telefonbolaget Tunisie Telecom ingicks avtal om ett låneprogram på USD 50 miljoner för att finansiera investeringar i landets fasta och mobila telenät. Låneprogrammet är

det andra till bolaget och garanteras av den tunisiska staten.

En utvidgning av ett tidigare lån till Kungäddmet Jordanien för finansiering av ytterligare investeringar i flygsäkerheten vid flygplatserna i huvudstaden Amman och staden Aqaba avtalades vidare under året. Lånet ökar bankens engagemang i projektet med ytterligare NOK 6 miljoner till totalt NOK 22 miljoner.

Ett andra låneprogram avtalades med Infrastructure Finance Corporation (INCA) i Sydafrika på USD 10 miljoner. Samarbetet med INCA är avsett framförallt att omfatta kommunala investeringar i landet. Ett andra låneprogram avtalades också med den sydafrikanska banken Rand Merchant Bank. Lånet på USD 20 miljoner är avsett för finansiering av projekt i Sydafrika och i länder söder om Sahara där låntagaren är aktiv.

Till Egypten ingicks vidare avtal om ett lån på USD 12 miljoner för modernisering av Assiut Cement Companys cementproduktion.

Kamerun omfattas av programmet för skuldåtnad för de mest skuldtyngda utvecklingsländerna i världen, HIPC (Heavily Indebted Poor Countries). Bankens lån till Kamerun betjänas avtalsenligt, men ytterligare en vinstavsättning om EUR 0,3 miljoner för att täcka bankens andel av HIPC-programmet görs i bokslutet för 2002. Totalt uppgår då bankens reservering för Kamerun till EUR 4,3 miljoner.

ASIEN

Bankens låneportfölj i Asien uppgick till EUR 1 044 miljoner (1 309) vid utgången av året.

Avtal om ett låneprogram på USD 20 miljoner ingicks under året med den vietnamesiska staten. Lånet skall ge möjlighet för banken att delta i finansiering av projekt inom energisektorn i landet.

Vidare ingicks avtal om ett lån på USD 30 miljoner till den thailändska telefonoperatören Total Access Communications. Lånet går till finansiering av investeringar i företagets mobiltelefonnät i Thailand.

En avsiktsförklaring undertecknades också under året med den filippinska regeringen med syftet att utöka det finansiella samarbetet angående viktiga utvecklingsprojekt i landet.

BALTIKUM OCH POLEN

Bankens låneportfölj i Baltikum och Polen uppgick till EUR 693 miljoner (578) vid utgången av året.

Med det statsägda energibolaget Eesti Energia i Estland ingicks avtal om ett lån om EUR 60 miljoner. Lånet skall finansiera delar av bolagets investeringsbehov under åren 2002–2006. Projektet samfinansierades med KfW. Med det statsägda hamnbolaget Tallinna Sadam avtalades om ett lån om EUR 40 miljoner för finansiering av investeringar i hamninfrastruktur.

Med det statsägda energibolaget Latvenergo i Lettland ingicks avtal om ett lån om USD 36,5 miljoner för finansiering av rehabilitering av bl.a. transmissions- och distributionsnätet i landet. Projektet samfinansieras med EIB. För uppbyggnad och utvidgning av ett köpcentrum i Riga avtalades ett lån om EUR 10,7 miljoner med det norskägda projektbolaget Linstow Varner. Projektet samfinansieras med IFC.

Avtal om låneprogram för finansiering av små och medelstora företags investeringar i Lettland slöts dels med Mortgage and Land Bank of Latvia på EUR 10 miljoner, dels med Vereinsbank Riga på EUR 7 miljoner.

Med den litauiska staten ingick banken avtal om ett låneprogram på EUR 10 miljoner för finansiering av energieffektivisering i offentliga byggnader. Med hamnmyndigheten i Klaipeda undertecknades ett lån för finansiering av investeringar i hamninfrastruktur. Lånet uppgår till EUR 4,3 miljoner och garanteras av

den litauiska staten.

Som en fortsättning på bankens tidigare låneprogram för att befrämja kvinnligt företagande i Baltikum avtalades om nya låneprogram med Sampo Pank i Estland och med Sampo Bankas i Litauen på vardera EUR 1 miljon samt med Šiaulių Bankas i Litauen på EUR 0,5 miljoner.

I Polen avtalades om ett låneprogram med Bank Ochrony Srodowiska om USD 10 miljoner. Avsikten med lånet är att finansiera dels små och medelstora företags investeringar, dels kommunala och regionala miljöinvesteringar.

CENTRAL- OCH ÖSTEUROPA

Bankens låneportfölj i övriga Central- och Östeuropa uppgick till EUR 249 miljoner (326) vid utgången av året.

Under året ingicks avtal om ett tilläggs lån på USD 12 miljoner till den rumänska telefonoperatören MobiFon. Lånet var bankens andra till företaget och skall användas för att finansiera en fortsatt uppbyggnad av mobiltelefonnätet i landet.

Bankens verksamhet i Central- och Östeuropa, i nordvästra Ryssland och inom ramen för Nordliga dimensionens miljöpartnerskap beskrivs närmare i avsnittet om Nordens närområden på s. 28–30.

LATINAMERIKA

Bankens låneportfölj i Latinamerika uppgick till EUR 567 miljoner (535) vid utgången av året.

Avtal om ett låneprogram på USD 100 miljoner ingicks under året med den brasilianska utvecklingsbanken Banco

Nacional de Desenvolvimento Econômico e Social – BNDES. Lånet, som är det första lånet till Brasilien, är garanterat av den brasilianska staten och skall finansiera framför allt industriella projekt i landet. Vidare avtalades om ett lån på USD 30 miljoner till den brasilianska telefonoperatören Tele Norte Leste Participações. Lånet finansierar företagets investeringar i mobiltelefonnätet i Brasilien.

ÖVRIGA LÄNDER

Ett lån på USD 30 miljoner avtalades med den franska telefonoperatören Orange under året. Lånet ges för finansiering av företagets fortsatta investeringar i det franska mobiltelefonnätet.

SEKTORFÖRDELNING

Bankens internationella lån går i huvudsak till infrastrukturinvesteringar, främst till energi- och transportsektorn. Energi-sektorn står för nästan 40 % av de utestående lånen och transportsektorn för knappt 30 %. Av transportsektorns andel utgör telekommunikation fortfarande merparten, även om en viss nedgång i efterfrågan på nya lån till telekommunikationssektorn kunde noteras under 2002.

Utestående lån till tillverkningsindustrin ligger på knappt 20 %, varav en stor andel har finansierats via bankens låneprogram till finansiella intermediärer runt om i världen.

En förteckning över periodens avtalade lån finns på s. 78.

NORDENS NÄROMRÅDEN

Nordens närområden omfattar Baltikum, Polen och nordvästra Ryssland inklusive Kaliningrad. I dessa områden, som är strategiskt viktiga för NIB, skall banken i enlighet med sin mission och strategi bidra med finansiering till den ekonomiska omvandlingen och utvecklingen.

Bankens aktiviteter i närområdena intensifierades ytterligare under år 2002 vad avser beredning av nya projekt, ingångna avtal och antal utbetalningar. De projekt som varit aktuella i de baltiska länderna och Polen gäller framförallt investeringar i infrastruktur, energi och miljö samt en utökning av samarbetet inom ramen för låneprogram med finansiella intermediärer. Bankens projektarbete i nordvästra Ryssland är koncentrerat till större miljöinvesteringar.

BALTIKUM OCH POLEN

Investeringsbehovet inom infrastruktur är fortfarande stort i Baltikum och Polen. Ländernas förväntade inträde i EU under 2004 kommer ytterligare att betona detta behov. Bankens ambition är att fortsätta sitt stöd till dessa investeringar. NIB inriktar sig framförallt på investeringar inom energi- och transportsektorn samt investeringar inom den sociala och kommunala sektorn. Många av dessa investeringar kommer att genomföras av den offentliga sektorn, men också i privat regi, eftersom en utökad privatisering av ländernas infrastruktur kan förväntas.

Låneprogram till banker och andra intermediärer spelar en viktig roll för bankens engagemang i finansieringen av små och medelstora företags investeringar. Under 2002 stärktes bankens möjligheter att delta i vidarefinansiering genom att antalet intermediärer ytterligare utökades. De lokala intermediärerna har naturligt en närmare daglig kontakt med de lokala företagen och kan bistå dem under beredningen och genomförandet av investeringarna.

NIB har låneprogram med 13 intermediärer i Baltikum och Polen med totalt avtalade program på EUR 244 miljoner. Under året godkände banken 50 projekt och allokerade ett lånebelopp på totalt EUR 24 miljoner till dessa projekt.

Låneprogram för miljöprojekt

I närområdena har NIB aktivt stött utvecklandet av nationella institutioner som agerar som intermediärer för projekt inom miljöområdet.

I Estland kanaliseras NIB sitt miljöläneprogram genom den estniska miljöinvesteringcentralen KIK. Under 2002 godkände banken åtta miljölån på totalt EUR 6 miljoner till KIK för investeringar i framförallt kommunala avloppsreningsverk.

I Lettland har banken under 2002, genom sitt låneprogram som kanaliseras via den lettiska utvecklingsagenturen LDA, godkänt lån på EUR 10 miljoner till sammanlagt 13 mindre fjärrvärmeverk samt till fem övriga projekt bl.a. inom energieffektivisering och avfallshantering. De lettiska investeringarna avser installation av moderna isolerade fjärrvärmerör, utbyte av gamla uttjänta pannor, bränslekonvertering från fossila bränslen till bibränslen och byggandet av nya moderna pannor med hög verkningsgrad och låga utsläpp. Totalt har 37 lån på sammanlagt EUR 19 miljoner godkänts under programmet.

I Litauen kanaliseras lånen genom ett miljöläneprogram genom den litauiska utvecklingsagenturen CPMA. Lån om EUR 20 miljoner har godkänts till miljöinvesteringar i fem kommunala avloppsreningsverk och tre övriga projekt inom energisektorn och avfallshantering.

I Polen godkände banken under året åtta miljölån på EUR 4 miljoner till intermediärbanken i Polen, Bank BISE (Bank of Socio-Economic Initiatives). De flesta lån avser förbättringar inom kommunal avloppsrening. Under programmet har totalt elva lån på EUR 5 miljoner godkänts.

Under 2002 slöt NIB ett avtal med en ny intermediär i Polen, Bank Ochrony Srodowska, om en låneram som skall allokeras för bland annat kommunala och regionala miljöprojekt.

NORDVÄSTRA RYSSLAND

Banken ansvarar för sex projekt inom miljöpartnerskapet NDEP. Förberedel-

erna för det sydvästra avloppsreningsverket i S:t Petersburg har avancerat långt. En kort presentation och statusbeskrivning av projekten ges nedan.

Sydvästra reningsverket i S:t Petersburg

I S:t Petersburg bereds färdigställandet av stadens sydvästra avloppsreningsverk. Då reningsverket är färdigt ansluts ca 700 000 invånares avlopp i stadens sydvästra delar till avloppsrening. För närvarande rinner avloppsvattnet orenat ut i Finska viken. Banken har beviljat ett lån om EUR 45 miljoner till det ryska projektbolaget Nordvod för projektet. Den totala projektkostnaden uppskattas till ca EUR 190 miljoner. Enligt planerna kommer projektet att finansieras även med lån från EBRD, EIB, Finnfund och Swedfund samt genom aktiekapital och subordonerade lån från NEFCO, byggbolagen NCC, Skanska och YIT samt vattenverket i S:t Petersburg, Vodokanal. Biståndsmedlen till projektet uppgår planerat till totalt drygt EUR 50 miljoner från Finland och Sverige samt EU och NDEP.

Ett trepartsavtal, som reglerar ansvarsfördelningen mellan staden S:t Petersburg, Vodokanal och Nordvod, undertecknades strax före utgången av 2002. Låneavtalen undertecknades i början av år 2003. Reningsverket beräknas stå färdigt 2005.

Övriga utsläpp i S:t Petersburg

Även efter att det sydvästra avloppsreningsverket i S:t Petersburg färdigställts kommer en fjärdedel av stadens avloppsvatten att gå orenat ut i floden Neva via över 400 utsläppspunkter, som inte är förenade med avloppsnätet. Ledig kapacitet i redan befintliga reningsverk skapar möjlighet att ta emot detta avloppsvatten. NIB har fått mandat att leda en studie i syfte att eliminera de återstående utsläppspunkterna.

Fjärrvärme i Murmansk

I Murmansk förbereds rehabilitering av en tredjedel av stadens fjärrvärmenät i Leninskij-distriktet. I projektets första etapp beräknas investeringarna uppgå till

EUR 15-20 miljoner. Projektstudier kommer att genomföras under 2003.

Kommunalt miljöprojekt

i Novgorod

NIB har erhållit mandat av staden Novgorod om att strukturera och leda ett projekt som omfattar investeringar i uppgradering och restaurering av stadens vatten- och avlopps-, fjärrvärme- och avfallshanteringsystem.

Avfallshantering

i Kaliningrad Oblast

NIB har erhållit mandat av Kaliningrads län om att leda ett övergripande avfallsprojekt för länet. Projektet syftar till att finna en lösning för hela länet för avfallshantering som innefattar hämtning, sortering och slutförvaring, och därmed reducera utsläpp av föroreningar till grundvattnet. En förstudie för projektet har genomförts.

Avloppsrening

i Leningrad Oblast

I Leningrads län förbereds ett miljöinvesteringsprogram för vatten- och avloppshantering i inledningsvis fyra städer; Gatchina, Pikalevo, Tikhvin och Kirovsk. Enligt planerna skall projektet finansieras med bistånd, lån och lokala medel. Syftet är att utvidga programmet till att omfatta totalt 12 städer och gälla även avfallshantering samt fjärrvärme.

Kostnaden för den första fasen av programmet bedöms uppgå till ca EUR 24,8 miljoner.

ÖVRIGA PROJEKT I NORDVÄSTRA RYSSLAND

Förutom projekt under NDEP bereder banken också andra projekt i nordvästra Ryssland. Tre av dem är under implementering och två under beredning. Projekten presenteras kort nedan.

Vattenförsörjning

i Sestroretsk

Ett projekt för att förbättra vattenförsörjningen och avloppsreningen i Sestroretsk ingår i utvecklingsprogrammet för S:t Petersburgs vattenverk Vodokanal. Projektets kostnader uppgår till EUR 23,7 miljoner och det samfinansieras med Sida och finska miljöministeriet. NIB:s lån på EUR 7,7 miljoner undertecknades år 2000 och är i sin helhet allokaterat till avloppsrening och vattenförsörjning i Sestroretskområdet. Projektet genomförs parallellt med ett bilateralt finansierat institutionellt utvecklingsprogram för hela Vodokanal.

Vattenrening

i Kaliningrad

NIB har sedan 2001 ett låneavtal med Ryska federationen om USD 13 miljoner för finansiering av ett investeringsprogram för Kaliningrads vattenverk

NORDLIGA DIMENSIONENS MILJÖPARTNERSKAP

Banken har en aktiv roll i Nordliga dimensionens miljöpartnerskap (*Northern Dimension Environmental Partnership*, NDEP) som etablerades år 2001. Syftet med NDEP är att koordinera och effektivisera finansieringen av miljöinvesteringar med gränsöverskridande verkningar i Östersjö- och Barentsregionerna, främst i nordvästra Ryssland inklusive enklaven Kaliningrad. Inom partnerskapet samarbetar internationella finansinstitutioner (NIB, EBRD, EIB, Världsbanken) samt EU-kommissionen och Ryska federationen.

Partnerskapet tar sikte på att lösa angelägna miljöproblem inom EU:s nordliga dimension genom att främja projekt som leder till hållbara lösningar inom avloppsrening, avfallshantering och energiförsörjning samt nukleärt avfall. Projekten finansieras genom en kombination av långfristiga lån och biståndsfinansiering.

NDEP:s verksamhet leds av en styrgrupp som prioriterar projekt och utser en finansinstitution som ledande bank för varje enskilt projekt. Fasta medlemmar i styrgruppen är EBRD, EIB, NIB, Världsbanken, EU-kommissionen och

Ryssland. Styrgruppen leddes av NIB under det första verksamhetsåret fram till mitten av 2002. Därefter övertog EBRD ordförandeskapet i styrgruppen.

I juli 2002 hölls den första biståndsgivarkonferensen i Bryssel med bilaterala biståndsgivare och EU-kommissionen för att bilda en stödfond för NDEP. Stödfonden, vars uppgift är att samla in gåvomedel, aktiverades i och med att deltagarna i konferensen gjorde utfästelser för EUR 110 miljoner, av vilka EUR 48 miljoner är örönmärkta för traditionella miljöprojekt och EUR 62 miljoner för nukleära projekt. Efter konferensen har utfästelser för ytterligare EUR 12,5 miljoner gjorts. Således kan stödfonden disponera över EUR 122,5 miljoner. Medlen kan utnyttjas i finansieringen av NDEP-projekt i kombination med långfristiga lån från de internationella finansinstitutionerna och lokala medel.

NDEP omfattar för närvarande 12 projekt i nordvästra Ryssland med ett uppskattat investeringsbehov av ca EUR 1,3 miljarder. NIB leder finansieringen samt arbetet med att strukturera och utveckla sex av projekten. Det

längst framskridna NIB-ledda projektet är det sydvästra reningsverket i S:t Petersburg. De övriga fem projekten som leds av NIB gäller miljöprojekt i Murmansk, Novgorod, Kaliningrad, Leningrad Oblast och direktutsläpp till Nevafloden.

Inom ramen för NDEP finns också ett fönster för kärnavfallsprojekt för att lösa problemen med ett ackumulerat radioaktivt avfall på Kolahalvön. Aktuella frågor kring nukleära avfall behandlas inom styrgruppen för NDEP, som förbereder ett program för projekt i bl.a. Barentsregionen. Åtgärderna kan komma att gälla investeringar i demontering, frakt och mellanlagring, byggnad av mellanlager för radioaktivt avfall och material som varit i kontakt med avfallet.

För att säkerställa tillräckliga resurser för beredningen av miljöprojekt inom närområdet och speciellt inom ramen för Nordliga dimensionens miljöpartnerskap har en särskild projektorganisation skapats inom banken. Den nya utlåningsenhetens verksamhet inleddes 1/1 2002.

Vodokanal gällande dricksvatten, avloppsrening och institutionell utveckling. Det finansierade projektets totalkostnad är USD 65 miljoner. Projektet samfinansieras med EBRD. Biståndsfinansieringen av projektet uppgår till drygt USD 20 miljoner, varav Sida står för USD 16 miljoner och danska miljöstyrelsen och NEFCO för den resterande delen.

Petjenga Nikel på Kolahalvön

NIB undertecknade under 2001 ett låneavtal om USD 30 miljoner med gruvbolaget Kola Mining Company som ingår i Norilsk Nikel-koncernen. Lånet är avsett för modernisering av bolagets smältverk

och kulsinterverk i städerna Nikel och Zapolyarni på Kolahalvön. Projektets totalvärde är USD 93,5 miljoner. Norges bistånd uppgår till NOK 270 miljoner och Sveriges till SEK 32 miljoner. Koncernen Norilsk Nikel står själv för en egen insats på omkring USD 30 miljoner. Biståndet allokeras till projektet genom NIB. Projektimplementeringen har börjat under året.

Stormbarriären i S:t Petersburg

Banken har under 2002 beviljat ett lån om USD 40 miljoner för att slutföra stormbarriären i S:t Petersburg. Projektet samfinansieras med bland annat EBRD

och EIB. Projektet syftar till att förhindra de svåra och kostbara översvämningar som staden drabbas av med jämna mellanrum. Projektkostnaderna förväntas uppgå till ca USD 420 miljoner. Ryska federationen kommer att garantera den planerade lånefinansieringen och förbinder sig att anslå budgetmedel för att uppnå fullfinansiering av projektet.

Låneprogram till rysk intermediär

Diskussioner om etablering av ett låneprogram med en rysk intermediärbank har inletts under året. Låneprogrammet är i första hand ämnat för finansiering av miljöinvesteringar i nordvästra Ryssland.

FÖRVALTNING AV BISTÅNDSMEDEL

Bankens medlemsländer anlitar NIB som en av kanalerna för allokering av biståndsmedel till projekt inom Nordens närområden. I ett engagemang i Ryssland (Petjenga Nikel) med både låne- och gåvofinansiering har NIB åtagit sig att förvalta det norska och det svenska stödet till projektet.

Därtill har Finland och Sverige placerat separata fonder hos NIB avsedda för finansiering av konsultinsatser i beredningen och uppföljningen av för länderna och banken aktuella projekt. Dessa s.k. konsultfonder var under 2002 följande:

- **En finsk konsultfond vid NIB** avsedd för potentiella NIB- och/eller NEFCO-projekt i första hand inom infrastruktur, miljö, skogsbruk och skogsindustri i Central- och Östeuropa inklusive Ryssland och Ukraina. Den finska regeringen representeras av utrikesministeriet.
- **Två svenska konsultfonder vid NIB** avsedda för potentiella NIB-projekt inom miljö och energi i Östeuropa (Estland, Lettland, Litauen, Polen och nordvästra Ryssland, samt för den ena fonden även Ukraina). Den svenska regeringen representeras av Sida.
- **Två speciella svenska konsultfonder vid NIB** avsedda att användas för två miljöprojekt som banken bereder i Ryssland, Sydvästra reningsverket i S:t Petersburg och Petjenga Nikel på Kolahalvön. Den svenska regeringen representeras av Sida.
- **En finsk konsultfond vid NIB** avsedd för att stöda och underlätta finansieringen av små och medelstora företag som involverar kvinnliga entreprenörer i Litauen. Den finska regeringen representeras av utrikesministeriet. Fonden har etablerats i samarbete med CEB.

NIB OCH MILJÖN

Finansiering av miljöinvesteringar är en viktig del av NIB:s långivning. Miljöaspekterna är ett nyckelkriterium vid bedömningen av projekt som banken överväger att finansiera. Med uttalade miljöprojekt avser banken projekt som genomförs för att reducera skadliga utsläpp, minska på resursförbrukningen eller på annat sätt minska miljöbelastningen.

Banken gör en beräkning eller uppskattning av andelen miljökomponenter för enskilda projekt och beräkningen anger till hur stor del ett lån kan klassificeras som miljölån. Miljöandelen eller miljökomponenterna i ett lån kan variera från 25 % till 100 %. För att NIB ska identifiera ett lån som miljölån ska miljökomponenterna utgöra minst 25 %.

MILJÖLÅN FÅR POSITIV SÄRBEHANDLING

Bankens lån ges särbehandling som miljölån då de miljöförbättrande effekterna av ett projekt bedöms som synnerligen viktiga för Norden och dess närområden. Det mervärde för miljön som skapas med miljölån motiverar en särbehandling av lånen. Detta innebär bl.a. att lånet kan få en längre löptid. Eftersom de flesta utsläpp är gränsöverskridande anses bankens krav på ömsesidigt intresse vara uppfyllt även om en miljöförbättrande investering görs i ett nordiskt land eller i Nordens närområden.

NIB:s miljölån definieras i enlighet med den europeiska statistikbyrån Eurostats riktlinjer för definition av miljöskyddskostnader som fördelas i två huvudkategorier: utsläppsbehandlande och utsläppsförebyggande kostnader. NIB kan finansiera investeringar i båda kategorierna. Av bankens miljölånepportfölj är ungefär hälften utsläppsbehandlande, hälften utsläppsförebyggande miljöinvesteringar.

Utsläppsbehandlande miljöinvesteringar som banken deltagit i finansieringen av har gällt projekt inom avloppsrening, avfallshantering och rökgasrening. Lån till avloppsrening och avfallshantering har beviljats både till projekt i kommunal regi och till industrier.

Utsläppsförebyggande miljöinvesteringar som NIB finansierat omfattar åter-

vinning, biobränsleeldade kraftverk, vindkraft samt investeringar i ny, miljöanpassad produktionsteknologi inom industrin.

Banken kan bevilja långfristiga miljölån med lånetider upp till 25 år, till exempel för kommunala reningsverk. Avsikten är att låntagaren skall kunna anpassa återbetalningen till verksamhetens kassaflöde. Genom långfristiga lån kan man också undvika alltför plötsliga avgiftsförhöjningar för slutkonsumenterna, som i de flesta transitionsekonomier och tillväxtmarknader kan ha en begränsad betalningsförmåga.

ÖKADE MILJÖSATSNINGAR

Under år 2002 deltog banken i finansieringen av ett flertal miljöförbättrande investeringar inom Norden, i närområdena samt i övriga delar av världen. Banken har bedrivit ett aktivt miljöarbete genom olika slag av miljöprojekt i alla dessa områden. NIB kan finansiera miljöinvesteringar både inom näringslivet och inom den offentliga sektorn.

I slutet av 2002 hade NIB sammanlagt 206 (2001: 193) utestående miljölån till ett värde av EUR 1,5 miljarder (1,4), vilket motsvarar 14 % (13) av bankens totala utestående lån och garantier. Under perioden 1988–2002 har banken beviljat miljölån på totalt EUR 3,6 miljarder.

Av de utestående miljölånen är 80 % nordiska och 20 % internationella lån. Dessa siffror står direkt i proportion till

bankens samlade nordiska utlåning och internationella utlåning.

NIB har utestående miljölån i alla de operativa regioner eller geografiska områden där banken är verksam. Miljöandelen av den totala utlåningen för respektive land eller geografiskt område varierar. Bankens utestående lån för miljöprojekt i Sverige och Finland utgör volymmässigt de största andelarna av miljölånen, därefter kommer Baltikum och Polen samt Norge. Nästan hälften av låneportföljen i Baltikum och Polen består av miljölån medan Central- och Östeuropas andel är över en tredjedel.

FLEST LÅN TILL ENERGI OCH PAPPER

Av bankens utestående miljölån är energisektorn störst och står för 29 % (26), följd av massa- och pappersindustrin med en andel på 22 % (23). Infrastruktur för miljövärd som utgör 12 % (13) av de utestående miljölånen omfattar t.ex. avloppsrening och avfallshantering.

I bankens internationella låneportfölj dominerar miljölån till energiinvesteringar, med lån bl.a. till rökgasrening för kraftverk, medan bankens nordiska miljölån i huvudsak har beviljats till massa- och pappersindustrin.

MILJÖSATSNINGAR I NORDEN

Andelen miljölån av bankens totala nordiska lånestock uppgick i slutet av år

MILJÖLÅN

Per 31/12 2002

EUR milj.	Utestående	Avtalade, ej utbetalda	Beviljade, ej avtalade	Totalt	Antal
Norden	1 174,7	41,3	38,2	1 254,2	139
Estland	33,8	54,9	0,0	88,7	11
Lettland	20,5	6,5	0,0	27,1	32
Litauen	19,1	5,9	0,0	24,9	9
Polen	114,2	11,2	0,0	125,4	7
Ryssland	0,7	48,0	103,1	151,8	6
Övriga	97,9	17,0	74,3	189,3	25
Totalt	1 460,9	184,8	215,7	1 861,5	229

Värdejusteringar enligt IAS 39 ingår inte i segmentinformationen i detta avsnitt.

Renare vatten i Östersjön

The Housing and Urban Development Fund, HUDF, i Litauen, är finansiell intermediär för NIB.

Banken har sedan 1999 samarbetat med utvecklingsfonden som finansierar kommunala miljö- och infrastrukturinvesteringar i Litauen. HUDF har kanaliserat en miljölåneram på EUR 20 miljoner från NIB till åtta olika miljöprojekt i Litauen. Av dessa projekt avser sex avloppsvattenrening, ett projekt avser byggandet av en ny och miljömässigt säker avfallsanläggning samt slutligen ett större energiprojekt i vilket 121 skolor i Litauen isoleras och görs mer energiekonomiska. Som ett erkännande för fondens insatser för att bevara miljön i Östersjön och Litauen tilldelades HUDF under 2002 det svenska Östersjöpriset för vattenvård, *The Swedish Baltic Sea Water Award*.

Under 2002 beviljade NIB en ny låneram till HUDF om EUR 30 miljoner för miljöorienterade kommunala och andra infrastrukturinvesteringar. En stor del av dessa kommer att ha positiva miljökonsekvenser, men ramen kan också användas för sociala ändamål, t.ex. byggnation och renovering av sjukhus, skolor och ålderdomshem. Av låneramen är en tredjedel avsedd för energieffektivisering i kommunala och statliga administrationsbyggnader.

I början av år 2003 sammanslogs HUDF med den officiella institutionen för finansiering och upphandling i Litauen (*Public Institution Central Financing and Contracting Unit, CFCU*). Den nya organisationen heter *Public Institution Central Project Management Agency (CPMA)*.

2002 till 15 % (14). Under de senaste fem åren har andelen miljölån av den totala lånestocken uppgått till mellan 14 % och 18 %. I absoluta tal har de årliga utbetalningarna av miljölån legat på en nivå mellan EUR 100 miljoner och EUR 200 miljoner.

Under år 2002 betalade banken ut sammanlagt EUR 220 miljoner (164) till 14 (8) miljöprojekt i Norden. De utestående nordiska miljölånen uppgick i slutet av år 2002 till sammanlagt EUR 1 175 miljoner (1 066), en ökning med 10 % i jämförelse med året innan. De nordiska miljölånen som utbetalades under 2002

avsåg i tre fall miljöinvesteringar inom massa- och pappersindustrin. Två lån avsåg investeringar i fjärrvärme. Fjärrvärmeprojekt ger ofta en betydande positiv miljöeffekt då installation av fjärrvärme samtidigt innebär att man kan stänga äldre oljeeldade pannor med låg verkningsgrad. Nya fjärrvärmeverk har värmekällor med mycket små eller inga miljöskadliga utsläpp.

Ett annat lån avsåg investeringar i utsläppsfri pulverlackering i en anläggning för målning av lastbilshytter. Två av lånen gick till avfallsbehandling och andra miljöinvesteringar inom metallindustrin, ett

till investeringar i ett biobränsleledat kraftverk, ett till en vindkraftspark och ett till ett kommunalt avloppsprojekt. Under året betalade banken också ut ett miljölån till ett oljeraffinaderi och ett lån till livsmedelsindustrin. I oljeraffinaderiet är avsikten att minska andelen hälsovådliga aromatiska kolväten i fordonsbränslen genom en förändring av raffineringsprocessen. Detta leder till minskade utsläpp i distributions- och konsumentledet av t.ex. det cancerframkallande ämnet bensen.

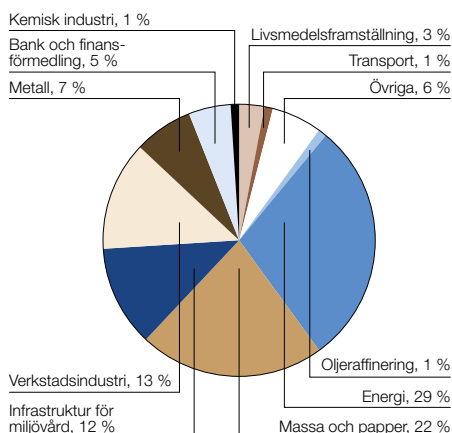
Massa- och pappersindustrin är den dominerande sektorn inom bankens nordiska miljölåneportfölj. Projekten inom denna sektor avser bl.a. finansiering av avloppsrening, insamlingsystem för illaluktande gaser, rökgasrening, olika processinterna investeringar för att minska skadliga utsläpp samt ökade satsningar på användning av returpapper som pappersråvara.

MILJÖPROJEKT I NÄROMRÅDENA

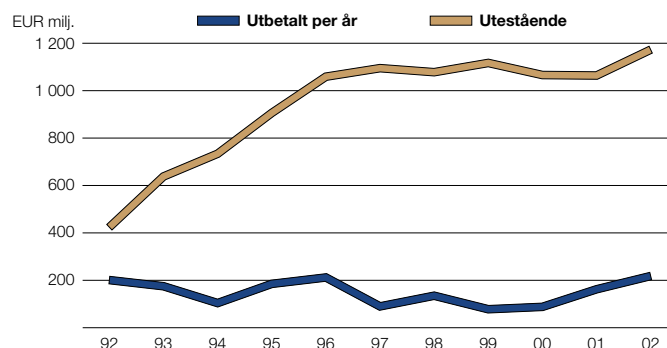
Nordens närområden omfattar Estland, Lettland, Litauen och Polen samt nordvästra Ryssland inklusive Kaliningradregionen. I dessa länder finns fortfarande mycket stora punktutsläppskällor med utsläpp både till luft och vatten. Energisektorn som är en stor utsläppskälla dominerar bankens miljöutlåning i Baltikum och Polen. Aktuella miljöinvesteringar i dessa länder avser bl.a. avsvavlingsanläggningar och större projekt inom rökgasrening. Stora satsningar görs också på energieffektivisering.

Bankens utestående miljölån i närområdena uppgick i slutet av år 2002 till drygt EUR 188 miljoner (155).

UTESTÅENDE MILJÖLÅN Sektorfördelning 2002

NORDISKA MILJÖLÅN 1992-2002

I närområdena där många kommunala miljöprojekt är relativt små har NIB aktivt stött utvecklandet av nationella intermediärer. Intermediärerna bistår med projektens beredning och genomförande, vilket också leder till förbättrade möjligheter till samfinansiering med bl.a. andra multilaterala finansinstitutioner, EU:s fonder och nordiska bilaterala stöd. Banken kanalisera sina lån till närområdena främst via intermediärer. En av dessa, HUDF i Litauen, beskrivs i faktabokdelen på föregående sida.

Under 2002 beviljade banken totalt 38 lån till miljöprojekt i närområdena. En tredjedel av lånen avsåg investeringar i avloppsreningsverk där man uppnår positiva miljöeffekter, t.ex. reducerade utsläpp av närsalter och syreförbrukande substans i vattendrag som leder ut i Östersjön. De övriga lånen gick till investeringar i fjärrvärmeverk och avsåg t.ex. installation av moderna isolerade fjärrvärmerör, utfasning av gamla uttjänta pannor, bränslekonvertering från fossila bränslen till biobränslen och byggandet av nya moderna pannor med hög verkningsgrad och låga utsläpp.

I tillägg till dessa lån beviljades det statliga estniska energibolaget Eesti Energia ett lån för omfattande renoveringar av de oljeskiffereldade kraftverken i Narva och i bolagets kraftöverföringsnät. När projektet är färdigställt kommer de årliga utsläppen att minska med 26 000 ton svaveldioxid, 630 000 ton koldioxid samt 32 000 ton partiklar. Se faktabokdelen på s. 29.

MILJÖINVESTERINGSLÅN

Banken har till sitt förfogande en låneram för miljöinvesteringar i Nordens närområden (MIL). Denna särskilda miljöinvesteringarordning inrättades år 1996 genom beslut av de nordiska statsministrarna för att möjliggöra finansiering av viktiga och prioriterade miljöprojekt i Nordens närområden som inte kan finansieras under bankens projektinvesteringarordning (PIL). MIL-ordningen skall bidra till en minskning av gränsöverskridande föroreningar och mindre miljöbelastning. NIB:s miljöinvesteringarordning kan beviljas till såväl offentliga som privata låntagare.

MIL garanteras av de nordiska länderna och är främst avsedd för angelägna miljöprojekt i Barentsregionen i nordvästra Ryssland, Karelen, S:t Petersburgsom-

rådet och Kaliningradområdet. Miljöprojekt i Baltikum och Polen kan redan idag ofta finansieras av NIB inom PIL.

Den totala ramen för MIL höjdes per 1/1 2003 från EUR 100 miljoner till EUR 300 miljoner.

MILJÖPOLICY

Banken har en miljöpolicy enligt vilken man följer vissa givna internationellt godtagna principer. Policyn fastslår bland annat att alla projekt med stora miljökonsekvenser skall genomgå en miljökonsekvensbedömning. Projekten får heller inte stå i strid med projektlandets miljölagstiftning eller internationella konventioner på miljöområdet. Banken skall dessutom verka aktivt för att gynna investeringar med positiva miljökonsekvenser. Dessa principer utgör riktlinjerna för bankens miljöarbete.

Bankens miljöpolicy och miljörutiner finns publicerade i sin helhet på bankens webbplats på Internet.

Banken har vidtagit miljöskyddsåtgärder i huvudkontoret i Helsingfors som innebär att kraven i nuvarande finsk miljölagstiftning uppfylls och på många områden har banken gått längre än vad lagstiftningen förutsätter.

MILJÖRUTIN OCH MILJÖKLASSIFICERING

Banken har en miljörutin som innebär att alla projekt som banken överväger att finansiera genomgår en systematisk miljöklassificering där alla relevanta miljökonsekvenser och miljörisiker i projekten beaktas. Projekten klassificeras enligt omfattningen av de miljökonsekvenser eller sociala konsekvenser som de orsakar.

Under slutet av 2002 påbörjades arbetet med en mer detaljerad miljöklassificering av lånen i banken. Systemet är i långt uppbyggt enligt Eurostats definitioner av miljöskyddskostnader.

Bankens klassificering av projekt föl-

jer internationell praxis på området. Om ett projekt förväntas få betydande miljökonsekvenser, tilldelas projektet miljöklass A. Om projektet förväntas få måttliga miljökonsekvenser, hör projektet till kategori B. Projekt med små eller med svårighet mätbara miljökonsekvenser klassas som C-projekt. A-projekt skall genomgå fullständig miljökonsekvensbeskrivning och B-projekt en partiell miljökonsekvensbeskrivning. Av C-projekt krävs ingen formell miljökonsekvensbeskrivning, men banken kan trots detta låta göra en miljöklassificering av projektet.

Under 2002 genomförde bankens analysavdelning 92 miljöanalyser av projekt; 12 st. A-projekt, 28 st. B-projekt och 52 st. C-projekt.

Banken kräver att en miljörevision utförs i samband med företagsköp eller projekt med uppenbara miljörisiker. Vid finansiering av företagsköp är det viktigt att en miljörevision genomförs i projekt där det finns en uppenbar risk för miljöansvar för köparen i form av kostnader för sanering av tidigare uppkomna miljöskador t.ex. förorenad mark, förorenat grundvatten, asbestsanering av lokaler, läckande soptippar eller kemikalielager. Under 2002 genomfördes miljörevision i samband med 9 låneansökningar.

NIB lägger stor vikt vid att alla projekt som banken finansierar skall ha erforderliga miljöförhållanden samt i övrigt kunna anses vara miljöklassificering acceptabla. Banken avstår från att finansiera projekt om man finner dem miljöklassificering tveksamma eller om projekten uppenbart bryter mot regler på miljöområdet.

INTERNATIONELLT MILJÖSAMARBETE

NIB deltar i följande internationella och regionala forum för miljösamarbete där viktiga miljöfrågor dryftas: Helsingforskommissionen för Östersjöns miljöskydd (HELCOM), Baltic Agenda 21, MFI Environmental Working Group, samt Nordliga dimensionens miljöpartnerskap som beskrivs i avsnittet om Nordens närområden på s. 28-30.

Personalresurser för miljö per 31/12 2002:

Antal anställda	144
Lånehandläggare	22
Lånehandläggare som arbetar med miljölånen *)	5,6
Heltidsanställda miljöanalytiker	2

*) Omräknat till heltidstjänster

FINANSIELLA RIKTLINJER OCH RISKSTYRNING

Bankens riktlinjer för finansförvaltning och riskstyrning kännetecknas av försiktighet. Överenskommelsen om banken mellan ägarländerna förutsätter att långivningen sker på bankmässiga villkor. Bankens stadgar förutsätter bl.a. betryggande säkerheter för beviljande av lån samt säkring av valutarisker. Användandet av olika finansiella instrument, däribland derivatinstrument, i bankens verksamhet kräver fortlöpande översyn av finans- och riskstyrningen.

MARKNADSRISKER

Bankens finansiella riktlinjer slår fast att alla former av riskexponering, inkluderande ränte-, valuta- och motpartsrisk, bör hållas under strikt kontroll. Finansverksamhetens huvudkomponent – en global investerarorienterad upplåningsstrategi, enligt vilken upplåningen ofta sker i andra valutor och med en annan räntestruktur än utlåningen – kräver att banken använder derivatinstrument för att täcka eventuella ränte- och valutarisker. Dessa ger i sin tur upphov till motpartsrisk, som även de kontrolleras omsorgsfullt inom ett system av limiter och övergripande portföljtillsyn.

VALUTARISK

Enligt stadgarna skall banken, i den utsträckning som praktiskt är möjlig, säkra sig mot valutarisk. Valutariskerna kontrolleras dagligen och hålls innanför de mycket snäva gränser som fastställts av bankens styrelse. Banken har inga valutakursrisker i balansräkningen som annat än marginellt kan påverka dess ställning och resultat.

Bankens utlåning sker främst i amerikanska dollar och i euro. Ränteintäkter i amerikanska dollar kan förorsaka en viss fluktuation i bankens framtida nettointjäning i euro. Dessa potentiella fluktuationer i framtida flöden är dock obetydliga jämfört med bankens balans och eget kapital.

RÄNTERISK

Bankens styrelse fastställer maximigränserna för den ränterisk banken kan ta. Ränterisken, eller bankens känslighet för ändringar i räntenivån, beräknas genom att man mäter hur mycket en ränteföränd-

ring på 1 procentenhet inverkar på bankens räntenetto över tiden (*gap*-analys). Limiterna fastställs såväl för varje enskild valuta som för banken i sin helhet. Gränserna justeras årligen med utgångspunkt i bankens eget kapital. Den totala limiten är för tillfället EUR 28 miljoner, vilket motsvarar ca 2 % av bankens eget kapital. Den totala ränterisikexponeringen vid årsskiftet 2002-2003 var ca EUR 4,2 miljoner eller 15 % av limiten.

Utöver *gap*-analysen har banken ett annat limitsystem som skall säkra en ändamålsenlig styrning av maturitetsfördelningen mellan balansräkningens tillgångar och skulder. Stora skillnader i maturiteterna kan ge anledning till refinansierings- och återinvesteringsrisk. Dessa risker uppkommer då tillgångarnas och skuldernas marginal förändras vid refinansierings- och återinvesteringsstidpunkten.

Exponeringen beräknas genom att man mäter hur mycket en förändring på 0,1 procentenhet i en tillgångs eller skulds marginal inverkar på bankens räntenetto över tiden. Beräkningen utförs enligt motsvarande principer som i ovan nämnda *gap*-analys. Limiten fastställs för banken i sin helhet och utgör för tillfället EUR 14 miljoner, vilket motsvarar ca 1 % av bankens eget kapital. Den totala exponeringen vid årsskiftet var ca 50 % av den totala limiten. Förutom denna sensitivitetsberäkning har man fastställt en limit på EUR 1 miljard som begränsar skillnaden i kassaflöden mellan tillgångar och skulder under ett enskilt år. Detta hindrar en stor koncentration av refinansierings- eller återplaceringsbehov på kapitalmarknaden under ett enskilt år.

Placeringar till ett belopp motsvarande det egna kapitalet styrs som en separat portfölj och inkluderas inte i den normala beräkningen av bankens ränterisklimit och -exponering. Enligt beslut av bankens styrelse kan upp till 35 % av dessa placeringar från och med år 2000 tillhöra den marknadsvärderade tradingportföljen, som förvaltas mer aktivt. För att förbättra placeringen och styrningen av dessa placeringar på kapitalmarknaden, både med hänsyn till risk och avkastning, har banken också etablerat benchmarkportföljer.

Banken kompletterar den ovan nämnda kontrollen av valutarisk och *gap*-analysen för mätning av ränterisk med *value-at-risk*-metoden för bedömning av allsidig marknadsrisk i bankens finansiella portföljer.

Value-at-risk-analysen har under år 2002 utvidgats till bankens alla finansiella portföljer. *Value-at-risk*-analysen har även kompletterats med Monte Carlo-metoden, som innebär att portföljernas och de enskilda transaktionernas sensitivitet till förändringar i olika faktorer som t.ex. räntekurva eller valutakurs, estimeras med stresstestning. Det nya systemet, som togs i testbruk i slutet av år 2002, införs under första halvåret av 2003.

Banken har förbättrat motpartsrisikrapporteringen genom att bygga en modell som använder Monte Carlo-simulering för att estimeras transaktionernas framtida risk. Denna modell skall utvidgas till en kreditriskmodell som omfattar hela banken.

KREDIT- OCH MOTPARTSRISK

Bankens inställning till kredit- och motpartsrisk är försiktig. Kredit- och motpartsrisk uppstår i samband med utlåningen men också genom bankens finansverksamhet. För att underlätta styrningen av bankens kreditrisker som en samlad portfölj har banken ett gemensamt och enhetligt riskklassificeringssystem för de olika verksamhetsområdena. Systemet består av klasser från 1 till 10, varav 1 är den bästa och 10 den sämsta klassen. Bankens ordinarie utlåning sker vanligen i riskklasserna 1 till 6, vilka ungefär motsvarar *investment grade*. Banken har också strikta portföljregler vad gäller individuella exponeringar och portföljens sammansättning.

Utlåning

Bankens styrelse beviljar alla lån med en viss delegering av beslutsfattandet till bankens VD vid mindre utlåningsbeslut. Bankens styrelse och kreditkommitté får regelbundna rapporter om kundernas och garanternas ekonomiska ställning. Bankens alla utlåningstransaktioner får en riskklassificering utgående från både kundens kreditvärdighet och säkerhetens

kvalitet. Fig. 1 visar kvaliteten på bankens utlåningsportfölj per säkerhetskategori.

Finansverksamhet

I sin finansiella placeringsverksamhet accepterar banken endast motparter av hög kvalitet, och banken utvärderar kontinuerligt såväl existerande som potentiella motparter kreditvärdighet. Bankens styrelse fastställer limiter för varje enskild motpart. Styrelsen justerar årligen limiterna på basis av det egna kapitalets storlek och godkänner också kontinuerligt de ändringar som görs utgående från ändringar i motparternas kreditvärdighet och ekonomiska ställning.

Banken tillämpar ett system för hantering av derivatinstrument, speciellt swappar, som möjliggör en noggrann uppföljning av marknadsvärdet för varje enskild swap och därmed exponeringen på swapmotparter. Utöver marknadsvärdet beräknas också en potentiell risk för ingångna avtal. Beräkningen av denna potentiella risk görs på det sätt som BIS-regelverket kräver. Banken använder dock mycket strängare kriterier än vad BIS-regelverket förutsätter.

KREDITKVALITET

Fig. 2 visar hur kvaliteten på bankens kreditrisker utvecklats utgående från den gemensamma kreditriskklassificeringen.

Den genomsnittliga kvaliteten på

bankens totala kreditexponering har försvagats marginellt under året men är fortsatt på hög nivå. Nästan två tredjedelar av exponeringen ligger i riskklasserna 3 till 5 i bankens riskklassificeringssystem.

Nordisk utlåning

Kvaliteten på den nordiska portföljen har försvagats något under året. Trots några nedgraderingar av låntagare är de tre lägsta riskklassernas andel av portföljen fortfarande under 3 %. Största delen av portföljen, drygt 70 %, hör fortfarande till riskklasserna 4 och 5. En fortsatt förstärkning av nordiska avdelningens räntemarginal kan noteras och den nordiska portföljen är fortfarande väl balanserad vad gäller geografisk fördelning, industri-sektorfördelning och grad av koncentration till stora engagemang.

Internationell utlåning

Trots fortsatt osäkerhet i världsekonomin har kvaliteten i den internationella utlåningen bibehållits under året. De senaste årens minskning av andelen i de tre lägsta riskklasserna fortsätter, och uppgår nu till drygt 12 %, medan andelen engagemang i de bästa riskklasserna 3 till 5 har ökat marginellt.

Den genomsnittliga räntemarginalen för internationella lån har bibehållits under året.

Finansiella motparter

Kvaliteten på bankens finansiella exponering har bibehållits på en mycket hög nivå. De tre högsta klassernas andel är ca 85 % som förut.

Hela banken

Som helhet har den genomsnittliga kreditkvaliteten på bankens portföljer försvagats marginellt under året, men är trots det fortfarande mycket stark. Ca 65 % av den totala exponeringen finns i klasserna 3 till 5. Andelen i de tre mest riskfyllda kategorierna 8 till 10 är nu 3,4 %, jämfört med 3,9 % förra årsskiftet.

OPERATIVA RISKER

Banken motverkar juridiska och andra operativa risker genom att upprätthålla ett system för interna kontrollfunktioner och genom klara regler om arbets- och ansvarsfördelning mellan och inom bankens alla avdelningar. Den interna kontrollen omfattar system och procedurer för uppföljning av transaktioner, positioner och dokumentering med klar åtskillnad mellan registrering, riskstyrning och affärskapande funktioner.

Arbetet med att förnya bankens centrala IT-system fortskrider.

UTESTÅENDE LÅN OCH GARANTIER Enligt säkerhetskategori 31/12 2002

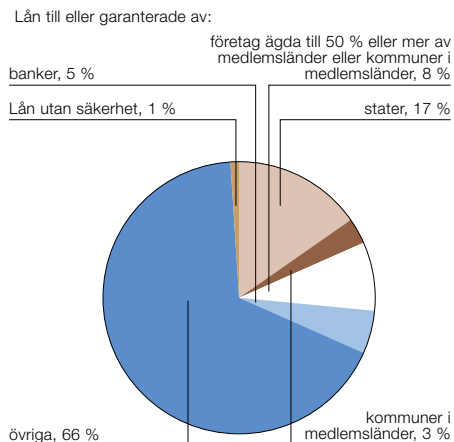

Fig. 1

TOTAL EXPONERING PER NIB-RATING

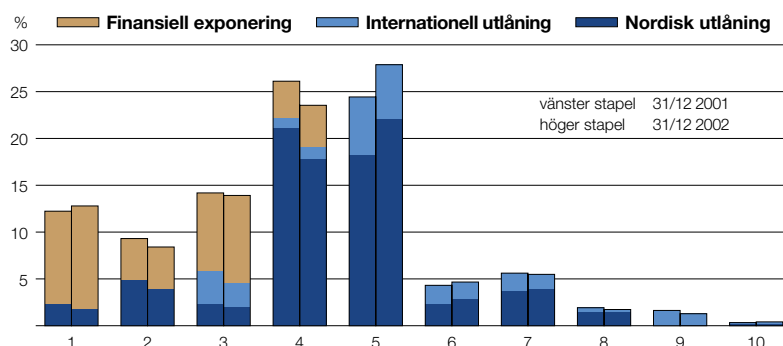
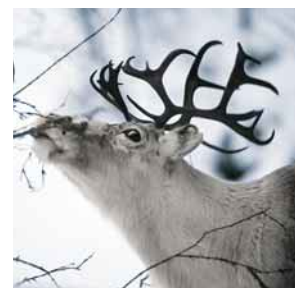

Fig. 2

INNEHÅLL

Styrelsens förvaltningsberättelse	40
Styrelsens förslag till Nordiska ministerrådet	45
Resultaträkning 1/1–31/12	46
Balansräkning per 31/12	47
Förändringar i eget kapital	48
Kassaflödesanalys 1/1–31/12	49
Noter till bokslutet	50
Revisionsberättelser	68

Året i korthet

År 2002 var ett gott år för NIB. Överskottet ökade med 8,3 % till EUR 142 miljoner jämfört med EUR 131 miljoner år 2001. Räntenettet ökade under året till EUR 150 miljoner jämfört med EUR 147 miljoner året innan. Resultatet av finansiella transaktioner ökade till EUR 13 miljoner, till största delen som en följd av den fortsatta nedgången av marknadsräntorna.

Den ekonomiska tillväxten i Norden uppskattas i genomsnitt till 1,5 % under 2002. Den internationella ekonomiska konjunkturedgången har blivit långvarigare än väntat, vilket medfört en svag tillväxt också på de nordiska ländernas exportmarknader. Som en följd av detta har det nordiska näringslivet visat försiktighet i sina investeringsbeslut och värdet av investeringarna i de nordiska länderna fortsatte att minska under 2002. Trots detta har efterfrågan på finansiering från NIB hittills inte påverkats nämnvärt.

Nyutlåningen på EUR 1 648 miljoner låg i nivå med föregående års höga utlåning på EUR 1 661 miljoner, och avtalade

lån under året uppgick till EUR 1 807 miljoner (2001: 1 795). Efterfrågan på utlåning inom Norden var fortsatt god under 2002. Portföljen av utestående lån i Norden utgjorde vid årets slut EUR 7 975 miljoner (7 748). Det totala utestående lånebeloppet uppgick vid årets slut till EUR 10 110 miljoner (10 067).

Banken prioriterar lån till miljöprojekt. Under året finansierades många miljöförbättrande investeringar. NIB innehade ordförandeskapet i styrgruppen för Nordliga dimensionens miljöpartnerskap, NDEP, under partnerskapets första verksamhetsår fram till mitten av 2002. NDEP är ett forum med syfte att koordinera och effektivisera finansieringen av miljöinvesteringar främst i Östersjö- och Barentsregionerna. Miljöpartnerskapets första verksamhetsår avslutades med en framgångsrik biståndsgivarkonferens i Bryssel.

Kvaliteten på bankens låneportföljer och finansiella motparter har fortsatt hållits på den tidigare solida och stabila nivån. Under perioden har banken bok-

fört specifika reserveringar för befarade kreditförluster om sammanlagt EUR 3,7 miljoner för tre engagemang bland annat på grund av att den svaga konjunkturen och osäkerheten som råder om den allmänna ekonomiska utvecklingen under år 2003 kan innebära en viss risk för kreditvärdigheten hos bankens motparter.

Nyupplåningen ökade till EUR 3 320 miljoner (2 099). Den utestående upplåningen uppgick till EUR 13 150 miljoner (12 298). Under året gjordes sammanlagt 83 (46) långfristiga upplåningstransaktioner i 12 (9) olika valutor. Under året 2002 genomförde banken en global emission på 1 miljard US-dollar under bankens amerikanska MTN-upplåningsprogram.

Bankens balansomslutning uppgick vid årets slut till EUR 15,9 miljarder (15,0). Nettolikviditeten steg till EUR 2 947 miljoner (2 641). Till bankens ägare, de nordiska länderna, föreslår styrelsen en utdelning på EUR 40,3 miljoner (39) för verksamhetsåret 2002.

UTLÅNING

Norden

Utlåningen inom Norden ökade jämfört med föregående år trots konjunktursvackan i världsekonomin. Speciellt energi och miljö utgjorde områden där banken kunde generera mervärde åt sina kunder genom att erbjuda den långfristiga finansiering som erfordras för att möjliggöra stora och långsiktiga investeringar.

Utbetalningarna under året uppgick till EUR 1 268 miljoner (1 179). Den förhållandevis stora efterfrågan på lån kan bl.a. förklaras av att affärsbankerna i en konjunkturedgång tenderar att visa återhållsamhet i att bevilja långfristiga

lån, vilket i sin tur stärker NIB:s kompletterande roll.

Den utestående lånestocken uppgick vid slutet av året till EUR 7 975 miljoner (7 748). Låneavtal ingicks för EUR 1 289 miljoner (1 178), medan inga nya garantier beviljades (25). Valutakurs-effekter har påverkat beloppen i lånestocken. Dollarkursens försvagning har medfört en sänkning av lånestocken räknat i euro, eftersom drygt en femtedel av lånen är denominerade i dollar.

Finansieringen av miljövänliga energiinvesteringar ökade betydligt för andra året i följd. Denna sektors andel steg från 23 % till 32 %. Banken gjorde utbetalningar till energiinvesteringar i alla nor-

diska länder; speciellt i Danmark och Norge utgjorde dessa en betydande andel av årets utbetalningar.

Totalt sett är tillverkningsindustrin fortsatt den viktigaste sektorn inom bankens utlåning i Norden, med en andel som ökade från 41 % till 42 % av nyutlåningen. Utbetalningar till pappersindustrin ökade igen efter två år med minskade andelar. Inom tillverkningsindustrin ökade andelen av utbetalningar till livsmedels- och verkstadsvaruindustrin medan en nedgång kunde konstateras för stål- och metallframställningens del. Utlåningen till finansiella intermedierare för vidareutlåning till små och medelstora företag ökade från 7 % till 10 %

medan utlåningen till övriga sektorer i stort var i nivå med föregående år.

Den andel av nyutlåningen som denomineras i euro uppgick till 62 % (60). Andelen nya lån i amerikanska dollar sjönk till 11 % jämfört med 12 % föregående år. Utlåningen i norska kronor ökade från 2 % till 5 % medan utlåningen i såväl svenska kronor som danska kronor minskade jämfört med föregående år. Den svenska kronans andel var 14 % (16) och den danska kronans 5 % (9). Av övriga valutor var utlåningen störst i engelska pund, motsvarande 3 % (0) av utlåningen.

Av alla utbetalda lån avsåg 33 % finansiering av infrastrukturprojekt, främst energiförsörjning. Av utlåningen gick 28 % till finansiering av gränsöverskridande investeringar med främst finska och svenska företag som investerare. Miljöinvesteringar svarade för 17 % av utbetalningarna.

Miljöfinansiering

Miljölåneverksamheten är en av hörnstenarna i bankens utlåning. Banken hade per 31/12 2002 ett totalt miljögagemang på EUR 1 861 miljoner. En stor del av lånen har beviljats till utpräglade miljöprojekt i Norden och dess närområden. Som nämndes i föregående stycke utgjorde miljöinvesteringarna 17 % av alla utbetalda lån till Norden under året. Av dessa kan nämnas ett miljölån till massa- och pappersindustrin, till en modern avsvärtningsanläggning och ett biologiskt vattenreningsverk. I bankens internationella utlåning är miljöfinansieringen utanför Norden till största delen riktad mot närområdena, främst genom bankens särskilda miljöinvesteringslåneordning (MIL).

Banken tillämpar en miljörutin som innebär en systematisk miljömässig genomgång av alla låneansökningar. Enligt bankens miljöpolitik skall miljökonsekvenserna i alla låneansökningar utredas och projekten skall ligga i linje med internationella miljöavtal. Dessutom skall NIB aktivt verka för att gynna

investeringar med positiva miljökonsekvenser.

Internationell utlåning

Investeringsverksamheten i flera av bankens låntagarländer utanför Norden har varit lägre än under tidigare år. Myndigheterna i dessa länder har varit mer återhållsamma än förr med att bevilja tillstånd att låna upp i utländsk valuta, vilket har minskat beredskapen för investeringar på många håll, bl.a. i Asien.

Under året beviljades nya lån på totalt EUR 759 miljoner (847). Totalt avtalades lån för EUR 518 miljoner (617). Utbetalningarna uppgick till EUR 379 miljoner (482). Den utestående lånestocken uppgick vid årsskiftet till EUR 2 135 miljoner (2 319). Minskningen i portföljen förklaras till största delen av dollarkursens försvagning gentemot euron.

Finansiering av nyinvesteringar och rehabilitering av befintliga anläggningar inom energisektorn utgör fortsättningsvis en viktig del av den internationella utlåningens nyutlåning och lånestock. Energisektorns andel av de utestående internationella lånen är nästan 40 %, vilket är två gånger mer än motsvarande sektors andel i utlåningen i Norden. Energisektorn har stor betydelse för utvecklingen i låntagarländerna och investeringarna i energiprojekt är också i stor utsträckning miljöprojekt.

Utlåningen visar en stor geografisk spridning. Av de utbetalda lånen gick 43 % till Central- och Östeuropa (varav Baltikum utgjorde 80 %), 37 % till Mellanöstern och Afrika, 12 % till Asien, samt 0,1 % till Latinamerika. Västeuropas andel utgjorde 8 %.

Årets utbetalningar dominerades av lån till infrastrukturinvesteringar, främst energisektorn med en andel på 24 % samt transport och telekommunikation på 44 %. Andelen utbetalningar till hälso- och sjukvårdssektorn utgjorde drygt 5 % av de utbetalda lånen.

En stor del av lånen betalades ut genom låneprogram till finansiella inter-

mediärer och är vanligtvis avsedda för finansiering av projekt inom sektorn för små och medelstora företag.

NIB:s internationella utlåning baserar sig i regel på samarbetsavtal med låntagarländerna. NIB har idag samarbetsavtal med 36 länder. Banken undertecknade under året ett samarbetsavtal med Marocko. Avtalet gör det möjligt att delta i finansieringen av privata och offentliga projekt av ömsesidigt intresse för Marocko och Norden.

NORDENS NÄROMRÅDEN

Till bankens strategi hör att bidra med finansiering till en hållbar ekonomisk utveckling i Nordens närområden, dvs. Baltikum, Polen och nordvästra Ryssland. Aktiviteterna i närområdena utgör en viktig del av utlåningsverksamheten, till vilka banken också allokera betydande resurser.

Utlåningen till de baltiska länderna ökade kraftigt under året, framför allt finansieringen av infrastrukturinvesteringar inom energi- och transportsektorn.

Under året ingick NIB avtal med det statsägda estniska kraftbolaget, Eesti Energia, om ett lån avsett för bl.a. modernisering av kraftverken i Narva samt transmission och distribution. Investeringarna skall bidra till att bl.a. svaveloxid- och koldioxidutsläppen reduceras betydligt samt att kraftverken uppfyller EU:s utsläppsnormer. Dessutom undertecknades det första ordinarie investeringslånet till Baltikum, dvs. lån utan särskilda nordiska garantier. Lånet avtalades med det statsägda lettiska energibolaget, Latvenergo, och är avsett att finansiera omfattande investeringar i transmission och distribution.

Banken har på detta sätt varit med om att skapa betydande investeringsmöjligheter inom de statliga baltiska kraftbolagen, speciellt i Estland och Lettland. Genom de avtalade lånen är NIB den största enskilda externfinansiären inom den baltiska energisektorn.

Under året undertecknades tre låne-

program för kvinnliga företagare i Baltikum med lokala banker som intermediarer. Låneprogrammen, som är en fortsättning på ett tidigare etablerat låneprogram, genomförs i samarbete med Europarådets utvecklingsbank.

Ett av de viktigaste projekten inom ramen för bankens miljölåneordning är moderniseringen av nickelsmältverket Petjenga Nikel på Kolahalvön. Under året inleddes utbetalningen av biståndsmedel och lån till projektet, och konstruktionsarbetet har påbörjats.

Nordliga dimensionens miljöpartnerskap

Banken har en aktiv roll inom Nordliga dimensionens miljöpartnerskap (NDEP), ett partnerskap som syftar till att koordinera och effektivisera finansieringen av angelägna miljöprojekt med gränsöverskridande effekter inom den nordliga dimensionens område, inledningsvis i nordvästra Ryssland och Kaliningrad-regionen.

NDEP består av en styrgrupp och en fond. Verksamheten leds av styrgruppen som prioriterar projekt och väljer en ledande bank för varje enskilt projekt. Fasta medlemmar i styrgruppen är EBRD, EIB, NIB, Världsbanken, EU-kommissionen och Ryssland. NIB innehade ordförandeposten i styrgruppen under partnerskapets första verksamhetsår fram till början av juli 2002.

Den första biståndsgivarkonferensen för miljöpartnerskapet hölls i Bryssel i början av juli med representanter för potentiella bidragsgivare som deltagare. NDEP:s stödfond, vars uppgift är att samla in gåvomedel, aktiverades i och med att konferensen samlade in tillräckligt i biståndsmedel (i detta nu EUR 122,5 miljoner) för arbetet med både miljö- och kärnavfallsproblem. Flera bidrag ställdes i sikte. Medlen kan utnyttjas i finansieringen av NDEP-projekt i kombination med långfristiga lån från de internationella finansinstitutiverna och lokala medel.

Styrgruppen för NDEP har valt 12

prioriterade projekt i Ryssland, av vilka sex enligt förslag skall genomföras under NIB:s ledning. Projekten ligger i Kaliningrad, S:t Petersburg, Novgorod, Leningrad Oblast och Murmansk. Bland dessa kan särskilt nämnas färdigställandet av Sydvästra avloppsreningsverket i S:t Petersburg, ett projekt med gränsöverskridande miljöverkan i hela Östersjön. NIB har beviljat ett lån på EUR 45 miljoner till projektet som har en totalkostnad på ca EUR 190 miljoner.

För att skärpa fokuseringen på arbetet med miljöprojekt i nordvästra Ryssland har banken upprättat en intern projektorganisation för projekt inom den nordliga dimensionen.

Höjning av miljölåneramen

Nordiska ministerrådet godkände i juni 2002 en höjning av bankens miljölåneordning för närområdena (MIL) från EUR 100 miljoner till EUR 300 miljoner med särskilda garantier. Den nationella behandlingen i medlemsländerna avslutades under året och avtal om garantierna ingicks. Förhöjningen trädde i kraft den 1 januari 2003.

I slutet av år 2002 uppgick bankens engagemang under MIL till EUR 94 miljoner och ett stort antal projekt är under beredning.

FINANSAKTIVITETER

Bankens upplåning på kapitalmarknaderna uppgick under året till EUR 3 320 miljoner (2 099). Återbetalningar av tidigare upptagna lån motsvarade EUR 1 787 miljoner (1 780). Den utestående upplåningen utgjorde vid utgången av året EUR 13 150 miljoner (12 298). Under året genomfördes 83 (46) upplåningstransaktioner i 12 (9) olika valutor.

Den amerikanska dollarn var, med en andel på drygt hälften av nyupplåningen, bankens viktigaste upplåningsvaluta under år 2002. NIB genomförde under året sin största emission genom tiderna, som samtidigt var bankens första globala benchmark-emission. Emissionen

på 1 miljard dollar är registrerad hos Securities and Exchange Commission i USA. Nästan en tredjedel av årets nyupplåning gjordes på de asiatiska kapitalmarknaderna; japanska yen stod för 21 %, Hongkong-dollar för 6 % och Taiwan-dollar för 5 %. Dessutom har banken emitterat obligationslån i australiska dollar motsvarande 5 % och i euro motsvarande 5 % av årets upplåning. Under året har banken lånat upp i tre nordiska valutor – svenska, norska och isländska kronor – som tillsammans stod för 4 % av årets upplåning. Banken emitterade ett offentligt femtonårigt obligationslån i isländska kronor, som var NIB:s första publika emission på den isländska marknaden.

Banken lånar således upp i många olika valutor, som swappas till de valutor som efterfrågas av bankens kunder. Den kreditexponering som swap-verksamheten medför övervakas inom banken genom välkontrollerade processer.

Bankens eget kapital uppgick till EUR 1 540 miljoner vid utgången av 2002. Banken investerar ett belopp motsvarande det egna kapitalet i portföljer med räntebärande värdepapper. Dessa placeringar är räkenskapsmässigt upplade på en portfölj med värdepapper som är avsedda att innehas till förfall (*held-to-maturity*) och en marknadsvärderad tradingportfölj, som kan köpas och säljas på basis av en värdering av marknadsutvecklingen. Den marknadsvärderade portföljen utgjorde 35 % av det egna kapitalet vid utgången av året. Denna portföljhantering sker inom strikta limiter för risktagande. Den räkenskapsmässiga behandlingen av den marknadsvärderade portföljen innebär att kursvinster och kursförluster för denna portfölj regleras direkt via bankens resultaträkning.

Nettolikviditeten uppgick till EUR 2 947 miljoner vid utgången av 2002, vilket ligger i linje med bankens långsiktiga målsättning att upprätthålla en nettolikviditet som motsvarar behovet för de kommande 12 månaderna. Denna nettolikviditet ger banken möjlighet att

ta upp finansiering endast vid tidpunkter då marknadsförhållandena värderas som gynnsamma.

SAMARBETE MED FINANSINSTITUTIONER

NIB lägger stor vikt vid samarbete med affärsbanker i och utanför Norden samt internationella finansinstitutioner för att skapa mervärde genom en ändamålsenlig arbetsfördelning. Under året har samarbetet med finansörer både inom och utanför Norden fördjupats på ett antal områden.

Det fördjupade samarbetet inom NDEP med EBRD, EIB, Världsbanksgruppen och EU-kommissionen har beskrivits ovan (se Nordens närområden).

NIB har ett nära samarbete med de övriga finansinstitutionerna inom den nordiska finansgruppen i Helsingfors (Nordiska Utvecklingsfonden NDF, Nordiska Miljöfinansieringsbolaget NEFCO och Nordiska Projektexportfonden Nopex) bl.a. genom samlokaliseringen i Helsingfors. Under år 2002 har samarbetet med NEFCO intensifierats ytterligare genom deltagandet i olika NDEP-projekt i nordvästra Ryssland.

Under året ingick NIB ett samarbetsavtal med Europarådets utvecklingsbank (CEB). Avsikten är att öka samarbetet mellan de två institutionerna och underlätta möjligheterna för samfinansiering av projekt i CEB:s medlemsländer där NIB är verksam.

NIB har samarbetsavtal med internationella och regionala utvecklingsbanker, såsom Asiatiska utvecklingsbanken ADB, Afrikanska utvecklingsbanken AfDB, Europeiska återuppbyggnads- och utvecklingsbanken EBRD, Interamerikanska utvecklingsbanken IADB, samt IBRD, IDA och IFC inom Världsbanksgruppen.

Samarbetet med nordiska affärsbanker och sparbanker har fortsatt att utvecklas på ett positivt sätt. NIB har ramavtal med 35 nordiska banker och finansinstitutioner som agerar som intermediärer för långivning till små och

medelstora företag. Dessutom har NIB i växande grad deltagit i medelfristiga obligationsprogram arrangerade av de nordiska affärsbankerna för finansiering av de större nordiska industriföretagens investeringar.

RISKSTYRNING

Bankens riktlinjer för riskstyrning kännetecknas av försiktighet, bl.a. förutsätter bankens stadgar betryggande säkerheter i kreditgivning samt undvikande av valutarisk. Dessa allmänna riktlinjer följs i praktiken genom ett omfattande system av limiter och övervakning.

Banken fortsatte under året arbetet med att utveckla och förbättra sina riskstyrningsmetoder, som förenar traditionell limitsstyrning och användande av benchmarks med modellbaserad uppföljning av portföljrisk. Dessa två olika tillvägagångssätt kompletterar varandra och gäller både hantering av marknadsrisk och kreditrisk.

Målsättningen för den finansiella portföljförvaltningen är att säkra en betryggande finansiell beredskap för bankens verksamhet och upprätthålla dess status som upplånare samtidigt som man bidrar till bankens intjäning genom aktiv förvaltning. Den finansiella exponeringens höga kvalitet bibehölls under året.

I sin helhet är bankens alla portföljer fortsatt av mycket hög kvalitet. De är väl balanserade såväl avseende geografisk och sektormässig spridning som graden av koncentration. Under året resultatförda specifika reserveringar för befarade kreditförluster på nordiska lån uppgick till EUR 2,0 miljoner och på internationella lån till EUR 1,7 miljoner.

Bankens tillgångar hade vid årets slut i stort samma höga kvalitet som vid årets början. Det råder som bekant dock fortfarande osäkerhet om den ekonomiska utvecklingen under år 2003. Den svaga konjunkturen som ser ut att fortsätta in på år 2003 kan inverka negativt på den ekonomiska ställningen hos bankens motparter och därmed innebära en viss

risk för försämrad kreditvärdighet hos bankens motparter.

PERSONAL

Bankens personalstyrka uppgick vid slutet av året till 144 personer (137). Banken har fortsatt satsningen på en arbetsledarutbildning inom ett företagsinternt program kring temat kommunikation och ledarskap.

Under året utfärdades nya förhållningsregler för personalen (*Code of Conduct*) som är avsedda att fungera som riktlinjer för de anställda i arbetet. Motsvarande förhållningsregler för bankens styrelse och verkställande direktör har varit ikraft redan tidigare.

INFORMATIONSTEKNIK

NIB påbörjade i början av året ett omfattande tredelat utvecklingsprogram för förnyandet av bankens viktigaste datasystem. Den första fasen av utvecklingsprogrammet består av förnyelse av systemet för hantering av bankens låneportfölj. Tillgången och hanteringen av information speciellt för utlåningsverksamheten förbättrades avsevärt genom vidare utveckling av det centrala informationssystemet. På riskstyrningsområdet förbättrades speciellt verktygen för hantering av kreditrisker.

Den tekniska infrastrukturen förstärktes under året. Det största enskilda projektet var det totala förnyandet av de yttre datakommunikationsförbindelserna, speciellt förbättrandet av fjärrförbindelserna för personal utanför huvudkontoret genom en säker förbindelse till bankens intranät och e-postsystem.

RESULTAT

NIB har sedan 1994 uppgjort sitt bokslut i enlighet med *International Accounting Standards* (IAS). Banken visar för verksamhetsåret 2002 ett överskott på EUR 142 miljoner, mot EUR 131 miljoner året innan. Räntenettot ökade till EUR 150 miljoner (147). Ökningen av räntenettot jämfört med föregående år kan i huvudsak härledas från större

genomsnittlig balansräkning och högre räntemarginaler. Räntenettot i förhållande till eget kapital har minskat något p.g.a. låg räntenivå, som inverkar på ny- och omplaceringar av medel. Ökningen i räkenskapsårets överskott före resultat av finansiella transaktioner och reserveringar är i linje med räntenettot. År 2002 är resultatet av finansiella transaktioner EUR 13 miljoner.

Nyckeltal

Överskottet i relation till det genomsnittliga egna kapitalet var 9,5 % (9,5). Som jämförelse kan nämnas de senaste fem årens glidande medeltal för den 5-åriga euroräntan som var 4,7 % (4,8). Motsvarande årsmedeltal för 2002 var 4,5 % (4,7).

Som finansiella målsättningar för verksamheten har banken fastställt skälig och stabil avkastning på det egna kapitalet samt uppbyggnad av betryggande reserver. Dessa målsättningar har uppnåtts, vilket är viktigt för att banken effektivt skall kunna tjäna sitt huvudsyfte – att med långsiktig finansiering främja projekt av nordiskt intresse som stöder en bärkraftig utveckling. Av överskottet för år 2001 har under året EUR 39 miljoner utdelats till bankens ägare.

Bankens eget kapital, som består av kapital inbetalt av ägarna jämte bankens ackumulerade reserver, uppgick per 31/12 2002 till EUR 1 540 miljoner (1 440), vilket motsvarar 9,7 % (9,6) av balansslutningen.

Utöver bankens eget kapital har ägarländerna tecknat ett garantikapital som vid behov finns till förfogande och som också bidrar till NIB:s goda kreditvärdighet.

FRAMTIDSUTSIKTER

Utsikterna för världsekonomin är fortfarande osäkra. Den ekonomiska konjunkturen väntas fortfarande vara svag jäm-

fört med senare hälften av 1990-talet. Norden antas få en ekonomisk tillväxt i nivå med EU-området. En ekonomisk uppgång förväntas i de flesta tillväxtregionerna i världen i motsats till den svaga konjunkturutvecklingen i industriländerna. I Central- och Östeuropa och i utvecklingsländerna i Asien väntas tillväxttakten fortsätta. Ekonomin i Latinamerika väntas vända till en svag uppgång under 2003.

Utsikterna för investeringarna i Norden indikerar någon ökning år 2003 jämfört med ett svagt år 2002. Emellertid blir näringslivets investeringsbeslut i hög grad beroende av konjunkturutvecklingen i de övriga industriländerna i Europa och Amerika.

Under verksamhetsåret 2003 förväntas efterfrågan på långfristiga lån från NIB fortsättningsvis vara god. Banken kommer fortsatt att ha en viktig kompletterande roll som finansär av projekt både inom och utanför Norden.

Inom bankens nordiska utlåning är målet att fortsätta samarbetet med andra finansieringsinstitut, genom att öka direktfinansieringen av företagsinvesteringar i samarbete med bankens intermediärer samt genom att fokusera på långfristig kompletterande finansiering till kreditvärdiga företag inom Nordens basindustrier. I verksamheten prioriteras finansiering av miljö- och infrastrukturprojekt samt nordiska företags projekt i Nordens närområden.

Inom bankens internationella utlåning fortsätter beredningen av miljöprojekt i Nordens närområden och stora satsningar görs inom Nordliga dimensionens miljöpartnerskap med fokus på nordvästra Ryssland där banken har en aktiv roll. I övriga delar av världen förbereds projekt inom bl.a. infrastruktur, framför allt energi, transport och kommunikation.

Den internationella utlåningen kom-

mer även i fortsättningen att i huvudsak ha statliga eller statsgaranterade motparter, men även finansiering av infrastruktur inom den privata sektorn bereds till en del.

Projektinvesteringslåneordningen (PIL) har i två årtionden varit kärnan i bankens låneverksamhet utanför Norden. Ursprungligen var PIL tänkt för att möjliggöra finansiering av projekt i utvecklingsländer, men också i det område som vid 1980-talets början kallades statshandelsländer, dvs. främst Central- och Östeuropas kommunistländer. Från 1990-talets början har transitionsländerna, som genomgår en omvandling från central planhushållning till marknadsekonomi, kommit under PIL-ordningen. För PIL-ordningen ställer NIB:s ägare särskilda garantier.

Det föreslagna EU-medlemskapet från den 1 maj 2004 för åtta av transitionsländerna i Central- och Östeuropa markerar en vattendelare i dessa länders ekonomiska utveckling. Denna händelse kommer utan tvekan att påverka bankens framtida verksamhet. Under de kommande åren har NIB för avsikt att fördjupa sitt samarbete med kandidatländerna, och då särskilt Nordens närområden; Estland, Lettland, Litauen och Polen. I detta samarbete kommer NIB att fästa stor vikt vid energisektorn och miljöinvesteringar.

Banken kommer år 2003 att fortsätta sin flexibla och globala upplämningsstrategi genom vilken man tillmötesgår investerarnas behov av attraktiva investeringsmöjligheter på marknaderna. Samtidigt kommer banken att förstärka och fortsatt utveckla ramarna för förvaltningen av sina finansiella aktiviteter.

Bankens underliggande resultat för år 2003 förväntas bli i linje med fjolårets, även om en viss osäkerhet oundvikligen råder om utvecklingen på världens finansmarknader.

Styrelsens förslag till Nordiska ministerrådet

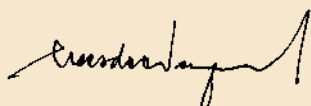
Styrelsens förslag till disposition av verksamhetsårets överskott beaktar att man i verksamheten eftersträvar skälig förräntning av bankens kapital och en tillfredsställande utdelning till ägarna. Förslaget möjliggör en fortsatt uppbyggnad av bankens eget kapital och en betryggande nivå på bankens soliditet, vilka är förutsättningar för en bibehållen god kreditvärdighet.

Styrelsen föreslår för Nordiska ministerrådet att verksamhetens överskott på EUR 141 630 621,06 fördelas enligt följande:

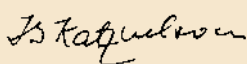
- till reservfonden överförs EUR 91 030 621,06. Därefter uppgår reservfonden till EUR 644 982 835,99 eller 16,1 % av grundkapitalet om EUR 4 000 000 000,00.
- till reservering för allmänna kreditrisker överförs EUR 10 000 000,00 inom eget kapital.
- ingen reservering med hänvisning till stadgarnas paragraf 6 A görs för projektinvesteringslånen.
- till reservering för HIPC-initiativet överförs EUR 300 000,00.
- för utdelning till ägarna reserveras EUR 40 300 000,00.

Resultaträkning, balansräkning, förändringar i eget kapital och kassaflödesanalys samt noter till bokslutet ingår på sidorna 46 till 67.

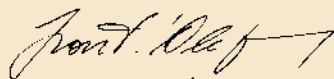
Helsingfors den 6 mars 2003

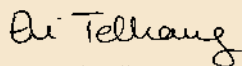
Claes de Neergaard

Ib Katznelson

Thorsteinn Ólafsson

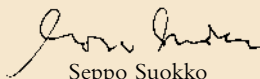
Eli Telhaug

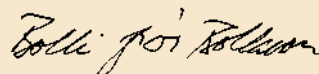
Bo Göran Eriksson

Bo Marking

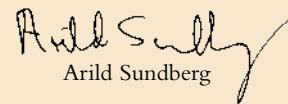
Seppo Suokko

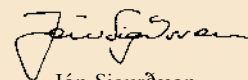
Bolli Thór Bollason

Lars Kolte

Arild Sundberg

Jón Sigurðsson

RESULTATRÄKNING 1/1 – 31/12

	Not	2002 1 000 EUR	2001 1 000 EUR
Ränteintäkter		528 496	713 756
Räntekostnader		-378 775	-566 866
Räntenetto	(1), (2)	149 721	146 890
Provisionsintäkter och erhållna avgifter	(3)	5 621	5 306
Provisionskostnader och erlagda avgifter		-1 204	-1 011
Resultat av finansiella transaktioner	(4)	13 003	2 637
Valutakursdifferenser		-44	-57
Summa intäkter		167 098	153 765
Kostnader			
Administrationskostnader	(5)	19 693	18 395
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	(10)	2 300	4 259
Reservering för befarade kreditförluster	(6), (8)	3 475	390
Summa kostnader		25 468	23 044
ÅRETS RESULTAT		141 631	130 720

Nordiska Investeringsbankens räkenskaper förs i euro.

BALANSRÄKNING PER 31/12

	Not	2002 1 000 EUR	2001 1 000 EUR
TILLGÅNGAR			
Likvida medel	(1), (19), (20) (18), (21)	3 227 307	2 821 111
Finansiella placeringar	(7), (18)		
Placeringar hos kreditinstitut		100 389	74 293
Fordringsbevis		970 335	830 107
Övrigt		5 933	8 363
		1 076 657	912 763
Utestående lån, netto efter reserveringar för kreditförluster	(8), (18)	10 110 258	10 066 982
Immateriella tillgångar	(9)	1 986	1 294
Materiella tillgångar	(9)	34 007	35 137
Övriga tillgångar	(11), (18)		
Derivatinstrument		1 160 977	839 505
Övriga tillgångar		5 140	5 282
		1 166 117	844 787
Upplupna räntor och provisioner		331 670	341 579
Summa tillgångar		15 948 001	15 023 653
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
	(1), (19), (20)		
Skulder			
Upplåning från kreditinstitut	(18)		
Kortfristig upplåning från kreditinstitut		280 749	180 075
Långfristig upplåning från kreditinstitut		100 340	74 281
		381 089	254 356
Upplåning mot skuldbevis	(12), (18)		
Emissionslån		12 850 484	12 011 430
Övrig upplåning		299 301	286 273
		13 149 784	12 297 703
Övriga skulder	(13), (18)		
Derivatinstrument		582 238	717 786
Övriga skulder		3 679	4 571
		585 917	722 357
Upplupna räntor och provisioner		291 161	308 774
Summa skulder		14 407 951	13 583 189
Eget kapital			
Grundkapital		4 000 000	
varav garantikapital		-3 595 740	
Inbetalat grundkapital	(14)	404 260	404 260
Reservfond	(15)	553 952	529 432
Reserveringar för kreditrisker	(16)	429 200	362 000
Andra värdejusteringar		11 007	14 051
Årets resultat		141 631	130 720
Summa eget kapital		1 540 050	1 440 463
Summa skulder och eget kapital		15 948 001	15 023 653
Garantiåtaganden	(8), (17)	31 981	32 572
Övriga åtaganden	(17)		

Nordiska Investeringsbankens räkenskaper förs i euro.

FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

(BELOPPEN I MILJ. EUR)

	Inbetalat grundkapital	Reservfond	Reservering för kreditrisker	Andra värdejusteringar	Årets resultat	Totalt
Utgående balans 31/12 2000	394,3	469,1	332,0		130,5	1 325,9
IAS 39-justeringar till ingående eget kapital 1/1		-1,2		22,8		21,6
Överföringar mellan reserver		61,5	30,0		-91,5	0,0
Inbetalat grundkapital	10,0					10,0
Utdelning					-39,0	-39,0
Available-for-sale-portföljen				0,3		0,3
Säkringsredovisning				-9,0		-9,0
Årets resultat					130,7	130,7
UTGÅENDE BALANS 31/12 2001	404,3	529,4	362,0	14,1	130,7	1 440,5
Överföringar mellan reserver		24,5	67,2		-91,7	0,0
Inbetalat grundkapital	-					-
Utdelning					-39,0	-39,0
Available-for-sale-portföljen				-2,0		-2,0
Säkringsredovisning				-1,1		-1,1
Årets resultat					141,6	141,6
UTGÅENDE BALANS 31/12 2002	404,3	554,0	429,2	11,0	141,6	1 540,1

Förslag till disposition av överskottet:

	2002	2001
Avsättning för kreditrisker		
Allmän reservering	10,0	51,0
Kreditriskfond PIL	-	14,2
Reservering för HIPC-initiativet	0,3	2,0
Reservering för utdelning	40,3	39,0
Överföring till reservfond	91,0	24,5
ÅRETS RESULTAT	141,6	130,7

Nordiska Investeringsbankens räkenskaper förs i euro.

KASSAFLÖDESANALYS 1/1 – 31/12

		2002 1 000 EUR	2001 1 000 EUR
Kassaflöde från rörelsen	(21)	137 300	160 470
Investeringar			
<i>Utlåning</i>			
Utbetalningar		-1 649 533	-1 665 027
Amorteringar		1 014 066	1 091 309
Kursjusteringar		622 897	-174 879
<i>Placeringar och fordringsbevis</i>			
Inköp av värdepapper		-323 459	-683 502
Försäljning av värdepapper		183 796	416 298
Placeringar hos kreditinstitut		-29 430	43 508
Övriga finansiella placeringar		453	8 169
Kursjusteringar m.m.		15 118	99 601
<i>Övrigt</i>			
Förändring i övriga tillgångar		4 609	-11 040
Förändring i materiella och immateriella tillgångar		-1 862	-1 096
Investeringar totalt		-163 345	-876 660
Finansiering			
<i>Upplåning mot skuldbevis</i>			
Nyupplåning		3 320 139	2 099 283
Amorteringar		-1 786 745	-1 779 781
Kursjusteringar		-1 022 040	-35 924
Upplåningsutgifter		-2 283	-4 057
<i>Övrigt</i>			
Upplåning från kreditinstitut		26 059	64 581
Förändring i övriga skulder		-164 565	129 123
Inbetalning av grundkapital		-	10 000
Utbetalning av dividend		-39 000	-39 000
Finansiering totalt		331 565	444 225
FÖRÄNDRING I NETTOLIKVIDITET	(21)	305 521	-271 965
Ingående balans av nettolikviditet		2 641 036	2 913 001
Utgående balans av nettolikviditet		2 946 558	2 641 036

Nordiska Investeringsbankens räkenskaper förs i euro.

Allmänna verksamhetsprinciper

Nordiska Investeringsbankens verksamhet grundar sig på en överenskommelse mellan Danmarks, Finlands, Islands, Norges och Sveriges regeringar och därtill anslutna stadgar. En ny överenskommelse, som ersatte den tidigare överenskommelsen från den 4 december 1975, undertecknades den 23 oktober 1998 och trädde i kraft den 18 juli 1999. Den nya överenskommelsen stärker bankens status som multilateral finansieringsinstitution samt dess rättsliga ställning.

Banken har ställning som internationell juridisk person med full rättshandlingsförmåga och är i ägarländerna undantagen från betalningsrestriktioner och kreditpolitiska åtgärder. Överenskommelsen innehåller immunitetsbestämmelser och bestämmelser om att bankens tillgångar och intäkter är fria från all beskattning.

Banken har till uppgift att ge lån och ställa garantier på bankmässiga villkor och i överensstämmelse med samhällsekonomiska hänsyn för genomförandet av investeringsprojekt av intresse för såväl Norden som för länder utanför Norden som erhåller lån eller garantier från banken.

Bankens huvudsäte är i Helsingfors.

Sammanfattning av väsentliga redovisningsprinciper

GRUND FÖR UPPRÄTTANDE AV BOKSLUTET

Bankens redovisning har upprättats i överensstämmelse med *International Accounting Standards (IAS)* utfärdade av *International Accounting Standards Board (IASB)*. Sedan den 1 januari 1999 förs bankens räkenskaper i euro. Bankens bokslut presenteras i miljoner eller tusen euro och grundas på historisk anskaffningskostnad med de undantag som beskrivs i det följande.

BEDÖMNINGAR VID UPPRÄTTANDE AV BOKSLUT

Upprättande av bokslut kräver att ledningen gör bedömningar och uppskattningar som påverkar redovisat resultat, finansiell ställning och upplysningar. Sådana bedömningar och uppskattningar grundas på tillgänglig information och ledningens omdöme. Framtida utfall kan avvika från gjorda bedömningar, och avvikelserna kan vara väsentliga i relation till bokslutet.

VALUTAOMRÄKNING

Monetära tillgångar och skulder i andra valutor än euro omräknas till balansdagens kurs. Icke-monetära tillgångar och skulder omräknas till transaktionsdagens kurs. Intäkter och kostnader i andra valutor omräknas månatligen till euro enligt kursen vid respektive månads utgång.

Realiserade och orealiserade kursdifferenser redovisas i resultaträkningen.

Banken använder i bokslutet de officiella växelkurser som Europeiska centralbanken noterar för euro enligt not 22.

LIKVIDA MEDEL OCH NETTOLIKVIDITET

Begreppet likvida medel innehåller monetära tillgångar och placeringar med ursprunglig maturitet på högst 6 månader räknat från anskaffningstidpunkt, och därtill placeringar i likvida fordringsbevis med rörlig ränta oberoende av ursprunglig maturitet.

Begreppet nettolikviditet innehåller nettot av monetära tillgångar, placeringar och skulder med ursprunglig maturitet på högst 6 månader räknat från anskaffningstidpunkt, och därtill placeringar i likvida fordringsbevis med rörlig ränta oberoende av ursprunglig maturitet. Detta överensstämmer substantiellt med bankens operativa nettolikviditet.

FINANSIELLA PLACERINGAR

Som finansiella placeringar redovisas fordringar på kreditinstitut och fordringsbevis i form av t.ex. obligationer och andra massskuldebrev samt vissa placeringar av eget kapital-karaktär. Placeringarna redovisas initialt på likviddag. Redovisningen under innehavstiden är beroende av syftet med innehavet.

Fordringsbevis i tradingportföljen redovisas till verkliga värden med värdeförändringar löpande redovisade i resultaträkningen.

Fordringsbevis i *held-to-maturity*-portföljen, som är avsedda att innehas till förfallodagen, redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Dessa fordringsbevis prövas löpande med avseende på bestående värdeminskning.

Finansiella placeringar tillgängliga för försäljning (*available-for-sale*) redovisas till verkligt värde. Den orealiserade värdeförändringen redovisas i eget kapital under posten "Andra värdejusteringar" tills försäljning sker eller orealiserad förlust anses vara bestående. Orealiserad förlust anses vara bestående när det verkliga värdet på den finansiella placeringen har understigit bokfört värde en längre period. Vid försäljning eller nedskrivning överförs den ackumulerade orealiserade vinsten eller förlusten till årets resultat och ingår i posten "Resultat av finansiella transaktioner".

UTLÅNING

Banken kan ge lån och ställa garantier inom ramen för olika låneordningar. Låneordningarna omfattar ordinarie lån, projektinvesteringar, baltiska investeringslån och miljöinvesteringar.

Ordinarie lån omfattar lån och garantier i och utanför Norden samt regionallån i Norden. Utlåningsramen för denna låneordning motsvarar 250 % av grundkapitalet och ackumulerade allmänna reserver. Bankens ordinarie utlåningsram uppgår efter överföringar av årets resultat i enlighet med styrelsens förslag till EUR 12 455 miljoner.

Projektinvesteringar (PIL-lån) lämnas för finansiering av kreditvärdiga projekt på tillväxtmarknaderna i Asien, Mellanöstern, Central- och Östeuropa, Latinamerika samt Afrika. Bankens stadgar medger att dylika lån kan lämnas och garantier ställas till ett belopp motsvarande EUR 3 300 miljoner. Medlemsländerna garanterar bankens PIL-lån till högst 90 % för varje enskilt lån upp till ett sammanlagt belopp av EUR 1 800 miljoner. Inbetalningen av medlemsländernas garanti sker på anmodan av styrelsen i enlighet med avtal som ingåtts mellan banken och vart och ett av medlemsländerna.

Baltiska investeringslån (BIL-lån) har beviljats för investeringar i de baltiska länderna inom den baltiska låneordningen på

totalt EUR 60 miljoner. Medlemsländerna garanterar 100 % av denna låneordning. Bankens möjlighet att bevilja BIL-lån upphörde den 31 december 1999.

För finansiering av miljöprojekt i Nordens närområden kan banken bevilja speciella miljöinvesteringslån (MIL-lån) och ställa garantier upp till ett belopp om EUR 100 miljoner. En höjning av bankens miljölåneordning från EUR 100 miljoner till EUR 300 miljoner godkändes under året och trädde i kraft den 1 januari 2003. Medlemsländerna garanterar 100 % av denna låne- och garantiordning.

Lån redovisas när överföring av likvida medel sker till låntagaren. Lån redovisas initialt till anskaffningskostnad som motsvarar det verkliga värdet på överförda likvida medel inklusive transaktionskostnader. Under löptiden redovisas lånen till upplupet anskaffningsvärde. Om lånen är säkrade mot förändringar i verkligt värde genom derivatinstrument, redovisas de i balansräkningen till verkligt värde med värdeförändringen i resultaträkningen.

RESERVERINGAR FÖR KREDITFÖRLUSTER

Fordringar upptas högst till det värde till vilket de beräknas inflyta. I balansräkningen redovisas lånefordringar netto efter avdrag för gjorda nedskrivningar för såväl konstaterade som befarade kreditförluster. På skuldsidan redovisas befarade kreditförluster avseende garantiåtaganden. Rörelseresultatet belastas med konstaterade och befarade kreditförluster med avdrag för återvinningar samt med nettokostnaden för infriande av garantier och andra ansvarsförbindelser.

Reservering för befarade kreditförluster sker efter individuell prövning av krediter och garantiåtaganden. Reserveringen baserar sig på en bedömning av låntagarens återstående betalningsförmåga och värdering av erhållna säkerheter med beaktande av eventuella hanterings- och realisationskostnader.

Då ett ordinarie lån har en betalningsförsening som överskrider 90 dagar, medför detta att låntagarens samtliga lån förklaras som oreglerade fordringar. Detta medför att banken upphör att intäktsföra räntor på låntagarens samtliga lån och obetalda räntor återförs från ränteintäkter.

Då ett PIL-lån med statlig risk har en betalningsförsening som överskrider 180 dagar medför detta att låntagarens samtliga lån förklaras som oreglerade fordringar. Då ett PIL-lån med icke-statlig risk har en betalningsförsening som överskrider 90 dagar leder detta till att låntagarens samtliga lån förklaras vara oreglerade fordringar. Reservering sker av den del av lånekapital, ränta och avgifter som svarar mot bankens risk i denna låneordning.

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Immateriella tillgångar avser främst investeringar i programvara och ADB-licenser. Investeringarna redovisas till anskaffningsvärde och avskrivs över bedömd ekonomisk livslängd som uppgår till 3-10 år. Avskrivningarna fördelas linjärt över den bedömda livslängden.

MATERIELLA TILLGÅNGAR

Som materiella tillgångar redovisas investeringar i mark, byggnader, inventarier, aktier och annan lös egendom i bankens ägo. Tillgångarna redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar beräknade efter tillgångarnas bedömda ekonomiska

livslängd. Mark är inte föremål för avskrivning. Bankens kontorsbyggnad i Helsingfors avskrivs över 40 år, och övriga byggnader över 30 år. Inventarier och annan lös egendom avskrivs linjärt över 3-5 år.

NEDSKRIVNINGAR

Bankens tillgångar prövas årligen med avseende på bestående värdenedgång. Om indikationer på värdenedgång föreligger beräknas tillgångarnas återvinningsvärde som grund för eventuell nedskrivning.

UPPLÅNING

Bankens upplåning redovisas när överföring av likvida medel sker till banken. Lånen redovisas initialt till anskaffningskostnad som motsvarar det verkliga värdet på överförda likvida medel med avdrag för transaktionskostnader. Under löptiden redovisas lånen till upplupet anskaffningsvärde. Banken använder derivatinstrument för att säkra verkligt värde av så gott som samtliga upplåningstransaktioner. I dessa fall redovisas upplåningen i balansräkningen till verkligt värde med värdeförändringen i resultaträkningen.

DERIVATINSTRUMENT

Bankens innehav av derivatinstrument redovisas till verkligt värde i balansräkningen som övriga tillgångar eller övriga skulder. Banken nettoredovisar positiva och negativa värden per kontrakt endast där legal kvittningsrätt föreligger.

Värdeförändringen på derivatinstrumenten under innehavstiden redovisas antingen löpande i resultaträkningen eller direkt mot eget kapital under posten "Andra värdejusteringar" beroende på i vilket syfte de har ingåtts. Värdeförändringen på derivatinstrument som ej ingåtts i säkringssyfte redovisas löpande i resultaträkningen, medan redovisningen av derivatinstrument som ingåtts i säkringssyfte är beroende av om säkringen avser kassaflöden eller verkliga värden.

När säkringen avser framtida kassaflöden redovisas den effektiva delen av säkringens värdeförändring direkt i eget kapital under posten "Andra värdejusteringar" under derivatets löptid. Vid förfall överförs det under eget kapital ackumulerade belopp till resultaträkningen samtidigt med den säkrade posten.

När säkringen avser det verkliga värdet av en finansiell tillgång eller skuld, redovisas värdeförändringen på derivatinstrumentet löpande i resultaträkningen tillsammans med löpande omvärdering av den säkrade posten.

Om säkringssambandet i en kassaflödessäkring avbryts innan derivatinstrumentet förfaller eller säkringen inte längre anses effektiv, överförs det under eget kapital ackumulerade belopp till resultaträkningen samtidigt som det säkrade kassaflödet påverkar resultaträkningen.

I vissa fall förekommer derivatinstrument som en del i ett annat självständigt kontrakt (s.k. inbäddade derivatinstrument). Sådana inbäddade derivatinstrument är en del av strukturerad finansiering som säkras mot förändringar i verkligt värde genom swap-kontrakt med matchande villkor. I dessa fall värderas både den säkrade upplåningen och det säkrande derivatinstrumentet till verkliga värden med värdeförändringarna i resultaträkningen.

Säkringsredovisning grundas på ett tydligt dokumenterat samband mellan den säkrade posten och det säkrande instrumentet. Säkringen anses vara effektiv då det finns en hög (negativ) korrelation mellan värdeförändringen på den säkrade posten eller kassaflöden genererade av den säkrade posten respektive det säkrande instrumentet. Säkringsambandet dokumenteras vid säkrings ingående och effektiviteten av säkringen prövas löpande.

VERKLIGT VÄRDE

Verkligt värde på finansiella instrument inklusive derivatinstrument där en aktiv handel föreligger är köp- respektive säljkurser på balansdagen. För finansiella instrument utan aktiv handel uppskattas det verkliga värdet genom diskontering av framtida kassaflöden till marknadsräntor som motsvarar aktuella löptider. För bankens strukturerade upplåning med inbäddade derivatinstrument inklusive motsvarande swapkontrakt uppskattas verkligt värde genom en teoretisk värderingsmodell.

EGET KAPITAL

Bankens grundkapital uppgår till EUR 4 000 miljoner, varav inbetalt kapital uppgår till EUR 404,3 miljoner. Inbetalning av tecknat, ej inbetalt grundkapital sker efter anmodan från bankens styrelse i den mån styrelsen finner det nödvändigt för att uppfylla bankens skuldförpliktelser.

Bankens reserver har byggts upp genom avsättningar av uppkomna överskott och består av en reservfond samt reserveringar för allmänna kreditrisker, projektinvesteringslån och HIPC-initiativet (*Debt Initiative for Heavily Indebted Poor Countries*).

Bankens överskott överförs till en reservfond tills denna uppgår till ett belopp som motsvarar 10 % av grundkapitalet. Därefter beslutar Nordiska ministerrådet efter förslag av styrelsen om fördelning av överskottet mellan reservfonden och medel för utdelning på grundkapitalet.

Reservering för kreditrisker omfattar en allmän reservering, en kreditriskfond för PIL och reservering för HIPC-initiativet.

Den allmänna reserveringen är av generell karaktär och avser icke identifierade, exceptionella risker i bankens verksamhet. Reserveringen för kreditrisker i projektinvesteringslån sker till en särskild kreditriskfond för att i första hand täcka bankens egen kreditförlustrisk vid projektinvesteringslån och projektinvesteringsgarantier.

År 2000 fattade banken beslut om att delta i HIPC-programmet, som initierades av Världsbanken och Internationella valutafonden. För bankens del omfattar programmet endast ett låntagarland.

REDOVISNING AV RÄNTOR

I bankens räntenetto ingår upplupna räntor på lånefordringar som inte förklarats vara oreglerade och amortering av över- respektive underkurser på finansiella instrument. I räntenettet ingår även intäkter och kostnader på swapkontrakt som periodiseras över sin löptid.

Kostnader i samband med upptagande av lån balanseras och amorteras över respektive låns löptid och ingår i räntenettet.

REDOVISNING AV PROVISIONER

Uppburna avgifter vid utbetalning av lån intäktsförs vid utbetalningsstidpunkten vilket innebär att intäktsföring av provisioner sker samtidigt som kostnaderna uppstår. Reserveringsprovisioner löper på lån som är avtalade men inte utbetalda och periodiseras i resultaträkningen över löftesperioden.

Årliga löpande kostnader som uppkommer till följd av bankens upplånings-, placerings-, och betalningsverksamhet redovisas som provisionskostnader och avgifter.

REDOVISNING AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER

I bankens resultat av finansiella transaktioner ingår både realiserade och orealiserade vinster och förluster av fordringsbevis och övriga finansiella instrument. Här ingår även anpassning till säkringsredovisning.

ADMINISTRATIONSKOSTNADER

Banken tillhandahåller tjänster och service åt Nordiska Utvecklingsfonden (NDF) och Nordiska Miljöfinansieringsbolaget (NEFCO). Erhållna ersättningar som beräknas till självkostnad redovisas som en reduktion av bankens administrationskostnader.

Från finska staten erhålls en värdlandsersättning i form av den skatt som innehållits på personalens löner. Denna ersättning framgår från not 5 och redovisas som en reduktion av bankens administrationskostnader.

PENSIONER OCH PERSONALFÖRSÄKRINGAR

I enlighet med värdlandsöverenskommelsen mellan banken och finska staten ansvarar banken för de anställdas pensionskydd till sitt fulla belopp. NIB tillämpar för sina anställda den finska pensionsordningen för statsanställda. Pensionsavgifterna, vilka betalas till finska statens pensionsfond, fastställs som en procentuell andel av lönesumman. Statsrådet i Finland beslutar om grunderna för avgiften och statskontoret fastställer avgiftens storlek.

Vid årsskiftet 2002 var bankens pensionsansvar täckt till sitt fulla belopp. Den allmänna pensionsåldern enligt det finska pensionssystemet är för närvarande 65 år.

NIB har även infört ett tilläggspensionssystem för fast anställd personal. Denna försäkring möjliggör för de anställda att gå i pension vid 63 års ålder. Tilläggspensionsförsäkringen är en kollektiv gruppensionsförsäkring som baserar sig på en premiebaserad pensionsplan (*defined contribution plan*).

NIB har för sina anställda, utöver det lokala socialförsäkringssystemet, tecknat en utvidgad olycksfallsförsäkring, en livförsäkring och en sjukkostnadsförsäkring.

Riskstyrning

Bankens riktlinjer för riskstyrning kännetecknas av försiktighet. Riktlinjerna kräver löpande uppföljning av riskexponering i form av ränte-, valuta- och motpartsrisker. Styrelsen fastställer limiter för de ovannämnda riskerna. Marknadsriskerna följs upp genom en kombination av *value-at-risk*- (*VaR*), löptids- och *gap*-analyser.

Banken använder derivatinstrument i form av ränte- och

valutaswappar, terminskontrakt, futurer, ränteterminsavtal och optioner för att säkra sig mot de marknadsriskerna som uppkommer i bankens upplåning och utlåning. Banken strävar genom sin säkringspolicy efter att eliminera dessa marknadsriskerna, oftast på *back-to-back*-basis.

VALUTARISKER

Banken skall i all den utsträckning som är praktiskt möjlig säkra sig mot valutakursrisk. Valutarisker kan uppkomma i bankens verksamhet huvudsakligen genom att utlåning finansieras i annan valuta än utlåningsvalutan. Dessa valutarisker motverkas genom att banken omvandlar valutaexponeringen i upplåningen genom s.k. swapkontrakt. Swapkontrakten eliminerar dock inte valutarisken i bankens framtida räntemarginal som främst hänför sig till kursrörelser mellan euro och USD. Denna valutarisk är dock begränsad.

RÄNTERISK

Ränterisken är den möjliga påverkan som förändringar i marknadsräntorna har på värdet av räntebärande tillgångar och skulder, och på de ränteflöden som redovisas i resultaträkningen. Ränterisken är knuten dels till räntebindningstider, dels till förfalloprofilen för fordringar och skulder. Skillnader i förfalloprofil kan medföra en refinansierings- eller återinvesteringsrisk då fordringarnas och skuldernas marginal förändras. Banken har ett etablerat system av limiter för att styra refinansierings- och återinvesteringsriskerna. Systemet mäter skillnader i förfalloprofiler och beräknar deras estimerade effekt på bankens räntenetto.

Banken investerar ett belopp motsvarande det egna kapitalet i räntebärande instrument med hög kreditvärdighet. Ca en tredjedel av bankens eget kapital har placerats i en marknadsvärderad obligationsportfölj med en duration på högst 3,5 år och ett dagligt *VaR*-tal som inte överstiger 0,3 % av portföljens värde vid 95 % konfidensnivå. Återstående två tredjedelar av det egna kapitalet har placerats i en portfölj som avses att innehåsa till förfall och som har en duration på mellan 3,0–5,5 år. Fluktuationer i tradingportföljens värde påverkar bankens resultat. Fluktuationer i räntor påverkar också räntenettet i portföljen som avses att innehåsa till förfall då förfallna räntor och kapital reinvesteras.

KREDITRISK

Kreditrisken realiserar sig om bankens motparter inte fullföljer sina kontraktssenliga åtaganden gentemot banken. Kreditrisken är en integrerad del av bankverksamheten och förekommer i bankens olika produkter såsom lån, garantier, derivatinstrument m.m.

Kreditrisken följs upp genom ett gemensamt och enhetligt riskklassificeringssystem, där bankens motparter indelas i kredit-

klasser enligt en skala från 1 till 10. Banken har även regler för koncentration av kreditriskerna mot såväl enskilda motparter som branscher, länder m.m.

Not 8 redovisar utlåningens och de ställda garantiernas geografiska spridning samt utlåningens och de ställda garantiernas fördelning på olika typer av säkerheter.

LIKVIDITETSRISK

Bankens policy är att ha en likviditet som motsvarar 12 månaders nettolikviditetsbehov. Dessa medel investeras dels på interbankmarknaden, dels i olika former av fordringsbevis med rörlig ränta. En mindre del investeras i instrument med fast ränta. Likviditetsportföljens genomsnittliga duration begränsas av limiten för ränterisken.

OPERATIV RISK

Banken motverkar juridiska och andra risker genom att upprätthålla ett system för interna kontrollfunktioner och genom klara regler om arbets- och ansvarsfördelningar mellan och inom bankens alla avdelningar. Den interna kontrollen omfattar system och procedurer för uppföljning av transaktioner, positioner och dokumentering med klar åtskillnad mellan registrering, riskstyrning och affärsskapande funktioner.

Omgrupperingar

Från och med räkenskapsåret 2002 redovisas anpassning till säkringsredovisning i posten "Resultat av finansiella transaktioner".

Som "Likvida medel" redovisas tillgångar med ursprunglig maturitet på högst 6 månader och placeringar i likvida fordringsbevis med rörlig ränta, vilket är avstämbart med kassaflödesanalysen. Tidigare ingick placeringar i likvida fordringsbevis med rörlig ränta i posten fordringsbevis.

Årets resultat i eget kapital redovisas odisponerat.

I övrigt har vissa mindre omklassificeringar gjorts. Jämförelsesiffrorna har omarbetats i enlighet med detta.

Segmentinformation

Segmentinformation och valutfördelningar i noterna presenteras i nominella belopp, och anpassning till säkringsredovisning presenteras som en separat post.

Noter till resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys

(1) SEGMENTINFORMATION

(Beloppen i 1 000 EUR)

Primärt rapporteringssegment – affärsverksamhet

I segmentrapporteringen indelar NIB sin verksamhet i två huvudsegment; utlåning och finansverksamhet. Utlåningsverksamheten består av kreditgivning till marknadsmissiga villkor inom och utanför Norden för projekt som är av ömsesidigt intresse för Norden och låntagarlandet. Finansverksamheten består av likviditetsförvaltning och förvaltning av placeringar i finansiella investeringsportföljer.

	Utlåning	Likviditet	Placeringar i finansiella investerings- portföljer	Totalt	Utlåning	Likviditet	Placeringar i finansiella investerings- portföljer	Totalt
	2002	2002	2002	2002	2001	2001	2001	2001
Räntenetto	62 371	10 920	76 430	149 721	56 066	6 234	84 590	146 890
Provisionsintäkter och erhållna avgifter	5 347	274	-	5 621	4 452	854	-	5 306
Provisionskostnader och erlagda avgifter	-14	-1 190	-	-1 204	-13	-998	-	-1 011
Resultat av finansiella transaktioner	901	889	11 213	13 003	-	721	1 916	2 637
Valutakursdifferenser	-	-44	-	-44	-	-57	-	-57
Administrationskostnader, av- och nedskrivningar	-18 739	-1 082	-2 172	-21 993	-19 250	-951	-2 454	-22 655
Reservering för befarade kreditförluster	-3 475	-	-	-3 475	-390	-	-	-390
Årets överskott	46 392	9 767	85 472	141 631	40 865	5 803	84 052	130 720
Tillgångar	10 192 059	4 215 892	1 540 050	15 948 001	10 165 397	3 417 793	1 440 463	15 023 653
Skulder och eget kapital	10 192 059	4 215 892	1 540 050	15 948 001	10 165 397	3 417 793	1 440 463	15 023 653

Sekundärt rapporteringssegment – geografiskt segment

(Beloppen i 1 000 EUR)

Inom Norden deltar banken i finansieringen av gränsöverskridande investeringar samt projekt inom näringslivet som berör flera nordiska länder. Kärnan i NIB:s utlåning utanför Norden är lån under bankens projektinvesteringslåneordning för projekt på tillväxtmarknaderna. NIB beviljar även lån till projekt inom OECD-området och Baltikum. I tabellen nedan redovisas för låntagarens regiontillhörighet.

	2002
	Räntenetto
Nordiska lån	
Danmark	4 853
Finland	12 199
Island	2 607
Norge	4 791
Sverige	14 493
Nordiska lån totalt	38 943

	2002
	Räntenetto
Internationella lån	
Afrika	1 694
Asien	8 932
Baltikum och Polen	3 861
Central- och Östeuropa	3 303
Latinamerika	4 039
Mellanöstern	1 578
Västeuropa	21
Internationella lån totalt	23 428
Räntenetto för utlåningen totalt	62 371

(2) RÄNTEINTÄKTER OCH RÄNTEKOSTNADER

(Beloppen i 1 000 EUR)

	2002	2001
Ränteintäkter		
Likvida medel	82 202	151 091
Placeringar hos kreditinstitut över 6 mån.	2 516	3 588
Fordringsbevis över 6 mån.	49 354	49 205
Utestående lån	394 359	509 692
Övriga ränteintäkter	64	180
Ränteintäkter totalt	528 496	713 756
Räntekostnader		
Upplåning från kreditinstitut	7 593	10 068
Upplåning mot skuldbevis	679 771	689 760
Swapkontrakt och övrigt, netto	-317 844	-143 636
Upplåningskostnader	9 254	10 674
Räntekostnader totalt	378 775	566 866

(3) PROVISIONSINTÄKTER OCH ERHÅLLNA AVGIFTER

(Beloppen i 1 000 EUR)

	2002	2001
Reserveringsprovisioner	1 795	1 560
Uppburna avgifter vid utbetalning av lån	3 057	2 086
Garantiprovisioner	180	191
Överkurser vid i förtid återbetalade lån	423	1 240
Provisioner för utlåning av fordringsbevis	166	229
Provisionsintäkter och erhållna avgifter totalt	5 621	5 306

(4) RESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER

(Beloppen i 1 000 EUR)

	2002	2001
Fordringsbevis i tradingportföljen, realiserade vinster och förluster	216	6 537
Fordringsbevis i tradingportföljen, orealiserade vinster och förluster	12 264	-4 226
Anpassning till säkringsredovisning och värdeförändringar av icke-säkrande derivatinstrument, orealiserade vinster och förluster	-4	-2 719
Återköp av egna obligationer, övrigt	526	3 045
Resultat av finansiella transaktioner totalt	13 003	2 637

NOTER TILL BOKSLUTET

(5) ADMINISTRATIONSKOSTNADER

(Beloppen i 1 000 EUR)

	2002	2001
Personalkostnader	13 454	12 016
Pensionspremier för finsk statspension	2 612	2 220
Övriga pensionspremier	654	582
Kostnader för verksamhetslokaler	760	651
Övriga administrationskostnader	7 174	7 681
Kostnadstäckning, NDF, NEFCO	-754	-800
Kostnadstäckning, hyresintäkter och övriga administrativa intäkter	-707	-636
Totalt	23 193	21 714
Vårdlandsersättning enligt överenskommelse med finska staten	-3 500	-3 318
Netto	19 693	18 395
Medelantalet anställda	142,6	134,2

Personalens genomsnittsålder var 43 år och den genomsnittliga anställningstiden var 8,5 år.

Ersättningar till styrelse, kontrollkommitté och ledande befattningshavare

Ersättning till styrelse och kontrollkommitté fastställs av Nordiska ministerrådet. Ersättning till bankens ledande befattningshavare fastställs av styrelsen och utgår med fast ersättning per år.

Ledande befattningshavare har möjlighet till lån från banken på räntevillkor som är lika för samtliga anställda i banken och som följer grundräntan som fastställs av finska finansministeriet.

Pensionsförmånerna till ledande befattningshavare utgår enligt villkor för finsk statspension med vissa tillägg.

Hyresavtal

NIB verkar i egen kontorsfastighet i Helsingfors. Av lokalernas totalareal på 18 500 m² är 1 500 m² uthyrda.

(6) BEFARADE KREDITFÖRLUSTER OCH KONSTATERADE KREDITFÖRLUSTER

(Beloppen i 1 000 EUR)

	2002	2001
Ökning av reserveringar	3 711	507
Minskning av tidigare reserveringar	-237	-117
Reservering för befarade kreditförluster totalt	3 475	390

Se även not 8.

(7) FINANSIELLA PLACERINGAR

Fordringsbevisen hade följande motparter:

(Beloppen i milj. EUR)

	2002	2001
Stater	570	567
Offentliga samfund	35	79
Övriga	365	184
Fordringsbevis totalt	970	830

Dessa fordringsbevis löper med fast ränta.

Bankens innehav av fordringsbevis fördelade sig enligt följande:
(Beloppen i milj. EUR)

	<i>Bokfört värde</i>		<i>Verkligt värde</i>	
	<i>2002</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2001</i>
Tradingportföljen	279	262	279	262
Held-to-maturity-portföljen	691	568	740	594
Fordringsbevis totalt	970	830	1 019	856

(8) UTESTÅENDE LÅN OCH GARANTIÅTAGANDEN

Utestående lån redovisas netto efter avdrag för befarade och konstaterade kreditförluster.

Utestående lån fördelar sig enligt följande på bankens fyra låneordningar:

(Beloppen i milj. EUR)

	<i>2002</i>	<i>2001</i>
Ordinarie lån		
Investeringslån i Norden	7 819	7 590
Regionallån i Norden	100	133
Investeringslån utanför Norden	65	-
Anpassning till säkringsredovisning	56	24
Totalt	8 040	7 747
Projektinvesteringslån (PIL)		
Afrika	242	166
Asien	815	1 037
Baltikum och Polen	355	116
Central- och Östeuropa	144	403
Latinamerika	336	408
Mellanöstern	147	154
Anpassning till säkringsredovisning	9	7
Totalt	2 048	2 291
Baltiska investeringslån (BIL)	21	28
Miljöinvesteringslån (MIL)	1	-
Utestående lån totalt	10 110	10 067

Utestående lån med rörlig ränta uppgår till EUR 8 612 milj. (8 531) medan EUR 1 433 milj. (1 505) är bundet till fast ränta. Utställda garantier inom den ordinarie låneramen uppgick den 31 december 2002 till EUR 32,0 milj. (32,6).

Reserveringar för kreditförluster

Från bankens utestående lån har avdragits sammanlagt EUR 8,4 milj. (5,3) i reserveringar för kreditförluster. EUR 2,9 milj. (1,8) utgjorde reserveringar för projektinvesteringslån. I balansräkningen har ändringarna i reserveringar för kreditförluster varit följande:

(Beloppen i milj. EUR)

	<i>2002</i>	<i>2001</i>
Reservering 1/1	5,3	7,9
Årets reservering för befarade kreditförluster	3,7	0,5
Återförd, ej längre erforderlig reservering	-0,2	-0,1
Konstaterade förluster täckta med tidigare avsatta medel	-	-3,1
Valutakursomräkningar	-0,4	0,1
Reservering 31/12	8,4	5,3

Se även not 6.

NOTER TILL BOKSLUTET

Reservering för kreditförluster fördelar sig enligt följande:
(Beloppen i milj. EUR)

<i>Fördelning per låneordning:</i>	<i>2002</i>	<i>2001</i>
Ordinarie lån i Norden		
Investeringslån i Norden	5,5	3,5
Projektinvesteringslån		
Asien	0,4	0,5
Central- och Östeuropa	0,9	1,3
Latinamerika	1,6	-
Reservering totalt	8,4	5,3

Per 31 december 2002 hade banken oreglerade fordringar om EUR 3,7 milj. (4,4) inom ordinarie lån i Norden. Därtill fanns oreglerade fordringar inom projektinvesteringslån om EUR 21,6 milj. (-).

Den 31 december 2002 uppgick avtalade, ej utbetalda lån till följande belopp:

(Beloppen i milj. EUR)

<i>Avtalade, ej utbetalda lån</i>	<i>2002</i>	<i>2001</i>
Ordinarie lån	184	264
Projektinvesteringslån	862	837
Baltiska investeringslån	-	1
Miljöinvesteringslån	48	56
Avtalade, ej utbetalda lån totalt	1 093	1 158

I de angivna beloppen av avtalade, ej utbetalda lån ingår lån till betydande belopp där vissa villkor, främst räntevillkor, ännu kan vara föremål för slutligt godkännande och kan därmed inte betraktas som bindande utfästelser för banken.

Utlåningen fördelad på valutaslag

(Nominella belopp i milj. EUR)

<i>Valuta</i>	<i>Ordinarie lån</i>		<i>PIL-lån</i>		<i>Totalt</i>	
	<i>2002</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2001</i>
Nordiska valutor	2 504	2 384	4	5	2 508	2 388
EUR	3 517	2 827	321	235	3 853	3 078
USD	1 831	2 412	1 669	1 995	3 503	4 414
Övriga valutor	132	101	46	50	182	155
Totalt	7 983	7 723	2 040	2 285	10 045	10 036
<i>Anpassning till säkringsredovisning</i>	56	24	9	7	65	31
Utestående lån totalt	8 040	7 747	2 048	2 291	10 110	10 067

I totalbeloppet ingår även baltiska investeringslån för EUR 21 milj. (28) och miljöinvesteringslån för EUR 0,7 milj. (0,1).

Sektorfördelning

(Beloppen i milj. EUR)

<i>Utestående lån per 31/12 2002</i>	<i>2002</i>		<i>2001</i>	
Tillverkning	4 204	42 %	4 283	43 %
Energi	2 334	23 %	2 176	22 %
Transport och kommunikation	1 592	16 %	1 660	16 %
Handel och tjänster	656	6 %	658	7 %
Bank och finans	647	6 %	598	6 %
Regionallån	100	1 %	133	1 %
Övrigt	513	5 %	528	5 %
<i>Anpassning till säkringsredovisning</i>	65	1 %	31	0 %
Totalt	10 110	100 %	10 067	100 %

<i>Utbetalda lån</i>	<i>2002</i>		<i>2001</i>	
Tillverkning	550	33 %	508	30 %
Energi	492	30 %	428	26 %
Transport och kommunikation	267	16 %	264	16 %
Handel och tjänster	120	7 %	212	13 %
Bank och finans	116	7 %	95	6 %
Regionallån	11	1 %	11	1 %
Övrigt	92	6 %	143	9 %
Totalt	1 648	100 %	1 661	100 %

Utlånens och utställda garantiers fördelning på olika typer av säkerhet

I följande tabell visas utlåningen inklusive utestående garantiåtaganden fördelad enligt säkerhet:
(Beloppen i milj. EUR)

Per 31/12 2002

	<i>Belopp</i>	<i>%-andel</i>
Lån till eller garanterade av stater		
lån till eller garanterade av medlemsländer	222 ¹⁾	2,2
	(2 022) ²⁾	
lån till eller garanterade av övriga länder	1 529	15,2
Lån till eller garanterade av kommuner i medlemsländer	322	3,2
Lån till eller garanterade av företag ägda till 50 % eller mer av medlemsländer eller kommuner i medlemsländer	742	7,4
Lån till eller garanterade av bank	546	5,4
Övriga lån		
mot pant eller annan realsäkerhet	516	
mot negativ klausul och andra åtaganden	4 518	
mot moderbolagsgaranti och andra garantier	1 626	6 659
Lån utan säkerhet	58	0,6
Totalt	10 077	100,0
<i>Anpassning till säkringsredovisning</i>	65	
Utestående lån (inklusive garantier) totalt	10 142	

¹⁾ ägargarantier exklusive ägargarantier för PIL-låneordningen (EUR 1 800 miljoner).

²⁾ inklusive ägargarantier för PIL-låneordningen.

NOTER TILL BOKSLUTET

Per 31/12 2001

	<i>Belopp</i>	<i>%-andel</i>
Lån till eller garanterade av stater		
lån till eller garanterade av medlemsländer	283 ¹⁾	2,8
	(2 083) ²⁾	
lån till eller garanterade av övriga länder	1 689	16,8
Lån till eller garanterade av kommuner i medlemsländer	336	3,3
Lån till eller garanterade av företag ägda till 50 % eller mer av medlemsländer eller kommuner i medlemsländer	764	7,6
Lån till eller garanterade av bank	538	5,3
Övriga lån		
mot pant eller annan realsäkerhet	572	
mot negativ klausul och andra åtaganden	4 301	
mot moderbolagsgaranti och andra garantier	1 531	63,6
Lån utan säkerhet	55	0,6
Totalt	10 068	100,0
<i>Anpassning till säkringsredovisning</i>	31	
Utestående lån (inklusive garantier) totalt	10 099	

¹⁾ ägargarantier exklusive ägargarantier för PIL-låneordningen (EUR 1 800 miljoner).

²⁾ inklusive ägargarantier för PIL-låneordningen.

Medlemsländerna garanterar PIL upp till följande belopp per 31 december 2002:
(Beloppen i 1 000 EUR)

<i>Medlemsland</i>	<i>Garantibelopp</i>	<i>%-andel</i>
Danmark	391 225	21,7
Finland	357 094	19,8
Island	16 139	0,9
Norge	340 991	19,0
Sverige	694 551	38,6
Totalt	1 800 000	100,0

Medlemsländernas garantier för baltiska investeringslån (BIL) per 31 december 2002 fördelas enligt följande:
(Beloppen i 1 000 EUR)

<i>Medlemsland</i>	<i>Garantibelopp</i>	<i>%-andel</i>
Danmark	13 380	22,3
Finland	11 700	19,5
Island	630	1,0
Norge	11 340	18,9
Sverige	22 950	38,3
Totalt	60 000	100,0

Medlemsländernas garantier för speciella miljöinvesteringslån (MIL) per 31 december 2002 fördelas enligt följande:

(Beloppen i 1 000 EUR)

<i>Medlemsland</i>	<i>Garantibelopp</i>	<i>%-andel</i>
Danmark	24 000	24,0
Finland	16 600	16,6
Island	1 100	1,1
Norge	19 500	19,5
Sverige	38 800	38,8
Totalt	100 000	100,0

(9) IMMATERIELLA OCH MATERIELLA TILLGÅNGAR

Per bokslutsdatum, den 31 december 2002, uppgick anskaffningsvärdet för byggnader och jordområden i eget bruk efter planenliga avskrivningar på byggnader i balansräkningen till EUR 31,0 milj. (31,7). Bostads- och andra aktier och andelar har i balansräkningen ett värde om EUR 1,1 milj. (1,0). Inventarier och annan lös egendom har i balansräkningen ett värde om EUR 1,9 milj. (2,4). Under år 2002 gjordes inga nedskrivningar på immateriella tillgångar avseende programvara (2,6).

(10) AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR

(Beloppen i 1 000 EUR)

	<i>2002</i>	<i>2001</i>
Immateriella tillgångar	438	2 159
Materiella tillgångar		
Byggnader	670	670
Maskiner och inventarier	1 192	1 429
Totalt	2 300	4 259

(11) ÖVRIGA TILLGÅNGAR

(Beloppen i milj. EUR)

	<i>2002</i>	<i>2001</i>
Derivatkontrakt ingår i övriga tillgångar:		
Rörlig ränta, nominellt belopp	5 928	5 852
Fast ränta, nominellt belopp	11 013	10 022
Nominellt belopp totalt	16 941	15 874
Netting av nominellt belopp per derivatkontrakt	-16 593	-15 478
Derivatfordringar, netto ¹⁾	348	396
<i>Anpassning till säkringsredovisning och värdeförändringar av icke-säkrande derivatinstrument</i>	813	444
Derivatinstrument	1 161	840
Övrigt	5	5
Totalt	1 166	845

¹⁾ Inklusivt aktiverade swaparvoden.

Derivatkontrakten har förts in i balansen till verkligt värde netto per swapkontrakt, så att de swapkontrakt som har ett positivt verkligt värde netto utgör en swapfordran, medan de swapkontrakt som har ett negativt verkligt värde netto utgör en swapskuld i balansräkningen.

NOTER TILL BOKSLUTET

(12) UTESTÅENDE UPPLÅNING MOT SKULDBEVIS JÄMTE SWAPKONTRAKT

Bankens upplåning var vid utgången av året fördelad på valutorna i tabellen nedan. Tabellen beskriver även upplåningens valutafördelning efter ingångna swapkontrakt.

(Beloppen i milj. EUR)

Valuta	Upplåning		Swapkontrakt skuld/fordran		Nettovaluta	
	2002	2001	2002	2001	2002	2001
Nordiska valutor	1 492	1 545	1 102	1 025	2 593	2 571
EUR	1 276	1 376	3 799	2 259	5 075	3 635
USD	2 925	1 643	1 658	4 143	4 582	5 786
JPY	2 139	2 182	-2 080	-2 105	59	77
GBP	2 615	2 773	-2 597	-2 790	18	-16
HKD	796	1 088	-796	-1 088	-	-
Övriga valutor	893	1 008	-850	-959	43	49
Totalt	12 134	11 616	235	486	12 370	12 102
<i>Anpassning till säkringsredovisning och värdeförändringar av icke-säkrande derivatinstrument</i>						
	1 016	682	-959	-658	57	24
Swaparvoden	-	-	144	51	144	51
Utestående upplåning totalt	13 150	12 298	-580	-122	12 570	12 176

Tabellen ovan inkluderar 224 (192) lånetransaktioner till ett värde om EUR 8 877 milj. (8 676) under bankens *euro medium term note*-program, 8 (9) lånetransaktioner till ett värde om EUR 234 milj. (230) under bankens svenska *medium term note*-program och 1 (0) lånetransaktion till ett värde av EUR 954 milj. (0) under bankens amerikanska *medium term note*-program. Banken har etablerade *commercial paper*-program i Europa på USD 600 milj. och i USA på likaså USD 600 milj.

Av emissionslånen har EUR 1 869 milj. (2 363) upptagits med rörlig ränta medan EUR 9 984 milj. (9 036) är bundet till fast ränta. Övrig upplåning EUR 281 milj. (260) löper med fast ränta. Banken hade per balansdatum ingått avtal om framtida upplåning av EUR 272,6 milj. (23,4) i form av 9 (1) upplånings-transaktioner, vilkas genomsnittliga löptid uppgår till 10,4 år (29,0). Upplåningsvalutorna för gjorda avtal var JPY, TWD, USD och NOK.

(13) ÖVRIGA SKULDER

(Beloppen i milj. EUR)

	2002	2001
Derivatkontrakt ingår i övriga skulder:		
Rörlig ränta, nominellt belopp	15 758	14 861
Fast ränta, nominellt belopp	1 419	1 498
Nominellt belopp totalt	17 177	16 359
Netting av nominellt belopp per derivatkontrakt	-16 451	-15 427
Derivatskulder, netto ¹⁾	726	932
<i>Anpassning till säkringsredovisning och värdeförändringar av icke-säkrande derivatinstrument</i>		
	-144	-214
Derivatinstrument	582	718
Övrigt	4	5
Totalt	586	722

¹⁾ Inklusive swaparvoden.

Derivatkontrakten har förts in i balansen till verkligt värde netto per swapkontrakt, så att de swapkontrakt som har ett positivt verkligt värde netto utgör en swapfordran, medan de swapkontrakt som har ett negativt verkligt värde netto utgör en swapskuld i balansräkningen.

(14) GRUNDKAPITAL – INBETALAT GRUNDKAPITAL

Av grundkapitalet har medlemsländerna tecknat följande belopp:
(Beloppen i milj. EUR)

<i>Medlemsland</i>	<i>2002</i>	<i>%-andel</i>	<i>2001</i>	<i>%-andel</i>
Danmark	881,1	22,0	881,1	22,0
Finland	765,8	19,2	765,8	19,2
Island	38,6	1,0	38,6	1,0
Norge	793,1	19,8	793,1	19,8
Sverige	1 521,4	38,0	1 521,4	38,0
Totalt	4 000,0	100,0	4 000,0	100,0

Medlemsländernas andel av inbetalat kapital är följande:
(Beloppen i milj. EUR)

<i>Medlemsland</i>	<i>2002</i>	<i>%-andel</i>
Danmark	89,2	22,1
Finland	74,4	18,4
Island	3,9	1,0
Norge	77,1	19,1
Sverige	159,5	39,5
Totalt	404,3	100,0

(15) RESERVFOND

Vid utgången av år 2001 uppgick reservfonden till EUR 529,4 milj. Av räkenskapsårets överskott för år 2001 överfördes till reservfonden EUR 24,5 milj. Vid utgången av år 2002 uppgår reservfonden till EUR 554,0 milj. eller 13,8 % av grundkapitalet. Av räkenskapsårets överskott för år 2002 föreslår styrelsen att till reservfonden överförs EUR 91,0 milj.

(16) RESERVERINGAR FÖR KREDITRISKER

De kreditriskreserveringar som redovisas under eget kapital och som uppbyggts med avsättningar av tidigare räkenskapsperioders överskott är avsedda att täcka icke identifierade, exceptionella kreditförluster. Dessa kreditriskreserveringar utgör en del av bankens allmänna reserver.

Den allmänna kreditriskreserven uppgick år 2002 till EUR 327,0 milj. Av räkenskapsårets överskott föreslår styrelsen en överföring om EUR 10,0 milj. till denna reserv.

I enlighet med bankens stadgar § 6A, har banken etablerat en särskild kreditriskreserv för projektinvesteringsslåneordningen som avser icke identifierade, exceptionella risker i bankens projektinvesteringsslåneverksamhet för att täcka bankens egen risk. År 2002 uppgår reserveringen för kreditrisker till EUR 98,2 milj.

Utöver detta har banken under eget kapital byggt upp en reserv på EUR 4,0 milj. för HIPC-programmet, *Debt Initiative for Heavily Indebted Poor Countries*. Av räkenskapsperiodens överskott föreslår styrelsen en överföring om EUR 0,3 milj. till denna reserv.

Sammanlagt utgör dessa reserveringar för kreditrisker EUR 429,2 milj. per 31 december 2002.

NOTER TILL BOKSLUTET

(17) ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN OCH STÄLLDA PANTER

Banken hade per 31 december följande åtaganden utanför balansräkningen:
(Beloppen i milj. EUR)

	2002	2001
Utställda garantier (not 8)	32	33
Avtalade, icke utbetalda lån (not 8)	1 093	1 158
Upplåningsåtaganden	273	23
Aktieteckning i European Investment Fund, icke betalad del	4	4

(18) VERKLIGT VÄRDE FÖR FINANSIELLA INSTRUMENT

(Beloppen i milj. EUR)

	2002			2001		
	<i>Bokfört värde</i>	<i>Verkligt värde</i>	<i>Verkligt värde Bokfört värde</i>	<i>Bokfört värde</i>	<i>Verkligt värde</i>	<i>Verkligt värde Bokfört värde</i>
Tillgångar						
Likvida medel	3 227	3 227	-	2 821	2 821	-
Långfristiga placeringar hos kreditinstitut	100	101	1	74	74	-
Fordringsbevis	970	1 019	49	830	856	26
Övriga placeringar i finansiella instrument	6	6	-	8	8	-
Utestående lån	10 110	10 133	23	10 067	10 078	11
Derivatinstrument, netto	1 161	1 161	-	840	840	-
			73			37
Skulder						
Kortfristig upplåning från kreditinstitut	281	281	-	180	180	-
Långfristig upplåning från kreditinstitut	100	101	1	74	74	-
Emissionslån	12 850	12 853	3	12 011	12 013	2
Övrig upplåning	299	299	-	286	286	-
Derivatinstrument, netto	582	582	-	718	718	-
			4			2
Netto			69			35

(19) FÖRFALLOPROFIL

(Beloppen i milj. EUR)

I tabellen nedan presenteras tillgångarna och skulderna enligt kvarvarande löptid uträknat från balansdagen till maturitet. Möjlighet till förtida återbetalning beaktas i fråga om derivatkontrakt och upplåningstransaktioner. Utestående lån däremot rapporteras enligt den sista möjliga amorteringsdagen. Tillgångar och skulder som inte har en avtalad förfalldag samt alla värdejusteringar redovisas under posten odefinierat. Se även noterna 11 och 13.

	0-6 månader	6-12 månader	1-5 år	5-10 år	Över 10 år	Odefi- nierat	Totalt
Tillgångar							
Likvida medel	1 422	92	1 572	142	-	-1	3 227
Finansiella placeringar							
Placeringar hos kreditinstitut	63	38	-	-	-	-	100
Fordringsbevis	99	-	481	282	98	11	970
Övrigt	-	-	-	-	-	6	6
	161	38	481	282	98	17	1 077
Utlåning							
Utestående lån	609	556	4 395	3 870	615	65	10 110
Immateriella tillgångar	-	-	-	-	-	2	2
Materiella tillgångar	-	-	-	-	-	34	34
Övriga tillgångar							
Derivatinstrument							
Kapitalfordran ¹⁾	771	632	3 061	1 267	1 094	813	7 638
Kapitalskuld	-724	-580	-2 948	-1 257	-968	-	-6 477
	47	51	114	10	126	813	1 161
Övriga tillgångar	-	-	-	-	-	5	5
Upplupna räntor och provisioner	-	-	-	-	-	332	332
Summa tillgångar	2 239	737	6 562	4 304	839	1 268	15 948
	0-6 månader	6-12 månader	1-5 år	5-10 år	Över 10 år	Odefi- nierat	Totalt
Skulder och eget kapital							
Skulder							
Upplåning från kreditinstitut							
Kortfristig	281	-	-	-	-	-	281
Långfristig	63	38	-	-	-	-	100
	343	38	-	-	-	-	381
Upplåning mot skuldbevis	1 157	761	5 767	2 498	1 951	1 016	13 150
Övriga skulder							
Derivatinstrument							
Kapitalfordran	-546	-576	-4 617	-2 969	-1 266	-144	-10 117
Kapitalskuld	583	615	4 931	3 163	1 407	-	10 699
	36	40	315	195	141	-144	582
Övriga skulder	-	-	-	-	-	4	4
Upplupna räntor och provisioner	-	-	-	-	-	291	291
Summa skulder	1 537	838	6 082	2 693	2 092	1 166	14 408
Eget kapital	-	-	-	-	-	1 540	1 540
Summa skulder och eget kapital	1 537	838	6 082	2 693	2 092	2 706	15 948
Netto under perioden	702	-101	481	1 611	-1 253	-1 440	-
Kumulativt netto under perioden	702	600	1 081	2 692	1 440	-	-

¹⁾ Inklusive swaparvoden.

NOTER TILL BOKSLUTET

(20) DEN GENOMSNITTLIGA BALANSRÄKNINGEN

(Beloppen i milj. EUR)

	2002
Tillgångar	
Likvida medel	2 896
Finansiella placeringar	
Placeringar hos kreditinstitut	83
Fordringsbevis	872
	955
Utlåning	
Utestående lån, netto efter reserveringar för kreditförluster	10 021
Immateriella tillgångar	2
Materiella tillgångar	35
Övriga tillgångar	
Derivatinstrument	919
Övriga tillgångar	28
	947
Upplupna räntor och provisioner	369
Summa tillgångar	15 225
Skulder och eget kapital	
Skulder	
Upplåning från kreditinstitut	
Kortfristig upplåning från kreditinstitut	242
Långfristig upplåning från kreditinstitut	83
	325
Upplåning mot skuldbevis	
Emissionslån	12 213
Övrig upplåning	282
	12 495
Övriga skulder	
Derivatinstrument	573
Övriga skulder	8
	582
Upplupna räntor och provisioner	331
Summa skulder	13 733
Eget kapital	
Inbetalat grundkapital	404
Reservfond	550
Reserveringar för kreditrisker	428
Andra värdejusteringar	32
Årets resultat	77
Summa eget kapital	1 492
Summa skulder och eget kapital	15 225

Den genomsnittliga balansräkningen är uträknad på månatlig basis.

(21) KASSAFLÖDESANALYS

(Beloppen i 1 000 EUR)

	2002	2001
Årets överskott	141 631	130 720
Periodiserade upplåningskostnader	9 254	10 674
Marknadsvärdejustering, tradingportföljen	-12 315	3 746
Av- och nedskrivningar på immateriella och materiella tillgångar	2 300	4 259
Förändring i upplupna räntor och provisioner (tillgångar)	44 633	67 652
Förändring i upplupna räntor och provisioner (skulder)	-52 346	-59 690
Reservering för befarade kreditförluster	3 475	390
Anpassning till säkringsredovisning och värdeförändringar av icke-säkrande derivatinstrument	4	2 719
Övriga justeringar av årets överskott	665	-
Kassaflöde från rörelsen	137 300	160 470

Specifikation av förändringen i nettolikviditet per 31/12:

(Beloppen i 1 000 EUR)

	2002	2001
Kassa och banktillgodohavanden	5 651	7 630
Placeringar hos kreditinstitut under 6 månader	1 387 804	1 029 359
Likvida fordringsbevis med rörlig ränta	1 833 851	1 784 122
Likvida medel	3 227 307	2 821 111
Upplåning från kreditinstitut under 6 månader	-280 749	-180 075
Nettolikviditet	2 946 558	2 641 036
Förändring i nettolikviditet	305 521	-271 965

(22) VALUTAKURSER

	EUR-kurs per 31/12 2002	EUR-kurs per 28/12 2001
DKK Danska kronor	7,4288	7,4365
ISK Isländska kronor	84,74	91,48
NOK Norska kronor	7,2756	7,9515
SEK Svenska kronor	9,1528	9,3012
AUD Australiska dollar	1,8556	1,728
CAD Kanadensiska dollar	1,6550	1,4077
CHF Schweiziska franc	1,4524	1,4829
CZK Tjeckiska kronor	31,577	31,962
EEK Estniska kronor	15,6466**	15,6466**
GBP Engelska pund	0,6505	0,6085
HKD Hongkong-dollar	8,1781	6,8723
JPY Japanska yen	124,39	115,33
LVL Lettiska lat	0,6140	0,5563
NZD Nyzeeländska dollar	1,9975	2,1215
PLN Polska zloty	4,0210	3,4953
SDR Särskilda dragningsrätter	0,77408*	0,70475*
SGD Singapore-dollar	1,8199	1,6306
SKK Slovakiska kronor	41,503	42,78
TWD Taiwan-dollar	36,33226*	30,92726*
USD Amerikanska dollar	1,0487	0,8813
ZAR Sydafrikanska rand	9,0094	10,4302

* Kursen uträknad så att marknadskursen i USD/valutan givit EUR/valutan.

** Fast växelkurs till euro.

Till Kontrollkommittén för Nordiska Investeringsbanken

I egenskap av revisorer utsedda av Kontrollkommittén för Nordiska Investeringsbanken har vi granskat bankens årsredovisning, räkenskaper och förvaltning för år 2002. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med internationella revisionsrekommendationer utfärdade av *International Federation*

of Accountants. Detta innebär att vi har planerat och utfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i årsredovisningen. I en revision ingår även att pröva tillämpade redovisningsprinciper och väsentliga bedömningar samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen. Vår revision innefattar även en bedömning av om styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av banken utförts i enlighet med dess stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Enligt vår uppfattning ger årsredovisningen en rättvisande bild av Nordiska

Investeringsbankens finansiella ställning den 31 december 2002 och resultatet och kassaflödet av dess verksamhet för år 2002 i enlighet med internationella redovisningsprinciper som antagits av *International Accounting Standards Board*. Vi anser även att styrelsen och verkställande direktören förvaltat bankens angelägenheter i enlighet med dess stadgar.

Helsingfors den 7 mars 2003

Kristian Hallbäck

CGR-revisor

Ernst & Young, Helsingfors

Torbjörn Hanson

Auktoriserad revisor

Ernst & Young, Stockholm

Till Nordiska ministerrådet

Kontrollkommitténs för Nordiska Investeringsbanken berättelse över revisionen av bankens förvaltning och räkenskaper.

I enlighet med § 13 i stadgarna för Nordiska Investeringsbanken utsedda att kontrollera bankens verksamhet och svara för revisionen av banken, avger vi efter att ha slutfört vårt uppdrag för år 2002 följande berättelse:

Kontrollkommittén har sammanträtt under räkenskapsåret och efter att bankens årsredovisning upprättats, varvid erforderliga kontroll- och granskningsåtgärder vidtagits. Bankens årsredovisning

har genomgått vid möte i Helsingfors den 7 mars 2003. I sitt arbete har kontrollkommittén erhållit den information och vidtagit de granskningsåtgärder, som kommittén ansett erforderliga för att bedöma bankens risksituation. Vi har tagit del av den revisionsberättelse, som avgivits av de av kontrollkommittén utsedda fackrevisorerna den 7 mars 2003.

Efter vår revision konstaterar vi,

- att bankens verksamhet under räkenskapsåret bedrivits i överensstämmelse med stadgarna och
- att årsredovisningen ger en rättvisande bild av bankens ställning 31/12 2002 samt av resultatet av bankens

verksamhet och av finansieringen under år 2002. Räkenskapsårets överskott enligt resultaträkningen uppgår till EUR 141 630 621,06.

Vi tillstyrker för Nordiska ministerrådet,

- att den av styrelsen föreslagna disponeringen av räkenskapsårets överskott godkänns,
- att resultaträkningen och balansräkningen fastställs,
- att styrelsens förslag till utdelning till ägarna godkänns samt,
- att styrelsen och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för förvaltningen av bankens angelägenheter under det av oss granskade räkenskapsåret.

Helsingfors den 7 mars 2003

Bjarne Mørk-Eidem

Bill Fransson

Trond Helleland

Elver Jonsson

Per Kaalund

Markku Markkula

Ísólfur Gylfi Pálmason

Riitta Prusti

Gitte Seeberg

Guðmundur Snorrason

KONTROLLKOMMITTÉN

Kontrollkommittén kontrollerar att bankens verksamhet bedrivs i överensstämmelse med stadgarna. Kommittén svarar för revisionen och avger årligen revisionsberättelse till Nordiska ministerrådet.

Kommittén består av tio ledamöter, som utses för en period av högst två år. En representant för varje nordiskt land utses av Nor-

diska ministerrådet och fem representanter utses av Nordiska rådet.

Kontrollkommittén sammanträder i regel två gånger årligen i anslutning till att delårs- och årsboksluten görs upp. Kontrollkommittén hade följande sammansättning per 1/3 2003:

DANMARK **Gitte Seeberg** folketingsmedlem
Per Kaalund folketingsmedlem

FINLAND **Riitta Prusti** riksdagsledamot
Markku Markkula riksdagsledamot

ISLAND **Ísólfur Gylfi Pálmason** alltingsman
Guðmundur Snorrason auktoriserad revisor

NORGE **Bjarne Mørk-Eidem** riksrevisor (ordförande 02/03)
Trond Helleland stortingsrepresentant

SVERIGE **Bill Fransson** verkställande direktör (ordförande 03/04)
Elver Jonsson kommunalråd

FACKREVISORER UTSEDDA AV KONTROLLKOMMITTÉN

Kristian Hallbäck CGR, Ernst & Young, Helsingfors
Torbjörn Hanson auktoriserad revisor, Ernst & Young, Stockholm

Per-Olof Johansson CGR, Ernst & Young, Helsingfors
kontrollkommitténs sekreterare

STYRELSEN

Styrelsen utövar bankens samtliga befogenheter, men kan i den utsträckning som anses ändamålsenlig delegera dem till verkställande direktören. Styrelsen fattar beslut i utlånings- och finansärenden samt i administrativa frågor.

Styrelsen består av tio ledamöter. Varje medlemsland utser två

ledamöter för en period av högst fyra år. Därutöver utses två suppleanter. Ordförande- och vice ordförandeposterna växlar mellan representanter för staterna för en period av två år.

Styrelsen sammanträder ca åtta gånger årligen.

DANMARK

Ib Katznelson
från 1/6 1996,
administrationschef,
Økonomi- og
Ehrvervsministeriet

Lars Kolte
från 1/8 2002,
direktør, Eksport
Kredit Fonden
(Lars Tybjerg
till 31/7 2002,
direktør, Økonomi- og
Ehrvervsministeriet)

Suppleanter:
Hans Denkov
fonsdschef, Danmarks
Nationalbank
William Friis-Møller
ambassadør

FINLAND

Bo Göran Eriksson
från 1/4 1998,
överdirektör,
Handels- och
industriministeriet

Seppo Suokko
från 1/12 1996,
finansråd,
bitr.avd.chef,
Finansministeriet

Suppleanter:
Tytti Noras
lagstiftningsråd,
Finansministeriet
Risto Paaermaa
industriråd, bitr.avd.chef,
Handels- och
industriministeriet

ISLAND

Bolli Thór Bollason
från 1/6 2002,
avdelningschef,
Finansministeriet (styrelsens vice ordförande)
(Guðmundur Magnússon
till 31/5 2002,
professor,
Íslands Universitet)

Thorsteinn Ólafsson
från 1/7 1996,
vice ordförande,
Búnaðarbanki
Íslands

Suppleanter:
Páll Magnússon
ministerns medarbetare,
Handels- och industriministeriet
(Steingrímur A. Arason
till 31/12 2002, direktör, Statens
låne- och studiestödsfond)
Ragnheiður E. Árnadóttir
från 1/1 2003, politisk rådgivare,
Finansministeriet

NORGE

Eli Telhaug
från 1/6 1998,
ekspedisjonssjef,
Finansdepartementet

Arild Sundberg
från 1/6 1996,
tryggedirektør,
Rikstrygdeverket

Suppleanter:
Kari Gjesteby
direktør, Nasjonalbiblioteket
(Geir Axelsen
till 31/10 2002, underdirektør,
Finansdepartementet)
Peter Reine
från 1/11 2002, avdelingsdirektør,
Finansdepartementet

SVERIGE

Sven Hegelund
till 31/1 2003,
statssekreterare,
Finansdepartementet
(styrelsens ordförande)

Bo Marking
från 1/6 1996,
direktør

Suppleanter:
Jan Landahl
överdirektør,
Riksrevisionsverket
Lena Rooth
chef, Internationell
Affärsfinansiering,
Exportrådet

Claes de Neergaard
från 1/2 2003,
direktør
(styrelsens ordförande)

LEDNINGSGRUPPEN

Jón Sigurðsson
verkställande direktör
I NIB sedan 1994. Fil.kand., Stockholms universitet; M. Sc. Econ., London School of Economics and Political Science.

Carl Löwenhielm
vice verkställande direktör
Chef för avdelningen för nordiska lån.
I NIB sedan 1996. Civilekonom, Handelshögskolan i Stockholm.

Erkki Karmila
vice verkställande direktör
Chef för avdelningen för internationella lån. I NIB sedan 1993. Vicehäradshövding, jur.lic., Åbo universitet; Master of Laws, Harvard.

Bo Heide-Ottosen
vice verkställande direktör
Chef för finansavdelningen. Ansvarar inom ledningsgruppen även för stabsfunktionerna redovisning och budgetering samt IT.
I NIB sedan 1997. Cand.ocon., Århus universitet; SEP, Stanford University; PED, IMD.

Siv Hellén
direktör
Chefsjurist. I NIB sedan 1977. Vicehäradshövding, jur. kand., Helsingfors universitet; eMBA, Helsingfors Handelshögskola.

Oddvar Sten Rønsen
direktör
Chef för analysavdelningen. Ansvarar inom ledningsgruppen även för finansiell administration och planering samt leder projektorganisationen för miljöfinansiering inom den nordliga dimensionen.
I NIB sedan 1993. B.A. (Econ.) Hon., Manchester University; M. Sc., Warwick University Graduate Business School, England.

Juha Kotajoki
direktör
Chef för avdelningen för riskstyrning. Ansvarar inom ledningsgruppen även för bankens stabsfunktion personal och kontor.
I NIB sedan 1986. Fil.kand., Åbo universitet.

PERSONAL

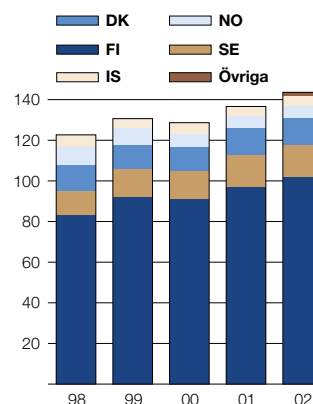
I slutet av år 2002 uppgick bankens personalstyrka till 144 personer, 71 kvinnor och 73 män. Nationalitetsfördelningen framgår av figuren bredvid. Personalens genomsnittsalder var 43 år och den genomsnittliga anställningstiden var 8,5 år.

Banken har en samarbetsnämnd med uppgift att utveckla arbetsförhållandena samt att effektivisera växelverkan mellan arbetsgivare och personal. Nämnden sammanträdde sex gånger under år 2002. En pågående revidering av NIB:s personalregelverk resulterade under året i nya förhållningsregler för personalen (*Code of*

Conduct) samt en uppdaterad personalhandbok.

En intern arbetsledarutbildning kring kommunikation och ledarskap fortsatte under året. Även bankens övriga utbildningsverksamhet fortsatte aktivt. Antalet utbildningsdagar per person uppgick under år 2002 i genomsnitt till 8,6. Denna siffra inkluderar såväl intern som extern utbildning. Temat för det årligen återkommande personalseminariet var informationsteknik och datasäkerhet.

ANTAL ANSTÄLLDA

NIBs ORGANISATION

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Jón Sigurðsson

STABSFUNKTIONER

Allmän juridik	Siv Hellén (medlem av ledningsgruppen)
Analysavdelningen och projektorganisationen för Nordliga dimensionen	Oddvar Sten Rønsen (medlem av ledningsgruppen)
Finansiell administration	Christer Björklund
Information och PR	Jamima Löfström
Intern revision	Martin Gardberg
IT-avdelningen	Seija Hallavo
Personal och kontor	Christer Boije
Redovisning och budgetering	Stina Kontro
Riskstyrning	Juha Kotajoki (medlem av ledningsgruppen)

NORDISKA AVDELNINGEN

	Carl Löwenhielm (medlem av ledningsgruppen)
Danmark	Per Klaumann
Finland	Lars Selenius
Island	Thór Sigfússon
Norge	Lars Fuglesang
Sverige	Lars Norén
Juridik	Ann Damström
Kreditenhets	Kenneth Grönholm

INTERNATIONELLA AVDELNINGEN

	Erkki Karmila (medlem av ledningsgruppen)
	Lars-Åke Olsson (ställf. för avdelningschefen)
Afrika och Mellanöstern	Jørgen D. Ilsoe
Asien	Søren Kjær Mortensen
Baltikum och Polen	Lauri Johnson
Central-och Östeuropa	Martin Relander
Latinamerika	Lars-Åke Olsson
Privatsektorprojekt	Tarja Kylänpää
Juridik	Mirja Koskimäki, Klaus Stubkjær, Ebbe Thalin
Kreditenhets	Liisa Niemelä

FINANSAVDELNINGEN

	Bo Heide-Ottosen (medlem av ledningsgruppen)
	Torben Nielsen (ställf. för avdelningschefen)
Upplåning	Kari Kukka
Kapitalförvaltning	Torben Nielsen
Finansanalys	Kaare Guttorm Andersen
Juridik	Sten Holmberg, Pernelle Skytte

Uppdaterade och närmare uppgifter om NIB:s personal finns på adressen www.nib.int

LÅNGFRISTIG UPPLÅNING 2002

Valuta	Belopp milj.	Belopp EUR milj.	Emissionskurs %	Nominell ränta %	Maturitet år	Ledande/Arrangerande bank
--------	-----------------	------------------------	--------------------	---------------------	-----------------	---------------------------

BÖRSNOTERADE SYNDIKERADE OBLIGATIONSÅN

TWD	5 000	160	100,000 %	2,60-3,00%	2005-8	Citibank Securities (Taiwan) Ltd
USD	1 000	954	99,767 %	2,75 %	2006	Goldman Sachs International & Salomon Smith Barney

ÖVRIGA BÖRSNOTERADE LÅN

USD	20	23	99,990 %	6,210 %	2)	2022	Bank of America Asia Ltd
USD	20	23	100,000 %	6,185 %	2)	2022	Salomon Brothers International Ltd
SEK	400	44	99,939 %	5,250 %		2006	Den Danske Bank
USD	20	23	100,000 %	6,250 %	2)	2022	Salomon Brothers International Ltd
USD	10	11	100,000 %	0,000 %	2) 4)	2022	Morgan Stanley & Co Int. Ltd
USD	73	20	27,120 %	0,000 %	2)	2022	Bank of America Asia Ltd
ZAR	150	16	99,745 %	12,000 %		2007	Royal Bank of Canada Europe Ltd
ISK	3 000	35	93,660 %	4,750 %	5)	2017	Búnaðarbanki Íslands
USD	174	25	14,372 %	0,000 %	2)	2032	Salomon Brothers International Ltd
NOK	400	55	101,305 %	6,250 %		2007	Deutsche Bank

ÖVRIGA LÅN

JPY	2 700	24	100,00 %	FRN	1) 2) 3)	2031	Merrill Lynch International
CAD	50	37	99,520 %	3,500 %		2004	The Toronto-Dominion Bank
JPY	5 500	47	100,500 %	PRDC	1) 2) 3)	2032	Daiwa Securities SMBC Europe Ltd
JPY	1 300	11	100,000 %	PRDC	1) 2) 3)	2027	Kokusai Europe Ltd
JPY	2 900	25	100,000 %	PRDC	1) 2) 3)	2032	Merrill Lynch International
USD	20	23	100,000 %	6,230 %	2)	2022	The Toronto-Dominion Bank
JPY	1 500	13	100,500 %	PRDC	1) 2) 3)	2032	Daiwa Securities SMBC Europe Ltd
JPY	1 200	10	100,000 %	PRDC	1) 2) 3)	2027	Kokusai Europe Ltd
AUD	40	24	100,000 %	4,800 %		2005	Mizuho International Plc
JPY	1 200	10	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Salomon Brothers International Ltd
JPY	1 000	9	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2027	Salomon Brothers International Ltd
JPY	1 000	9	100,500 %	FRN	1) 2) 3)	2022	Nomura International Ltd
JPY	2 000	17	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2017	Salomon Brothers International Ltd
EUR	100	100	100,000 %	4,200 %		2007	Daiwa Securities SMBC Europe Ltd
HKD	1 000	147	100,000 %	5,250 %		2007	HSBC
JPY	1 000	9	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Morgan Stanley & Co Int. Ltd
JPY	2 200	19	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Merrill Lynch International
JPY	1 400	12	100,700 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Nomura International Ltd
JPY	1 000	9	100,500 %	FRN	1) 2) 3)	2022	Nomura International Ltd
JPY	1 000	9	100,500 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Daiwa Securities SMBC Europe Ltd
JPY	1 300	11	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2022	Kokusai Europe Ltd
JPY	1 700	15	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Mizuho International Plc
JPY	1 700	15	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Merrill Lynch International
JPY	2 000	17	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Morgan Stanley & Co Int. Ltd
JPY	1 400	12	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Kokusai Europe Ltd
JPY	1 200	10	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Mizuho International Plc
JPY	1 000	9	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Mizuho International Plc
USD	103	114	100,000 %	4,550 %		2006	Mizuho International Plc
AUD	134	80	100,000 %	5,740 %		2006	Mizuho International Plc
EUR	5	5	100,000 %	4,290 %		2006	Mizuho International Plc
JPY	1 100	10	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Merrill Lynch International
JPY	1 300	11	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Salomon Brothers International Ltd
JPY	1 000	9	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Morgan Stanley & Co Int. Ltd
JPY	1 100	10	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Mizuho International Plc
JPY	1 000	9	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2022	Kokusai Europe Ltd

JPY	1 000	9	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Nomura International Ltd
JPY	2 200	19	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Mizuho International Plc
JPY	1 200	10	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Merrill Lynch International
JPY	5 000	43	100,000 %	FRN	1) 3)	2014	BNP Paribas/Yasuda Life
JPY	1 100	9	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2027	Nomura International Ltd
JPY	1 000	9	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Nomura International Ltd
JPY	2 000	17	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Tokyo-Mitsubishi International
JPY	1 000	9	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Kokusai Europe Ltd
JPY	3 000	25	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Mizuho International Plc
JPY	1 100	9	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Nomura International Ltd
JPY	2 000	17	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Merrill Lynch International
JPY	1 000	9	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Salomon Brothers International Ltd
JPY	2 000	17	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2027	Kokusai Europe Ltd
JPY	1 000	9	100,500 %	FRN	1) 2) 3)	2027	Daiwa Securities SMBC Europe Ltd
JPY	1 000	9	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2027	Nomura International Ltd
JPY	1 400	12	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	JPMorgan Securities Ltd
JPY	1 000	9	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Mizuho International Plc
USD	50	51	100,000 %	3,650 %		2006	Tokyo-Mitsubishi International Plc
EUR	50	50	100,000 %	3,950 %		2006	Tokyo-Mitsubishi International Plc
JPY	1 000	9	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Mizuho International Plc
JPY	1 000	9	100,000 %	FRN	1) 2) 6)	2032	Deutsche Bank AG
JPY	3 200	28	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Tokyo-Mitsubishi International
AUD	20	11	72,440 %	0,500 %		2009	Mizuho International Plc
AUD	45	25	100,000 %	4,960 %		2007	Mizuho International Plc
EUR	10	10	100,000 %	3,390 %		2007	Mizuho International Plc
USD	142	102	71,000 %	0,500 %		2012	UFJ International Plc
AUD	25	14	100,000 %	4,700 %		2005	UFJ International Plc
JPY	1 100	9	100,000 %	FRN	1)	2017	Mizuho International Plc
USD	84	12	14,699 %	0,000 %	2)	2032	Salomon Brothers International Ltd
JPY	1 000	8	100,000 %	FRN	1) 2) 6)	2032	Deutsche Bank AG
JPY	1 000	8	100,000 %	FRN	1) 2) 7)	2033	JPMorgan Securities Ltd
HKD	300	39	100,000 %	5,000 %		2012	HSBC Ltd
USD	196	128	68,600 %	0,500 %		2010	UFJ International Plc
PLN	100	25	98,815 %	5,500 %		2022	Bank of America Securities Ltd
JPY	1 000	8	100,000 %	FRN	1) 2) 3)	2032	Nomura International Ltd
USD	100	95	100,000 %	3,770 %		2009	Goldman Sachs International

1) Rörlig

2) Kan förtidsinlösas

3) Knutet till JPY/USD växelkursen

4) Återbetalas till överkurs

5) Bundet till isländska CPI-index

6) Knutet till JPY/AUD växelkursen

7) Knutet till JPY/EUR växelkursen

NORDISKA LÅN 2002

AVTALADE OCH UTBETALDA LÅN PER SEKTOR

Avtalade ej utbetalda lån ingår i kundförteckningen men har ej beloppberäknats.

Sektor / Kund	Projekt	Utbetalt EUR milj.	% av totala utbetalningar
TILLVERKNINGSINDUSTRI		529,1	41,7 %
Livsmedel och dryckesvaror		71,8	5,7 %
Aarhus Oliefabrik A/S	Energibesparande och miljöförbättrande investeringar		
Atria Oyj	Förvärv av färdigmatverksamhet i Sverige		
Huhtamäki Oyj	Investering i produktionsanläggningar i Polen		
V&S Group	Förvärv av bolag i Danmark		
Trä, massa och papper		122,0	9,6 %
Billerud AB (publ)	Miljöinvesteringar i två pappersbruk		
Myllykoski Oyj	Investering i avsvärtningsanläggning i Tyskland		
Myllykoski Paper Oy	Miljöinvestering i pappersbruk		
SCA Coordination Center N.V.	Förvärv av finsk wellpappsverksamhet		
UPM-Kymmene Oyj	Miljöinvesteringar i anläggningar		
Kemi och mineral		27,9	2,2 %
Preem Petroleum AB	Investering i propen-anläggning samt miljöinvesteringar		
Suominen Polska Sp. z.o.o.	Kapacitetshöjande investeringar i Polen		
Metall		61,4	4,8 %
AvestaPolarit Oyj Abp	Produktivitetshöjande investering i kallvalsverk		
Imatra Steel Oy Ab	Modernisering av grovvalsverk		
SSAB Svenskt Stål AB	Miljöinvesteringar i koksverk		
Verkstadsvarutillverkning		246,0	19,4 %
Alteams Oy	Förvärv av bolag i Sverige		
Elekta AB (publ)	Forskning och utveckling av strålkirurgi- och radioterapiprodukter		
Haldex AB (publ)	Forskning och utveckling inom fyrhjulsdraft och skivbromsar		
Hexagon AB (publ)	Förvärv av sex nordiska och baltiska företag		
Imatra Steel Oy Ab	Förvärv av företag i Skottland		
Instrumentarium Oyj	Förvärv av amerikanskt bolag		
KONE Oyj	Forskning och utveckling inom hissteknik		
Marel hf	Investering i verksamhetsfastigheter		
Metso Abp	Produktivitetshöjande investeringar		
NVP Systemair AS	Förvärv av fastighet i Norge samt investeringar i Estland och Polen		
Oy Rettig Ab	Förvärv av bolag i Österrike		
Sapa AB (publ)	Investeringar i valsverk		
Scania CV AB (publ)	Miljörelaterade investeringar i målerier		
Wärtsilä Oyj Abp	Förvärv av brittisk företagsgrupp		
ENERGI OCH MINERALUTVINNING		429,9	33,9 %
Agder Energi AS	Investering i distributionsnät, kraftproduktion och fjärrvärme		
Oy Alholmens Kraft Ab	Uppförande av världens största biobränsleeldade kraftverk		
Arctic Wind AS	Investering i vindkraftspark		
Bergenshalvøens Kommunale Kraftverk AS	Investering i elproduktion, nätverk och fjärrvärme		
DONG A/S	Företagsköp i Norge samt investering i vindkraft		
E-Co Energi AS	Utbyggnad av vattenkraft		
Fortum Oil and Gas Oy	Förvärv av isförstärkta oljetankfartyg		

Järvi-Suomen Voima Oy	Uppförande av biobränsleeldade kraftverk invid fanerfabriker
Kemijoki Oy	Investering i nytt vattenkraftverk
Kymin Voima Oy	Investering i biobränsleeldat kraftverk invid pappersfabrik
Lyse Energi AS	Investering i eldistributionsnät samt gasdistribution
Norðurorka	Borrning av varmvatten samt dragning av ledningar
Nova Naturgas AB	Utbyggnad av naturgasnät
Orkuveita Reykjavíkur	Investeringar i el- och värmeförsörjning
PVO-Innopower Oy	Byggande av åtta vindkraftsanläggningar på den finska västkusten
RARIK (Rafmagnsveitur Ríkisins)	Investeringar i eldistribution
SEAS Distribution A.m.b.a	Kabelläggning av luftledningar
Vattenfall Treasury AB	Förvärv av eldistributionsbolag i Polen
Vestas Wind Systems A/S	Finansiering av leveranser samt forskning och utveckling av vindmöller
Viken Fjernvarme AS	Utbyggnad av fjärrvärmenät samt värme- och kundcentraler
Wisapower Oy	Byggande av kraftverk för basenergi invid pappersmassafabrik
Østfold Energi AS	Investeringar i produktionsanläggningar och avfallsförbränning

BYGGVERKSAMHET	13,6	1,1 %
-----------------------	-------------	--------------

Reykjavík kommun	Hamninvestering
------------------	-----------------

HANDEL OCH TJÄNSTER	67,2	5,3 %
----------------------------	-------------	--------------

Handelshögskolan i Bifröst	Finansiering av nybyggnad
IKEA Capital B.V.	Investeringar i varuhus i Finland och Sverige
Nokian Renkaat Oyj	Förvärv av svensk återförsäljare
Ramirent Oyj	Förvärv av bolag i Norge
Skeljungur hf	Investering i servicestationer

TRANSPORT OCH KOMMUNIKATION	101,4	8,0 %
------------------------------------	--------------	--------------

Finnlines Abp	Förvärv av svenskt linjerederi
Flugstöð Leifs Eiríkssonar hf	Investering i ny terminalbyggnad till följd av inträde i Schengen-området
Københavns Lufthavne A/S	Ombyggnad av terminal till följd av inträde i Schengen-området
The Maersk Company Limited	Förvärv av fartyg
Skeljungur hf	Investering i tankbilar

BANK OCH FINANSFÖRMEDLING	116,4	9,2 %
----------------------------------	--------------	--------------

Aktia Sparbank Abp	Ramkredit, små- och medelstora företag samt kommuner
Lánasjóður Sveitarfélaga	Ramkredit för vidareutlåning till kommuner på Island
Lantbrukarnas Ekonomi AB (publ)	Finansiering av investeringar i Finland, Baltikum och Polen
Ringkjøbing Landbobank A/S	Ramkredit, små- och medelstora företag i Danmark
Sparbanken Finn	Ramkredit, små- och medelstora företag i Sverige
Sparebanken Møre	Ramkredit, små- och medelstora företag i Norge

REGIONALLÅN	10,5	0,8 %
--------------------	-------------	--------------

Byggðastofnun	Finansiering av fondens utlåning på Island
---------------	--

TOTALT NORDISKA LÅN 2002	1 268,1	100,0 %
---------------------------------	----------------	----------------

P.g.a. avrundning kan totalbeloppet avvika från summan av de enskilda beloppen.

INTERNATIONELLA LÅN 2002

			<i>Avtalat EUR milj.</i>
Afrika och Mellanöstern			
Egypten	Assiut Cement Company S.A.E	Lån för modernisering av cementindustri	13,4
Jordanien	Kungadömet Jordanien	Tilläggsån för ett flygsäkerhetsprojekt på flygplatserna i Amman och Aqaba	0,8
Sydafrika	Infrastructure Finance Corporation (INCA)	Lånprogram för investeringar i kommunala infrastrukturprojekt	10,2
Sydafrika	RMB International, Dublin Ltd. (Rand Merchant Bank)	Lånprogram för investeringar i länder söder om Sahara	20,5
Tunisien	Tunisie Telecom	Lånprogram för investeringar inom telekommunikation	57,8
Asien			
Thailand	Total Access Communications Plc	Lån för investeringar i mobiltelefonnät	30,5
Vietnam	Republiken Vietnam	Lånprogram för investeringar i energisektorn	20,3
Baltikum och Polen			
Estland	Eesti Energia, AS	Lån för investeringsprogram inom energisektorn	60,0
Estland	Sampo Pank, AS	Lånprogram för befrämjande av kvinnligt företagande	1,0
Estland	Tallinna Sadam, AS	Lån för investeringar i hamninfrastruktur	40,0
Lettland	Latvenergo, SJSC	Lån för investeringar i transmissions- och distributionsnät	38,9
Lettland	Linstow Varner SIA	Lån för investeringar i köpcentrum i Riga	10,7
Lettland	Mortgage and Land Bank of Latvia	Lånprogram för investeringar i små och medelstora företag	10,0
Lettland	Vereinsbank Riga, A/S	Lånprogram för investeringar i små och medelstora företag	7,0
Litauen	Klaipeda State Seaport Authority	Lån för investeringar i hamninfrastruktur	4,3
Litauen	Republiken Litauen	Lånprogram för investeringar i energieffektivisering	10,0
Litauen	Šiaulių Bankas, AB	Lånprogram för befrämjande av kvinnligt företagande	0,5
Litauen	UAB Sampo Bankas	Lånprogram för befrämjande av kvinnligt företagande	1,0
Polen	Bank Ochrony Srodowiska SA	Lånprogram för investeringar i små och medelstora företag samt kommunala och regionala miljöinvesteringar	10,0
Central- och Östeuropa			
Rumänien	MobiFon S.A.	Tilläggsån för investeringar i mobiltelefonnät	12,6
Latinamerika			
Brasilien	Banco Nacional de Desenvolvimento Econômico e Social – BNDES	Lånprogram för investeringar i olika sektorer	99,4
Brasilien	Tele Norte Leste Participaçoes, S.A	Lån för investeringar i mobiltelefonnät	29,2
Övriga länder			
Frankrike	Orange S.A.	Lån för investeringar i mobiltelefonnät	30,0
TOTALT INTERNATIONELLA LÅN 2002			518,2

P.g.a. avrundning kan totalbeloppet avvika från summan av de enskilda beloppen.

FÖRKORTNINGAR

CEB	Europarådets utvecklingsbank (<i>Council of Europe Development Bank</i>)
EBRD	Europeiska återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (<i>European Bank for Reconstruction and Development</i>)
ECB	Europeiska centralbanken (<i>European Central Bank</i>)
EIB	Europeiska investeringsbanken (<i>European Investment Bank</i>)
HIPC-programmet	Program för de mest skuldyngda länderna i världen (<i>Heavily Indebted Poor Countries</i>). Programmet verkställs i nära samarbete med andra multilaterala finansinstitutioner, och Världsbanken ansvarar för programmets koordinering och organisation.
IFC	<i>International Finance Corporation</i> . Organisation inom Världsbanksgruppen som finansierar privatsektorprojekt.
IAS	<i>International Accounting Standards</i> , internationella redovisningsprinciper antagna av <i>International Accounting Standards Board</i> (IASB). Se närmare Noter till bokslutet, s. 50.
IAS 39	Standard för redovisning av finansiella instrument (<i>Financial Instruments: Recognition and Measurement</i>). I huvudsak innebär IAS 39 att samtliga derivatavtal upptas i balansräkningen och att allt flera balansposter redovisas till verkligt värde.
KfW	<i>Kreditanstalt für Wiederaufbau</i> , tysk statsägd bank.
NDEP	Nordliga dimensionens miljöpartnerskap (<i>Northern Dimension Environmental Partnership</i>). Se närmare avsnittet om Nordens närområden, s. 28-30.
NDF	Nordiska Utvecklingsfonden (<i>Nordic Development Fund</i>)
NEFCO	Nordiska Miljöfinansieringsbolaget (<i>Nordic Environment Finance Corporation</i>)
Sida	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (<i>Swedish International Development Cooperation Agency</i>). Svensk myndighet för bilateralt internationellt utvecklingssamarbete samt för merparten av Sveriges samarbete med Central- och Östeuropa.

NIB:s årsredovisning publiceras på svenska och engelska. En delårsrapport som belyser NIB:s verksamhet under perioden 1/1 – 31/8 2003 utkommer i oktober.

Denna årsredovisning är tryckt på finska M-reals Galerier Art Silk. Papperet är miljövänligt.

Personfotografier Matias Uusikylä, Helsingfors.

Naturfotografier Comma Finland Oy, CredoNet Oy, Oy Kuvaario, Kuvapörssi Oy, Luonnonkuva-arkisto och Naturbild i Stockholm AB.

Layout Lowe & Partners, Helsingfors.

Tryck Nomini, Helsingfors 2003.

NORDISKA INVESTERINGSBANKEN

HUVUDKONTOR

Fabiansgatan 34
PB 249
FIN-00171 Helsingfors
Finland
Telefon +358 9 18 001
Telefax +358 9 1800 210

ÖVRIGA KONTOR

Köpenhamn

Landgreven 4
DK-1301 København K
Danmark
Telefon +45 33 144 242
Telefax +45 33 322 676

Oslo

Dronning Mauds gate 15
(hos Eksportfinans)
N-0119 Oslo
Norge
Telefon +47 2201 2201
Telefax +47 2201 2202

Reykjavík

Kalkofnsvegur 1
(i Seðlabanki Íslands byggnad)
IS-150 Reykjavík
Island
Telefon +354 5 699 996
Telefax +354 5 629 982

Stockholm

Kungsträdgårdsgatan 10
(Jernkontorets fastighet)
S-111 47 Stockholm
Sverige
Telefon +46 8 5662 6590
Telefax +46 8 5662 6591

Singapore

78 Shenton Way # 16-03
Singapore 079120
Telefon +65 2276 355
Telefax +65 2276 455

Internet

www.nib.int